

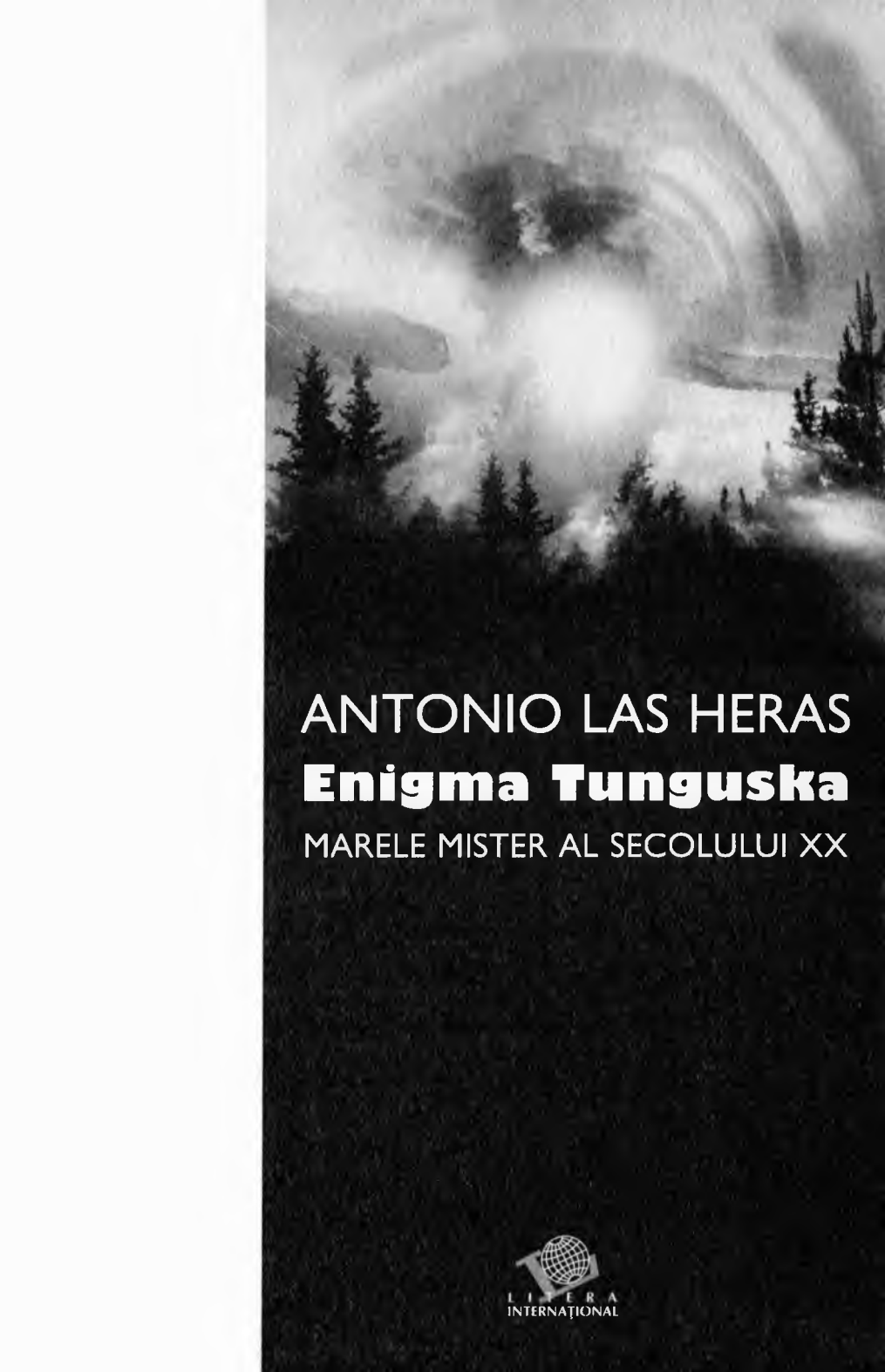

ANTONIO LAS HERAS

Enigma Tunguska

MARELE MISTER AL SECOLULUI XX

ANTONIO LAS HERAS

Enigma Tunguska

MARELE MISTER AL SECOLULUI XX

Editura „Litera Internațional“
O. P. 53; C.P. 212, sector 4, București, România
tel./fax (021) 3196390; email: comenzi@litera.ro

Traducere și adaptare: Ioana Ionescu

Edición original en castellano © 2006 Ediciones
Nowtilus SL, Madrid, Spain
www.nowtilus.com

© Antonio Las Heras

Copyright © 2008, Litera Internațional
pentru versiunea în limba română

Ne puteți vizita pe

www.litera.ro

Editor: Vidrașcu și fiii

Redactor: Sorinel Șerb

Concepția grafică și coperta: Faber Studio SRL

Tehnoredactare și pre-press: Ofelia Coșman

Tipărit în Germania

HERAS, ANTONIO LAS

Enigma Tunguska. Marele mister al secolului XX /

Antonio Las Heras - București: Litera Internațional, 2008

ISBN 978-973-675-448-7

I. Ionescu, Ioana (trad.)

523.68(47 Tunguska)“1908”

*Nimic nu s-a descoperit până la urmă, niciodată,
fiindcă nu există nimic de descoperit în cele din urmă.*

CHARLES FORT

În memoria lui Alejandro Vignatti

Enigma **Tunguska**

Prefață	9
Capitolul I – 30 iunie 1908, zona Tunguska, Siberia Centrală	20
Unele declarații îngrijorătoare	26
Prima noastră bombă cu hidrogen	33
În căutarea unei soluții	40
O descoperire extraordinară: seismogramele	43
Un nonsens straniu	44
Ipoteza atomică s-a confirmat!	47
Antimateria	48
Inelele copacilor sunt cheia enigmei	50
Venus și o coincidență îngrijorătoare	54
Un nou corp ceresc?	57
Capitolul II – Viziunea lui Kazanțev	59
Capitolul III – Întâmplările din octombrie 1976 ...	66
Capitolul IV – Dosarul arheologic	72

Capitolul V – Enigmatica distrugere a Sodomei și Gomorei	92
Biblia povestește	93
Ipoteze	94
În negura timpului	97
Vizitatorii misterioși	101
Îngeri ori extraterestri?	102
Salvatori sau extrateresți recunoscători?	103
Rezumatul unei nopți	106
Ipoteza profesorului Agrest	107
Manuscrisele de la Marea Moartă	109
Capitolul VI – Dosarul marțian	113
Explozii atomice pe Marte?	116
Dovezile	117
Incidentul ciudat al sondei Mariner IX	121
Apendice I – O planetă distrusă în sistemul solar?	129
Apendice II – Teorii despre antimaterie	131
Epilog – 72 de ipoteze despre explozia din Tunguska	135
Bibliografie	149

Prefață

Nu cu multă vreme în urmă, mai precis pe 10 august 2004, agenția EFE¹ a transmis știrea că o expediție științifică siberiană susținea că descoperise dovezi care „ar putea confirma exotica teorie că meteoritul tungus, cel mai mare dintre toate cele căzute vreodată pe pământ, a fost, în realitate, o navă spațială extraterestră”. Conform unui comunicat al Administrației regiunii autonome Evenkia, „Exploratorii fundației de stat **Fenomenul Spațial Tungus** declară că au găsit elemente ale unei construcții tehnice extraterestre”. Directorul științific al expediției și președinte al acestei fundații, Iuri Labvin, a declarat: „am găsit ceea ce căutam”, referindu-se la dovezile de care avea nevoie pentru a susține ipoteza conform căreia la 30 iunie 1908, în regiunea Tunguska din Siberia, s-ar fi prăbușit un OZN.

Sergio Imbert, corresponsentul agenției EFE la Moscova, relatează acest fapt în următorii termeni:

„La 30 iunie 1908, a avut loc fenomenul tungus, numit așa după râul Tunguska în a cărui albie a căzut și a provocat o explozie puternică, echivalentă cu 1 000 de bombe atomice de mărimea celei de la Hiroshima. A fost o explozie al cărei suflu a nimicit 2 200 de kilometri pătrați de pădure. Explozia este sursa uneia dintre marile enigme ale secolului trecut, care încă mai generează înflăcărâte confruntări între oamenii de știință, deși versiunea cea mai răspândită susține că Pământul a fost atins de un asteroid ori un fragment de cometă. Fenomenul tungus a inspirat peste 30 de ipoteze și teorii cu privire la cele întâmplate. Cele mai excentrice fac referire la catastrofa unei nave extraterestre, la un meteorit alcătuit din antimaterie² și chiar la o gaură neagră de mici dimensiuni, care ar fi traversat Pământul.

Lipsa unui crater în epicentrul catastrofei, faptul că nici una dintre cele peste 200 de expediții nu a găsit nici măcar un singur fragment de corp ceresc, ca și poziția copacilor, fie a celor căzuți în afara unui perimetru circular enorm, cu o rază de 60 de kilometri, fie a celor rămași în picioare, chiar în centrul zonei de impact, au demonstrat că explozia a avut loc pe suprafața terestră.

¹ Agenția publică de știri din Spania.

² Formă de existență a materiei compusă din prticule elementare (antiparticule) care au particularități fizice opuse acelorale ale unei particule cu aceeași masă.
Sursă: Noul Dicționar Universal al Limbii Române, Ed. Litera Internațional.

Cei peste o mie de specialiști ai Observatorului din Irkutsk, care au urmărit căderea corpului ceresc în taiga siberiană, au lăsat însemnări surprinzătoare despre „manevrele” pe care le făcea bolidul în cursul traiectoriei sale, ca și cum ar fi fost pilotat.

Teoria lui Iuri Labvin, care a condus ultima expediție, susține că fenomenul a fost produs de o navă interplanetară extraterestră, care a salvat Pământul de la o catastrofă, distrugând ori deviind un corp spațial care se îndrepta spre el. Conform comunicatului oficial, expediția, alcătuită din 14 cercetători, geologi, profesori și studenți ai Universității din Krasnoiarsk, a cercetat, vreme de două săptămâni, un sector ales în baza analizelor unor fotografii făcute din spațiul cosmic. În acea regiune din apropierea satului Poligus din raionul Baikit, cu 500 de kilometri mai la vest de terenurile unde au lucrat expediții anterioare, au fost detectate, după Labvin, fenomene fizice anormale.

Conform comunicatului, exploratorii au găsit și una dintre așa-numitele «pietre-ren», menționate de unii dintre martorii oculari ai catastrofei, și au transportat la Krasnoiarsk un fragment care avea o greutate de 50 de kilograme, pentru analize și cercetări. Conform cotidianului NEWSru.com, în urma conferinței care a avut loc în 1998 la Krasnoiarsk, cu ocazia aniversării fenomenului, Labvin a arătat două bare, despre care presupunea că ar fi fost dintr-un metal necunoscut, pe care le-ar fi găsit el însuși în cursul unei expediții anterioare, lângă satul Vanavara, la 65 de kilometri de locul exploziei. «Conform directorului științific al expediției, rezultatele obținute dau speranțe că misterul aceluia fenomen cosmic ar putea fi cu siguranță dezlegat cu ocazia împlinirii a o sută de ani de la producerea fenomenului tungus», a semnalat agenția Interfax. În urma acestui comunicat, ziarul Utro.ru a explicat ironic că «meteorit trebuie scris între ghilimele, deoarece acolo a explodat un OZN», și a avertizat că «însuflețiți de noile descoperiri, ufologii¹ se pregătesc să facă o călătorie în regiunea cercetată de expediție»².

Acest fapt deschide drumul către analiza unor ipoteze mai puțin explorate, lor fiindu-le preferate teoriile conform cărora explozia din Tunguska ar fi fost declanșată de căderea unui meteorit, a unui fragment de cometă sau a unei bucăți de antimaterie. Cartea noastră are tocmai acest scop: să sugereze o alternativă, pe care, după mulți ani de studiu și în baza probelor colectate și inventariate de diverse cercetări științifice, putem s-o considerăm drept cea mai apropiată de cele petrecute în Tunguska.

Acum douăzeci și cinci de ani, am citit primele date despre unele fenomene ciudate petrecute în apropierea râului Podkamennaia

¹ Cercetători ai farfuriilor zburătoare.

Tunguska din Siberia Centrală. Din acel moment am fost mereu fascinat de acest subiect.

Este neîndoielnic faptul că, la 30 iunie 1908, omenirea căreia îi aparținem cu toții fusese în contact cu un eveniment de origine artificială, pe care nu-l produsese ea.

Eram abia la începutul secolului XX și, sub impactul progresului materializat în *boom*-ul tehnologic, aproape că nu s-a observat că acele ținuturi ale planetei fuseseră scena unui fenomen extraordinar. Da, era un experiment pe care noi aveam să-l punem în practică abia trei decenii mai târziu. Cineva (probabil ar fi mai bine să spunem „ceva“) se mișcase pe cerurile înghețatei Siberii din apropierea stepei ruse, aruncând o încărcătură mortală, ale cărei efecte sunt analizate abia acum. Mai teribilă decât evenimentele petrecute la Hiroshima și Nagasaki, de două mii de ori mai puternică și eficientă decât prima bombă atomică americană, ciuperca din Tunguska s-a ridicat în spațiu și a aprins fitilul curiozității, repede stins în uitarea unde aruncăm, îndeobște, tot ceea ce nu poate fi înțeles. Cu toate acestea, oamenii de știință și-au păstrat vie dorința de a ști mai multe despre ciudata întâmplare care făcuse să tremure nervos indicatoarele seismografelor de pe toate continentele. Un fapt inexplicabil, din pricina căruia norii de deasupra Eurasiei păreau să nu se mai risipească: nori de o luminozitate intensă, care, vreme de 72 de ore, le-au îngăduit londonezilor neîncredători și parizienilor uluiți să-și citească jurnalele și să facă fotografii în plină noapte, fără să recurgă la lumina artificială. Întâmplarea aceea, stranie din toate punctele de vedere, m-a interesat în așa de mare măsură, încât, foarte puțin după ce i-am aflat amănuntele, am început să studiez diverse ipoteze, consultând și alți oameni de știință, mulți colegi de-ai mei.

Aceasta era situația când, în octombrie 1976, a avut loc un fapt verificabil care, după opinia mea, a revoluționat istoria științei: *după 17 ani de cercetări meticuloase în pustia regiune Tunguska, un grup de cercetători sovietici a ajuns la concluzia că explozia de la 30 iunie 1908 a fost de origine artificială și de natură atomică.*

Vremurile s-au schimbat, nu încapе îndoială. Într-un prezent în care se vorbește atât de mult despre dezvoltarea vechilor civilizații, când oamenii de știință tradiționaliști încep să studieze și să confirme prezența vehiculelor extraterestre dirijate (VED) provenite din spațiul cosmic și conduse de entități inteligente, așadar vremuri pline de semnificații și deschidere, știința oficială admite că, mult înainte de inventarea bombei atomice, a avut loc explozia altei bombe, dar cu caracteristici asemănătoare. Prin cea mai simplă deducție, acea explozie este direct legată de prezența unui dispozitiv interplanetar dirijat prin telecomandă de membrii unui echipaj, născuți în alte zone ale Cosmosului, deși nu suntem siguri de acest ultim amănunt și ne e greu chiar și să ni-l imaginăm. Cel puțin, aceasta este singura explicație pe care au găsit-o savanții ruși în fața acumulării dovezilor rezultate din propria lor cercetare, pentru a lămuri natura unei explozii atât de înfricoșătoare.

Până aici, sunt de acord cu ipoteza de lucru emisă de grupul de experți întruniți la Moscova și cu cea a expediției siberiene din august 2004. Dar părerile mele nu mai coincid cu ipoteza că explozia ar fi fost provocată de dezintegrarea unui vehicul spațial, în urma unor nereguli ori din cauze neprevăzute, care au intervenit când nava se afla la mică înălțime, deasupra scoarței terestre. Cercetările mele despre fenomenul OZN (Obiect Zburător Neidentificat) și, mai precis, studiile în legătură cu VED (Vehicul Extraterestru Dirijat) pe care le-am efectuat, coordonându-mă cu alți cercetători din diferite colțuri ale lumii, mi-au permis să ajung la concluzia că aparatele extraterestre nu se folosesc de energia nucleară ca mijloc de propulsie. Pentru ele s-a dezvoltat o metodă mult mai eficientă și avansată: electromagnetismul, care permite vehiculului să dezvolte un câmp gravitațional propriu, extins chiar și dincolo de limitele fizice ale aparatului.

Ca să fiu cinstit, asta nici nu-i o mare descoperire în domeniul ufologiei. Încă de la jumătatea secolului XX, faimoși cercetători ai fenomenului OZN, cum ar fi, bunăoară, inginerul francez Aimé Michel, au ajuns la concluzia că așa-numitele (pe atunci) „farfurii zburătoare” erau, probabil, propulsate de un mecanism necunoscut nouă. Nu după multă vreme, cercetătorii vorbeau despre „electromagnetism”, una

dintre puținele surse de energie în stare să furnizeze unui VED mijloacele necesare pentru uimitoarea lui mobilitate atât în atmosfera terestră, cât și în spațiul cosmic, unde cercetătorii americani și ruși au observat asemenea aparate.

Acesta este un punct important în analiza problematicei OZN. Tot la mijlocul secolului XX, pe când se afla la datorie în Indochina, căpitanul francez René Plantier a enunțat ipoteza că straniuul comportament al vehiculelor provenite din alte lumi nu poate fi explicat decât prin formarea unui câmp gravitațional propriu aparatului. În acest scop, ar fi necesară o sursă de energie electromagnetică, nu de propulsie atomică.

În caz că Einstein a formulat corect teoria câmpului unificat (și totuși tinde să demonstreze că așa și este), rezultă că, dacă am influența magnetismul, am putea ajunge să stăpânim și forța gravitațională fiindcă, pentru genialul savant, gravitația și magnetismul erau unul și același lucru.

Să analizăm un scurt paragraf scris de Aimé Michel, în care acesta explică pe scurt teoria căpitanului Plantier:

„Experiența cotidiană ne dovedește că orice obiect lipsit de propriul său punct de sprijin cade, îndreptându-se către centrul Pământului: acesta este mărul lui Newton. Forța care face mărul să cadă se numește gravitație. Să presupunem că, datorită unei descoperiri, a cărei posibilitate abia dacă putem s-o întrevădem acum, ajungem să stăpânim această forță, s-o anulăm, dirijăm, multiplicăm cu ajutorul voinței. Ce s-ar întâmpla?

- 1°. Ar fi suficient să o îndreptăm în sus și să facem această forță mai puternică decât atracția pământului pentru ca un obiect așezat în raza ei de acțiune să-și ia zborul, ori, mai precis, să-l determinăm să cadă în sus.*
- 2°. În loc să cadă în sus, s-ar putea obține o cădere în orice direcție, în funcție de modul în care orientăm această forță.*
- 3°. Tras de câmpul de forță al obiectului, aerul din jurul lui l-ar urma pe traiectoria descrisă de acesta, astfel că obiectul n-ar mai atinge aerul. De aceea se presupune că nu se produce nici încălzire, nici zgomot (glonțul plecat din pușcă fluieră pentru că se freacă cu aerul), nici Big Bang-ul¹ transonic. Așa s-ar explica lipsa de zgomot*

¹ Big Bang – una dintre cele mai răspândite teorii cosmologice, admisă de majoritatea astrofizicienilor ca model standard de formare a Universului. Teoria Big Bang se referă la o explozie de energie și materie care a dus la formarea Universului.

din timpul nebuneștilor manevre atribuite farfuriilor zburătoare. La fel s-ar explica și rezistența lor termică, aparent nelimitată.

Mai mult decât atât, târâți tot de câmpul de forță, ocupanții lor cad odată cu acesta. Astfel, ei nu sunt nici turtiți, nici răniți la plecări, opriri și viraje bruște.

Teoria căpitanului Plantier explică și norii care se formează uneori în jurul ori deasupra aparatelor imobile. În practică, ea explică totul¹.

După o vreme, când s-a înapoiat în Europa, căpitanul Plantier și-a expus teoria, aplicând-o direct la VED, în cartea sa intitulată *Propulsia farfuriilor zburătoare* (în fr. *La propulsion des soucoupes volantes*), editată la Paris. Cei interesați în mod deosebit de propulsia vehiculelor conduse de vizitatorii cosmici vor găsi în acest volum o valoroasă sursă de informații.

Astfel, din anii 1950 până în zilele noastre, noi, cei care am abordat tema OZN, suntem de acord că propulsia acestor aparate poate fi electromagnetică ori, în cel mai bun caz, *nu este atomică*.

Prin propriul său câmp gravitațional (imposibil de creat pentru moment cu tehnologia de care dispunem, dar imaginabil în plan ipotetic), VED efectuează în atmosferă mișcări care ne uimesc: curbe de 90° fără reducerea vitezei, accelerări bruște, viteze de peste 40 000 km/h etc. Nici una dintre toate acestea n-ar fi posibile fără ca obiectul să dispună de un câmp gravitațional propriu însă, după cum am văzut, energia atomică nu ajută la aceasta.

Mai mult decât atât, în ultimii 30 de ani, marile puteri și industrii aerospațiale experimentează noi căi de propulsie, renunțând la cele atomice, din nenumărate motive. Acest tip de energie, considerat, până nu demult, o soluție general valabilă, este abandonat treptat. Pe de o parte, el face să crească dezechilibrele ecologice, care sunt deja evidente; pe de alta, manevrarea acestui tip de energie este primejdioasă. În plus, depozitarea și anihilarea reziduurilor radioactive sunt încă o problemă nesoluționată. Pe scurt, cercetătorii caută alte surse de energie, capabile să propulseze navele care, în viitor, îi vor

¹ Michel, Aimé; autorul lucrării *Misterioasele farfurii zburătoare* (în fr. *Mysterieuses soucoupes volantes*). Unul dintre primii cercetători științifici ai fenomenelor OZN. A descoperit rețelele ortotenice (*n.a.*).

duce pe pământeni în locurile imaginate de autorii de literatură științifico-fantastică: stelele. Printre posibilele surse, electromagnetismul este cap de listă. Dovadă stă faptul că, începând din 2002, cercetătorii de la Centrul Spațial Marshall al NASA investighează posibilitatea de a lansa rachete în spațiu cu ajutorul electromagneților, adică, al energiei electromagnetice, fiindcă, printre altele, aceasta ar reduce serios costul lansărilor. De la construirea, în anul 2002, a primului tren cu propulsie magnetică, Transrapid (conceput de ingineri germani în orașul Shanghai din China), ideea de a dispune, nu peste mulți ani, de nave spațiale care să folosească acest tip de energie este tot mai realistă.

Iată, deci, o parte din teoria pe care încerc s-o demonstrez în această carte: *Explozia din Tunguska a fost provocată deliberat de entități extraumane inteligente (EEI), care au efectuat, pe această cale, un experiment de tip atomic, similar celor duse la bun sfârșit în Antichitate pe planeta noastră, celor de pe Marte, fratele nostru din Cosmos, și celor de pe satelitul natural al Pământului, Luna.*

Interesul pe care mi l-a trezit răscolitorul eveniment din 30 iunie 1908 m-a făcut să studiez profund și cu mintea foarte deschisă fapte asemănătoare petrecute de-a lungul istoriei pe planeta unde locuim. Așa am observat că existau din abundență referiri la explozii atomice; mai ales când reluam lectura cărților sacre ale celor mai vechi religii. Între ele există o coerență, o continuitate și o asemănare care ne fac să credem că nimic nu este întâmplător.

Paralele fără seamăn există între descrierile găsite în acele texte, cele făcute de supraviețuitorii de la Hiroshima și Nagasaki, referirile la enigma din Tunguska și unele întâmplări care au avut loc pe suprafața ruginită a planetei Marte și pe solul prăfuit al Lunii. De la clasică ciupercă uriașă, simbol al eliberării atomului, alcătuită din nori denși de culoarea sângelui, până la praful fin și albicios care, la câteva minute după explozie, a căzut ca o macabră ploaie radioactivă pe toată întinderea unde explozive provocate de bomba detonată. Incontestabil. Piese se îmbinau ca într-un *puzzle*, pe care un copil îl monta și demonta de sute de ori. Mașini zburătoare, orașe devastate de „un

obiect unic încărcat cu forța Universului” și pădurile nimicite din Siberia Centrală, în apropierea veșnic plinului râu Tunguska.

Zile și nopți la rând m-au obsedat întâmplări pe care le legam între ele. Practic nu mai dormeam, cufundat în lecturi și cercetări. Îmi neglijam obligațiile cotidiene. Nu mă mai puteam concentra decât asupra pieselor acestui inimaginabil *puzzle*, pe care încercam din răputeri să-l montez cât mai repede și mai logic posibil. În această stare de spirit mă aflam când mi-am amintit de un raport (rătăcit pe rafturile din biblioteca mea) despre o serie de observații ciudate, înregistrate de navele Viking I și Viking II pe suprafața planetei Marte în anii 1970.

Planeta Roșie, zeul războiului pentru antici, care a atras atenția oamenilor în toate etapele prin care a trecut omenirea, a fost și ea scena silențioasă a detonării mai multor bombe nucleare. Dovezile stau la dispoziția oricui dorește să le vadă.

Diverse observatoare astronomice înregistraseră în decursul timpului asemenea deflagrații, considerându-le niște întâmplări inexplicabile, având „trăsături caracteristice comune cu o explozie atomică”. Ceva asemănător s-a întâmplat și cu Luna. Încă din vremea lui Galileo Galilei, pe suprafața lunară au fost observate nu numai cratere sau circuri și lanțuri muntoase, ci și lumini stranii, obiecte insolite în mișcare, formațiuni și accidente geologice petrecute cu o rapiditate neobișnuită și multe alte fenomene stranii. Toate par să confirme miezul misterului: extraterestrii vin să viziteze nu numai Pământul, ci și toate corpurile din sistemul solar (fapt care, pe de altă parte, este logic și rațional). Și iată a doua parte a ipotezei mele de lucru: *Extraterestrii veniți din alte lumi folosesc sistemul solar pentru a face experimente atomice.*

Care ar fi motivul? De ce ar dori inteligențe care au depășit bariera atomică să facă asemenea experimente în locuri situate atât de departe de locurile lor de obârșie? Sunt întrebări serioase, care merită un răspuns la fel de serios, pe care am să-l rezum într-un singur cuvânt: cercetare. Poate că analizează rezistența solurilor, provocând seisme artificiale în vederea unor studii geologice speciale. La urma urmelor, și noi, pământeni, provocăm cutremure artificiale și fenomene

asemănătoare când, de pildă, forăm pentru petrol. Firește, un cititor minuțios mi-ar pune o nouă întrebare: Dacă nu mai folosesc energia atomică, dacă au depășit acest stadiu, de ce recurg la ea în vederea unor experimente științifice? Încercând să dăm un răspuns la o asemenea întrebare, să nu uităm că noi avem bombe cu hidrogen, infinit superioare celor detonate în Japonia la sfârșitul celui de-al Doilea Război Mondial, dar continuăm, cu toate acestea, să facem experimente cu explozibil convențional. Ca atare, faptul că extraterestrii au surse de energie superioare celor atomice nu-i oprește să le folosească pe acestea în diverse scopuri.

Pentru fizicianul bielorus Matest M. Agrest, mitul biblic referitor la distrugerea Sodomei și Gomorei revelează un cataclism de tip atomic, așa cum susține într-un articol publicat în 1961, „Astronauții din Antichitate”: *„Aceste orașe au fost distruse de o explozie atomică din timpurile biblice”*. Dar Agrest merge și mai departe, până în punctul unde teoria lui se întâlnește cu cea pe care o expunem aici.

Se pare că, în anume locuri de pe Pământ, au fost găsite ciudate fragmente de compuși care conțin izotopi radioactivi vitrificați, cu perioade surprinzător de scurte. Aceste resturi au fost botezate *tectite* și au forme aerodinamice delicate, ca și cum s-ar fi solidificat alune-când în văzduh și căzând de la înălțimi considerabile. Compoziția lor chimică indică siliciu în unele cazuri, izotopi radioactivi de aluminiu 26, în altele și, în fine, beriliu 10, în alte cazuri.

Ținând seama de faptul că acești izotopi au perioade scurte de înjumătățire (nici unul nu depășește 3 milioane de ani), ajungem la concluzia că nu au apărut în perioada de formare a Pământului. Ca atare, izotopii trebuie să fie rezultatul unui *fapt* pe care geologii nu-l pot explica. În fața acestei evidențe, profesorul Agrest expune o teorie care, în caz că s-ar dovedi exactă, ar putea explica prezența ciudatelor tectite care se găsesc doar în anumite locuri precise de pe planetă:

„Într-o epocă îndepărtată, dar istorică, o navă cosmică interstelară s-a apropiat de Pământ. Ajungând la o distanță de 36 000 de kilometri, nava și-a redus viteza până la trei kilometri/s, cu scopul de a deveni un satelit artificial, și, deconectând reactoarele, a început să se învâртеască pe orbita prestabilită, a cărei perioadă era de 24 de ore. Atunci, cu ajutorul unor proiectile îndreptate spre puncte foarte precise, astronauții au început să

studieze structura geologică a suprafeței Pământului. Socul exploziv al acestor proiectile a produs tectitele.

De aceea, cred că terenul de tectite din Libia, de pildă, este rodul acelu bombardament ori, în lipsa lui, a sistemului de pliere al vehiculului spațial, când extraterestrii au hotărât să coboare pe pământ...“

Afirmațiile savantului bielorus ne pun, pe neașteptate, în fața unei ipoteze de lucru care oferă posibilitatea de a studia morfologia planetară prin utilizarea exploziilor, unele dintre ele capabile să dezvolte o putere distructivă uriașă.

Suntem de acord cu Agrest că extraterestrii își propun să detoneze bombe pe suprafața Pământului și a altor planete. Și că motivele unor asemenea activități au caracter științific.

Când s-a aflat explicația pe care rușii o dădeau în 1976 fenomenului din Tunguska, mulți au spus: „Bine că n-a căzut într-un ținut locuit!“. E adevărat, ce catastrofă s-ar fi produs! Astronautul englez Kirkpatrick a calculat că, dacă „proiectilul cosmic“ ar fi ajuns pe Pământ cu 5 ore și 57 de minute mai devreme, ar fi pulverizat întreaga metropolă a țărilor, Sankt-Petersburg-ul. Dar, ca prin miracol, așa ceva nu s-a întâmplat. Bomba a explodat într-un loc îndepărtat al planetei, aproape lipsit de mijloace de comunicare (și de aceea foarte slab populat), unde a afectat doar câțiva locuitori izolați, deși a ucis mii de animale și a distrus o enormă suprafață de pădure.

Dar nici până astăzi nu s-a luat în considerare și posibilitatea ca o asemenea întâmplare să fi avut loc și într-unul dintre oceanele noastre. E ușor să ne închipuim ce consecințe ar fi putut avea, chiar mai teribile decât distrugerea pur și simplu a unui oraș.

Mari și groaznice valuri de zeci de metri înălțime, similare celor care apar după cutremurele subacvatice, ar fi nimicit plaje pline cu oameni, distrugând totul în trecere, inundând orașe, lăsând numai resturi în locul impresionaților zgârie-nori.

Navele surprinse în larg s-ar fi scufundat, transformând fundurile mărilor în cimitire enorme pentru mii de vieți omenești, dispărute pe veci, fără să știe ce se întâmpla, dată fiind rapiditatea catastrofei. O viziune apocaliptică.

Dar deznodământul ar fi putut fi și mai tragic, dacă locul ales pentru detonare ar fi fost oricare dintre cei doi poli ai Pământului. Fiindcă, în acel caz, creșterea bruscă a temperaturii ar fi început să topească ghețurile veșnice, aruncând sute de mii de tone de apă în oceane. Consecința imediată ar fi fost creșterea treptată a nivelului apelor oceanice și inundarea lentă a tuturor orașelor de pe țărmurile lor.

Din fericire, nu s-a întâmplat nimic din toate acestea. Explozia a avut epicentrul într-un ținut pustiu, practic nelocuit, neutru în ceea ce privește evenimentele ce ar fi putut provoca orice tip de perturbare ulterioară detonării. Prea multe coincidențe și întâmplări.

Și, după cum știm, nu există întâmplări. Cauzalitatea, în schimb, e stăpână. Totul are un temei. Un asemenea dezastru n-a existat fiindcă, pur și simplu, *locul unde a avut loc explozia a fost ales în prealabil. L-au ales ei. Vizitatorii extraterestri care ne studiază, ne cercetează. În tăcere, fără să intre în contact cu noi.*

ANTONIO LAS HERAS

Capitolul I

30 Iunie 1908, ZONA TUNGUSKA,
SIBERIA CENTRALĂ

Dacă un om de știință spune că un lucru este posibil, are dreptate; dar, dacă spune că este cu neputință, se înșală.

Arthur C. Clarke

Câteva râuri importante se varsă în Marea Kara, care se unește la un capăt cu Marea Barents, Marea Laptev

și Marea Siberiei de Est, formând enorma și înfrigurată Mare Glaciară Arctică. Unul dintre aceste râuri este Eniseiul, care străbate Siberia ca un meridian și se desface după aceea în trei afluenți, care poartă numele Tunguska: Superioară, Mijlocie, Inferioară. Acolo unde din Enisei se desprinde Tunguska Mijlocie, se află o localitate, care în 1962 n-ajunsesese încă la 50 000 de locuitori. Localitatea este Vanovara și se află în Siberia Centrală. La vreo 60 de kilometri de ea, la 30 iunie 1908, a avut loc un eveniment cu adevărat enigmatic.

Era în zorii limpezi ai unei zile din vara care abia începuse. Locuitorii din taigaua siberiană, puțini și răsfirați ici și colo, își începuseră treburile de zi cu zi, devenite aproape rituri milenare, transmise de la o generație la alta, din tată în fiu. Cerul era cum nu se putea mai senin, revărsându-și lumina peste arborii din codrul stufos. Până în clipa aceea, totul era normal. Ceasurile arătau șapte dimineața. Începând din acel moment, câteva sute de oameni aveau să contemple un spectacol straniu și inexplicabil.

Pe neașteptate, o lumină a traversat ca un fulger firmamentul, îndreptându-se precis spre nord-est, coborând pe măsură ce parcurgea tot mai mulți kilometri. Ca întotdeauna, când ceva se petrece pe neașteptate, mărturiile diferă. După ani, unii au mărturisit expedițiilor științifice că observaseră „un obiect alungit, de dimensiuni colosale, care a

O imagine neobișnuită și foarte puțin cunoscută a pădurilor din zona Tunguska, așa cum sunt ele astăzi, în zilele verii boreale. Frunzișul rar crește, totuși, plin de vigoare. Copacii, un simplu triunghi alungit, se înalță, căutând să capete cât mai multă lumină solară din puțina care ajunge până la ei. Abia s-a împlinit un secol de la fenomenul enigmatic, dar urmele vizibile rămase sunt deja foarte puține. Cu toate acestea, privirea atentă a unui cercetător poate să dea de ele. Sub țărâna în care acum își înfig rădăcinile arbuști mici și foarte rezistenți la temperaturi extreme, se ascund indicii care ar putea lămuri definitiv misterul.

Pe cărarea care pare astăzi sănătoasă se pot găsi urme ale celor întâmplate pe 30 iunie 1908. Acest trunchi enorm și uscat, care pare un păianjen straniu și uriaș, a rămas chiar în locul unde l-a aruncat explozia. La fel ca toți copacii afectați atunci, rădăcinile lui indică nordul; adică, locul exploziei. Este interesant de observat că nici un pic de mușchi și nici un soi de ciuperci n-au crescut pe acest copac. El rămâne izolat de restul naturii, ca un schelet uitat la locul unei crime.

traversat cerul cu o viteză fără pereche". Plecând de la câteva descrieri suplimentare, s-ar putea deduce că obiectul zburător avea forma unei torpile, asemenea celor folosite în cursul celui de-al Doilea Război Mondial. Alți martori au afirmat că asistaseră la căderea necontrolată a unei mase incandescente, însoțită de o lumină strălucitoare, nemaivăzută până atunci, a cărei intensitate ar fi putut rivaliza cu aceea a soarelui la amiază. Orice-ar fi fost masa aceea, ea a traversat firmamentul cu o viteză care depășea câteva mii de kilometri/h.

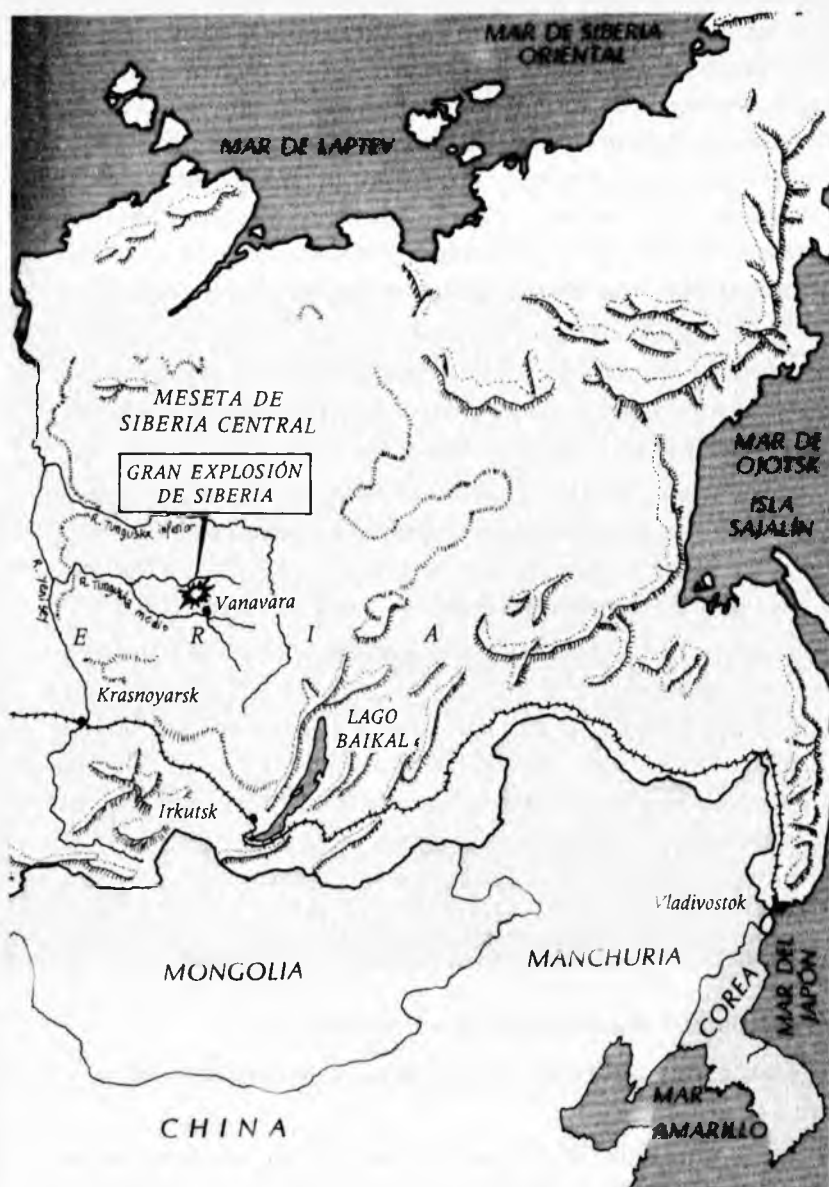
Imediat după aceea, s-a auzit o explozie zgomotoasă, a cărei undă s-a resimțit pe o rază de 3 000 de kilometri în jur. În epicentrul acesteia, țărani uluiți și vânători au observat că se forma o coloană groasă de foc, care se ridica spre cerul fără nori.

Câteva momente după ce coloana a devenit tot mai groasă, parcă pentru a da consistență celor care susțin versiunea exploziei atomice, deasupra s-a ridicat pălăria unei ciuperce alcătuite dintr-un nor gros, care s-a destrămat mult mai târziu.

Imediat, un vânt de puterea unui uragan a început să sufle din inima exploziei, târând după el cu violență tot ce găsea în cale: pietre enorme s-au dus de-a rostogolul în toate direcțiile, ca și cum ar fi fost din carton, casele precare și-au împrăștiat resturile la sute de metri jur împrejur, animale și oameni au zburat prin văzduh. Unii istorici susțin că, la câteva sute de kilometri de epicentrul exploziei, trecea chiar în acele momente trenul transsiberian, care a deraiat complet, astfel încât locomotiva și vagoanele au zburat de pe linii și au căzut violent la câțiva metri mai departe, după ce plutiseră în văzduh câteva secunde. În plus, din pricina exploziei, s-au produs perturbări meteorologice imprevizibile. Pământul părea să se cutremure.

Explozia a fost considerată inexplicabilă tocmai din cauza forței pe care a degajat-o.

Stațiile seismografice de pe toate continentele au înregistrat impactul. Acele aparatelor au sărit în sus. Efectele cele mai importante s-au simțit pe o rază de zeci de kilometri jur împrejur și au provocat cutremure în lanț. Seisme au fost atât de puternice că, în locurile cele mai îndepărtate, s-au înregistrat cel puțin două cutremure. Chiar

Pe această hartă este localizat cu exactitate locul exploziei de la Tunguska, într-o gubernie din Siberia. La sute de kilometri distanță, pasagerii trenului transsiberian au fost surprinși de o lumină fulgerătoare, care i-a scos din monotonia călătoriei. Instrumentele de control (precare și aproape elementare, dacă le comparăm cu cele utilizate astăzi, în secolul XXI) și laboratoarele din întreaga Europă au înregistrat cu claritate episodul.

și în nisipurile din deșertul Gobi, în îndepărtata Mongolie, a fost simțit cutremurul.

Conform datelor care au fost înregistrate și ținând seama de raza vastă de acțiune a dezastrului, se poate bănuî că ciuperca presupus atomică a crescut până la 80 de kilometri înălțime desupra suprafeței terestre. Ca urmare, s-au format nori stranii, care străluceau nu datorită luminii reflectate, ci pentru că emanau lumină proprie, în gama culorilor verde, roz și auriu. Panorama creată sugera, prin multe detalii, ceea ce numim Apocalipsa.

Unda termică de expansiune a provocat, la rândul său, tot soiul de anomalii și dezaastre. Toate metalele s-au topit în câteva secunde. Cei care aveau brățări, coliere ori alte accesorii metalice, le-au văzut topindu-se pe propria lor carne, provocându-le răni dureroase, de pe urma cărora mulți dintre ei nu și-au mai putut reveni, murind nu după mult timp.

Fermierul Vasili Ilici se afla în acele momente la o distanță de 45 de kilometri de epicentrul exploziei, odihnindu-se în casa lui și savurând un ceai delicios, preparat în propriul lui samovar. În câteva secunde și fără să-i fi atras atenția nimic deosebit, Ilici s-a transformat într-o masă amorfă, împrăștiată pe covorul său colorat. Se topise. În alte câteva secunde, peste casa lui s-au năpustit vânturi puternice, de intensitatea uraganelor, care i-au transformat ferma într-o grămadă de rămășițe fumegânde.

Explozia a trântit la pământ tot ce se înălța pe o suprafață de peste 2 000 de kilometri pătrați, incendiind toate pădurile din ținut. Doar câțiva arbori au mai rămas în picioare. Uscăți, fără frunze și fără crengi. Pare-se că soarta i-a cruțat, pentru a rămâne martori neclintii și muți ai iadului în care se transformase acel ținut înfrigorat din Siberia, atins de explozie în dimineața zilei de 30 iunie 1908.

UNELE DECLARAȚII NELINIȘTITOARE

În 1927, Academia de Științe din Moscova a hotărât să trimită o misiune științifică (prima dintr-un șir numeros), care să dezlege misterul celor întâmplate cu aproape 20 de ani înainte în Tunguska.

Până atunci, nu existau decât simple ipoteze. Nu existau nici dovezi, nici mărturii veridice ale oamenilor de la fața locului, care supraviețuiseră ca prin minune (doar câțiva, în comparație cu numărul celor care muriseră), așa că ei ar fi putut să aprecieze succesiunea evenimentelor care provocaseră fenomenul.

Oamenii de știință se mulțumiseră să afirme că un meteorit gigantic, căruia îi calculaseră dimensiunile (1 000 000 de tone ori, mai precis, greutatea aproximativă pe care trebuie s-o aibă un mic asteroid), se lovisе probabil de Pământ, provocând o serie de cutremure și anomalii în comportamentul atmosferei, așadar și în cel al climei.

Contrar celor prevăzute, expediția s-a întors la bază cu date foarte stranie. Înainte de orice, n-a găsit craterul enorm pe care, după cum presupuneau oamenii de știință, era logic să-l fi produs un asemenea corp, care s-a lovit violent de Pământ, venind cu o viteză pe care geologul Leonid Kulik o stabilise cu aproximație la 200 000 de kilometri/h. Asta crezuseră la început, fiindcă, așa cum spun, presupusul crater n-a fost niciodată descoperit.

Dacă acest crater ar fi existat, el ar fi trebuit să fie mai mare decât cel existent în Arizona, Statele Unite, despre care se presupune că ar fi fost produs în urmă cu milioane de ani, când un planetoid metalic căzuse în acel ținut, după ce forța gravitațională terestră îl deviasе de pe orbita lui obișnuită în jurul Soarelui.

Grupul de cercetători care a fost în Tunguska în 1927 a adus la Moscova, printre alte informații valoroase, și câteva declarații culese de la localnici. Așa cum vom vedea, relatările lor nu se potriveau cu nici una dintre cele pentru care se pregătiseră cercetătorii înainte de expediție.

Să vedem câteva dintre descrierile păstrate:

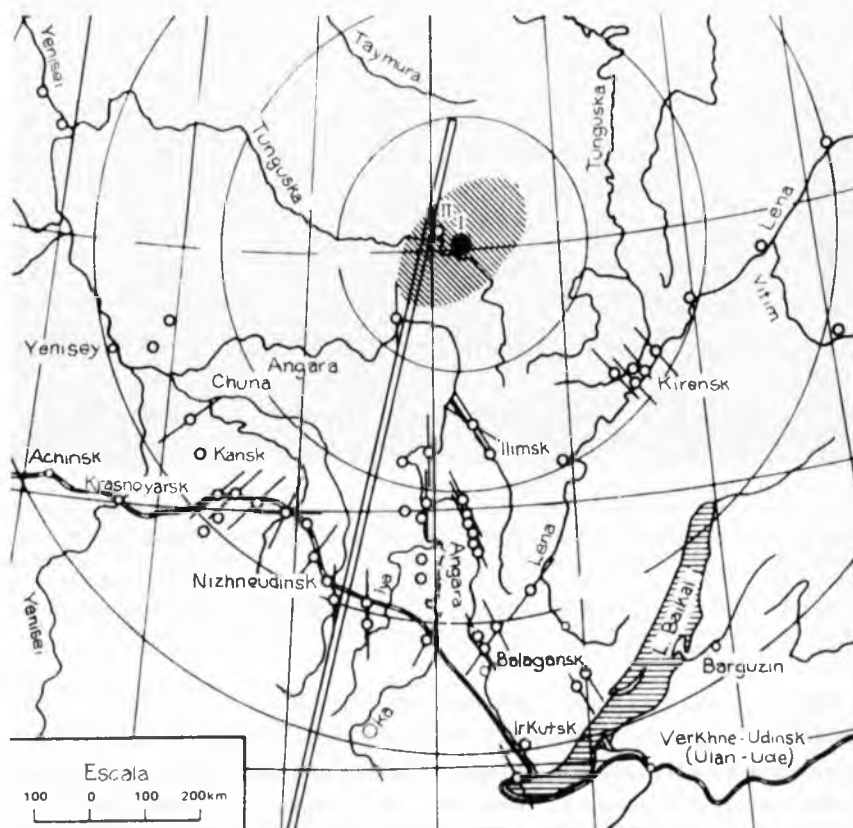
În ținutul cunoscut sub numele de Canionul Diavolului, în plin deșert al Arizonei, Statele Unite, se poate vedea acest crater gigantic, rodul unei puternice coliziuni între un meteorit și suprafața terestră, catastrofă care a avut loc în urmă cu milioane de ani. Ori de câte ori intră în atmosfera terestră, un corp cosmic nu este complet consumat de temperaturile ridicate pe care le generează frecarea, el lovindu-se de Pământ și provocând un crater similar celui din Arizona. Pe Lună, unde nu există atmosferă, aceste fenomene sunt mult mai frecvente. Dar, în cazul incidentului din Tunguska, nu apare nici un fel de loc de impact. Orice ar fi fost, obiectul n-a ajuns să se lovească de suprafața terestră.

„Pământul acesta este blestemat. Nici măcar fiii fiilor noștri nu vor putea să uite ce s-a întâmplat. O zguduitură îngrozitoare a dat naștere unui nor în formă de copac, care a ajuns până la cer, iar coroana aceluia copac a continuat să crească, să tot crească, emanând o strălucire albă de nesuportat. Acolo unde s-au întâmplat toate acestea, pământul a devenit deșert, trunchiurile s-au uscat, au rămas tari ca piatra și nu crește nici măcar un fir de iarbă. Zeul Ogda a coborât aici și ne-a ars oamenii cu un foc nevăzut“.

„Nenorociri grave și fără sfârșit s-au năpustit peste ai noștri, începând chiar din aceea zi. Cei care n-au murit imediat, cei care s-au crezut salvați, au început să se îmbolnăvească: suferințe tainice s-au tot ivit multă vreme după aceea“.

„Râni care se deschideau și nu se vindecau niciodată“.

„Ne-au lovit boli ciudate. Puterea lui Ogda s-a revărsat asupra noastră. Unii se îmbolnăveau fără vreun simptom specific și mureau în suferințe înfrigorante“.

Hartă întocmită de A. Voznejenski (1925), iar zonele hașurate indică locul ocupat de pădurea distrusă. Liniile care traversează localitățile indică direcția de unde „mingea de foc” a fost urmărită de numeroși martori. Pentru autorul hărții, ruta de zbor a OZN (marcată cu o linie dreaptă dublă) era sud-est-nord-est.

Relatări ale oamenilor care își aminteau, cu teamă și deznădejde, o zi, ceva din trecutul apropiat, unde groaza venise din cer. O aluzie clară la ciuperca atomică.

Nu trebuie să fii mare expert, ca să observi că bolile despre care vorbesc localnicii sunt cele obișnuite pentru persoanele expuse la doze mari de radioactivitate, o radioactivitate atât de devastatoare, încât corpul omenesc o poate suporta doar un timp, căci produce asupra lui efecte iremediabile. În majoritatea cazurilor, una dintre bolile cele mai frecvente ale acestor persoane este, după datele de care dispunem, *leucemia*. Dar să nu ne oprim aici. Să citim relatări ale fiilor care au ascultat această istorie de la părinții lor, ori spusele bătrânilor ce-și amintesc întâmplarea. Să nu uităm că este foarte important să reținem parametrii biologici înregistrați după explozie. Au fost copiii normali? Culturile au mai dat rod ori au suferit modificări? Ce s-a întâmplat cu tuberculii și cu legumele ale căror părți comestibile se dezvoltă sub pământ?

„În tot ținutul s-au produs fenomene nemaivăzute, nemaîntâlnite. S-au născut copii cu deformatii, ființe monstruoase care, în majoritatea cazurilor, mureau la scurtă vreme după ce veneau pe lume. Deznădăjduite, mamele o țineau tot într-un bocet după ce aduceau monstrul pe lume. Cu animalele se întâmpla la fel: se nășteau ba cu șapte, ba cu două labe. Uneori aveau capete uriașe și un trup mic sau chiar inexistent. La fel, vegetalele creșteau până atingeau forme respingătoare, mai ales cele care se nasc sub pământ“.

Kulik, care s-a angajat să adune probe din locul considerat epicentrul dezastrului, a căutat fără nici un rezultat craterul pe care ar fi trebuit să-l provoace presupusul meteorit, notând în jurnalul său de călătorie:

„Membrii tribului nomad Evenk, oameni simpli și analfabeți, mi-au spus că într-un sat din gubernia Podkamennaia Tunguska, vreo 1 500 de reni au murit în același timp. Oamenii cred, ori cel puțin așa spun, că se apropie sfârșitul lumii“.

În alt pasaj din jurnalul său, Kulik semnalează că, atunci când a vizitat-o, zona „era atât de caldă, încât părea că pământul avea să înceapă să ardă“. Să nu uităm că trecuseră deja 20 de ani din ziua exploziei, ceea ce ne dă o idee destul de limpede despre căldura intensă pe care aceasta o răspândise.

„Am văzut o lumină care ne orbea și am auzit, totodată, un zgomot infernal“.

Tunguska după decenii de la incident: zăpadă și trunchiuri uscate, care cândva au fost copaci tineri și viguroși. Pe o rază de zece kilometri în jur, copacii mari au fost complet carbonizați. Cum explozia a avut loc la o oarecare înălțime – la fel cum s-a întâmplat la Hiroshima și Nagasaki – versanții dealurilor au fost cel mai mult afectați.

„A trebuit să ne aruncăm la pământ ca să nu ne devoreze suflul focului și morții“.

Frumoasă metaforă pentru a exprima prezența unei de expansiune a căldurii, care distrugea totul în drumul ei. Un adevărat simbol pentru cine a observat ce se petrecea, dar care, nedispunând de elemente culturale pentru a-i da o explicație logică, a considerat că incidentul a fost produs de spiritele locului. De aici, constantele referiri la zeul Ogda.

„Orice obiect de metal purtat de noi se topea și ne ardea trupul“.

Alții sunt mai riguroși descriind bolile, până atunci necunoscute, care începuseră să-i secere pe supraviețuitorii incidentului:

„Celor care au văzut îndeaproape boala care ardea le-au căzut părul și dinții”.
„Apoi au murit treptat, fiindcă n-am știut ce să le facem ca să se însănătoșească”.

Nici nu trebuie să mai insistăm asupra faptului că descrierea seamănă cu efectele emanațiilor radioactive asupra celor care nu se protejează suficient.

Cine ar fi bănuiră așa ceva la începutul acestui secol?

În momentul exploziei, un tren care venea de la Irkutsk sosea în stația satului Hantaïsk, la 800 de kilometri la nord de Tunguska. Mecanicul și fochistul convoiului povestesc că în clipa aceea au văzut „*un corp gigantic, incandescent și zgomotos, care cădea din cer, și un nor enorm care clocotea și își schimba forma fără încetare, în elipse contorsionate, până când s-a ridicat de la sol, în cele din urmă, mulți metri în văzduh, întinzându-se deasupra stepei sălbătice*”. Ce semnificație au aceste vorbe? Ce obiect cădea din cer? Meteorit nu putea fi, fiindcă ar fi trebuit să fie descoperit craterul, dar acela nu există. A fost, poate, un vehicul interplanetar, care se îndrepta cu mare viteză spre suprafața terestră? Ipoteza aceasta pare mai realistă. Ochii uluiți ai celor doi muncitori feroviari de la începutul secolului n-au putut traduce altfel scena pe care tocmai o văzuseră. Nu, obiectul *nu cădea, ci cobora* cu mare viteză. Și o navetă Apolo (dintre cele folosite în călătoriile cu echipaj spre Lună) pare *să cadă* în ocean. Cu toate acestea, coborârea ei este controlată precis pentru a pregăti aterizarea, astfel încât, la un moment dat, se deschid parașutele, iar coborârea este amortizată.

Ceva similar s-a petrecut și cu acest obiect, care era, în realitate, purtătorul bombei. El s-a apropiat în mare viteză, până a ajuns la mică distanță de sol, apoi și-a aruncat încărcătura mortală în locul dinaintea stabilit.

Limitele exploziei sunt foarte greu de precizat. Totul este în strânsă legătură cu semnificația pe care vrem s-o dăm cuvântului limită. Am mai spus că seismografele au tresărit puternic pe toată planeta și că perturbările lor au fost maxime. Se mai poate spune și că același lucru s-a petrecut și cu ciudații nori luminoși care, duși de vânt, au uluit principalele metropole europene. Atât la Londra, cât și la Paris, pe durata a trei zile consecutive, începând cu ziua exploziei, lumea a putut să citească ziarele și să facă fotografiile noaptea, fără ajutorul

Leonid Kulik (1883-1942) a descoperit, după o lungă și grea călătorie, locul exact deasupra căruia s-a produs marea explozie. Kulik a vrut să demonstreze că ea avusese loc din cauza impactului unui meteorit cu scoarța terestră. N-a izbutit, fiindcă nici nu există locul unui impact, nici un crater. Dar important este că s-a putut preciza, pentru prima oară, care era locul unde s-au petrecut evenimentele: lângă râul Podkamennaia Tunguska din Siberia Centrală.

luminii artificiale. Atât de intensă era lumina trimisă de norii compacti care acopereau aproape întreaga Europă, intrigându-i pe toți oamenii de știință și neliniștindu-i pe toți oamenii obișnuiți, care nu izbuteau să înțeleagă ce se petrecuse.

Amintim că, de obicei, cenușa aruncată până în straturile înalte ale atmosferei de marile erupții vulcanice este, apoi, purtată de vânturile puternice care suflă la acele înălțimi. Cenușa ajunge, astfel, până în locuri foarte îndepărtate. Acolo oamenii privesc cenușa aruncată în atmosferă de un vulcan situat la sute ori, poate, la mii de kilometri distanță, și se întreabă ce este și de unde vine. Ceva similar trebuie să se fi petrecut și cu explozia din Tunguska. Vânturile din atmosfera superioară au împins, în mare măsură, norii mari și luminoși, risipindu-i spre apus. Astfel că aceștia au ajuns, mai întâi, deasupra Europei și apoi deasupra Atlanticului. După aceea au fost împrăștiati tot de vânt, până când extraordinarul fenomen luminos s-a mistuit cu totul. Un om de știință rus, care la vremea evenimentelor lucra în Siberia, a scris următoarele:

„Cerul s-a acoperit cu un strat gros de nori“. [...] „Plouă și, în același timp, norii emană o lumină atât de extraordinară, încât noaptea se poate citi. Probabil că nu se vede Luna, iar norii au o lumină galben-verzuie, care uneori se îmbujorează“.

PRIMA NOASTRĂ BOMBĂ CU HIDROGEN

Așa au descris locuitorii din regiunea Tunguska incidentele trăite primilor exploratori și cercetători ajunși la locul dezastrului.

De aceea, ținând seama de mărturiile lor, am considerat că era foarte interesant să cercetez ziarele din 20 mai 1956, când Statele Unite au detonat prima lor bombă cu hidrogen, cunoscută și cu numele de bomba H. Iată de ce am luat acea hotărâre: după cum s-a calculat, explozia din Tunguska a fost de 1 000 de ori mai puternică decât cea de la Hiroshima, ceea ce este, doar în parte, un element de comparație; în schimb, detonarea bombei H se apropie mult mai

Ilia Potapovici Liucetkan, originar din ținut, care a văzut explozia. El a fost ghidul lui Kulik în prima sa expediție, din 1927, și așa a ajuns la locul catastrofei.

mult ca intensitate, deși, firește, n-o atinge. În plus, doream să văd care a fost prima reacție umană, fiindcă în fața necunoscutului, prima reacție a omului este curiozitatea. La fel s-au petrecut lucrurile și când s-a ajuns pe Lună. Zborul navei Apolo 11 a fost urmărit de sute de milioane de ochi, pe când cel al lui Apolo 14 i-a emoționat pe mult mai puțini. Capacitatea noastră de uimire se consumă, se pare, repede. De aceea, am vrut să găesc în presă cum a descris explozia bombei cu hidrogen un bărbat care, până atunci, abia dacă știa despre ce era vorba.

Acesta era jurnalist la *United Press* și a comentat faptul astfel:

„Prima bombă termonucleară a Statelor Unite, lansată dintr-un avion pe atolul Bikini din Pacificul Central, a fost un succes. Odată cu explozia, un nor uriaș s-a ridicat la orizont, iar fantasticei flame produse i-a urmat o minge de foc. Când s-a produs explozia, unii dintre cei de față ne-am întors cu spatele la ea, în timp ce alții și-au acoperit cu brațele ochii protejați cu ochelari fumurii. Odată cu explozia, lumina fantastică a durat câteva secunde, iar apoi s-a format o coloană densă de culoare roz. Imediat, mingea de foc a urcat la 12 000-18 000 de metri înălțime, iar miezul ei a atins o culoare liliachie, care a ajuns de un violet tot mai închis, până ce mingea s-a mistuit pe cer. Odată cu producerea atât de temutului nor termonuclear, unda de șoc a străbătut rapid o distanță de 64 de kilometri, înspăimântând cele 14 nave pline cu observatori. Vasele în care se aflau aceștia s-au clătina înfrigorant, însă abia după două minute și 53 de secunde de la aruncarea bombei.

Aceasta a căzut când avionul, un B-52, se afla la 15 000 de metri înălțime, dar a explodat abia când a ajuns la 3 200 de metri“.

Alți martori au scris următoarele:

„15 minute mai târziu, norul în formă de ciupercă continua să ia înălțime și s-a calculat că se afla la 27 000 de metri înălțime“.

„Unda de șoc a fost impresionantă. A cutremurat navele cu un zgomot similar celui pe care l-ar face o escadrilă de avioane cu reacție și, pentru moment, i-a lăsat surzi pe observatori“.

„Explozia a emanat o uriașă minge de foc incandescentă. Apoi, s-a format un nor radioactiv mortal, din apă și praf de coral, care s-a întins pe o rază mai mare de 150 de kilometri. Se calculează că bomba avea o putere echivalentă cu cea a 10 000 000 de tone de trinitrotoluen (TNT)“.

„Luminozitatea sa a fost de 500 de ori mai mare ca a Soarelui“.

„La zece secunde după detonare, lumina era atât de intensă, că nu putea fi privită cu ochiul liber“.

Acestea sunt câteva paragrafe extrase din paginile ziarului de după-amiază *La Razón* din Buenos Aires, apărut în zilele de 20, 21 și 22 mai 1956. Au fost scrise de jurnaliști care au fost de față la explozia experimentală. Cunoștințele lor pe această temă erau minime. Chiar dacă primiseră „informații de presă” special pregătite de forțele armate ale Statelor Unite, datele nu puteau merge dincolo de puterea exploziei, forța sa distructivă și câteva date tehnice. Pentru analiza pe care o efectuăm, sunt importante descrierea celor văzute, forma în care sunt descrise și evaluate diferitele fenomene care se succed odată cu trecerea timpului.

Lucru curios, observăm că jurnaliștii au folosit termenul „*minge de foc*”, pe care, după cum am văzut, l-au folosit și cei care au descris explozia din Tunguska. Pe de altă parte, sunt descrise diversele culori ale formațiunilor noroase observate de martori, culori similare și ele celor descrise după explozia din Tunguska, pe 30 iunie 1908. Așa se întâmplă și cu descrierea modului în care se formează ciuperca nucleară, până ajunge la aproape 30 de kilometri înălțime.

Dar asocierile posibile nu se opresc aici. Mai sunt multe de spus. Fiindcă, inspirându-ne din aceste paragrafe, putem face analogii interesante, dacă ne reamintim de distrugerea enigmatică a Sodomei și Gomorei. Să nu uităm că s-a spus că fenomenul era imposibil de privit cu ochiul liber, pentru că altminteri riscai orbirea. Așa au orbit cei care n-au știu să se apere în îndepărtatele peșteri din Pentapoli (fapt pe care îl voi analiza mai departe), așa cum, conform unora dintre descrierile făcute de localnici siberieni, mulți locuitori din Tunguska, deși n-au murit, au rămas orbi pe viață.

Din nou totul se leagă, se înlănțuie, începe să semene cu plasa labirintică în care un păianjen harnic prinde muște, o plasă unde nici un fir nu este în plus, dar nici nu lipsește vreunul.

Toate sunt necesare. Toate au un rol anume.

Impactul pe care l-a avut explozia bombei H asupra observatorilor are tocmai această semnificație. Dar nu e singura. Cititorul bine informat mi-ar putea spune că Statele Unite mai detonaseră bombe similare. E adevărat. Dar erau experimentale, imposibil de transportat

cu avionul. În schimb, în acest caz, suntem, pentru întâia oară, în fața unei bombe transportabile, care, pe deasupra, este lansată dintr-un vehicul în zbor. La 15 000 de metri înălțime, bomba se desprinde de avion; la 3 200 de metri explodează. Am căutat cel mai asemănător fenomen cu cel din Tunguska și am ajuns la concluzia că acesta este similar nu numai cu bomba termonucleară, ci și cu alte evenimente catastrofice, precum cele istorisite în Biblie sau în cărțile indiene.

De la ziua exploziei, încep să se petreacă unele fapte ciudate, similare însă celor deja investigate în cazul fenomenului din Tunguska. De pildă, se înregistrează bolnavi fără cauze aparente.

Astfel, *La Razón* din 28 mai 1956 (la 8 zile după producerea exploziei) scria despre „*căpitanul unei nave comerciale japoneze, care se molipsise de o boala misterioasă ce a fost atribuită, inițial, radiațiilor atomice*”.

Tot atunci, o altă navă sub pavilion japonez, cargoul *Chowa Maru*, a lansat un mesaj, afirmând că detectase o radioactivitate de câteva mii de puncte Geiger/minut la o distanță de 1 600 de kilometri vest de zona de impact, a doua zi după explozie. Cu privire la pericolul de contaminare radioactivă, Doctorul Ralph E. Lapp a semnalat (referindu-se în mod special la cazul bombei H) că „*explozia lansează la mare înălțime particule radioactive, care cad iar pe pământ, în proporție de 10% pe an. Substanța radioactivă, identificată drept strogium, este un element creat prin înjumătățirea atomilor de uraniu. Este similar cu calciul și poate produce cancer dacă se concentrează în oasele oamenilor*”.

Ne aflăm, așadar, în fața altei explicații a bolilor misterioase apărute după explozia din Tunguska. Acum ne devin clare expresiile „*cei care credeau că se salvară s-au îmbolnăvit, totuși*”, după cum povestesc unii dintre urmașii celor care au supraviețuit catastrofei. Ploile radioactive au fost cauza acestor boli, mai ales, a cancerului la oase. O boală care i-ar fi putut afecta chiar și cei aflați departe de locul exploziei. Mai ales dacă aceștia au trăit mulți ani în zone unde strogiumul provenea din atmosfera superioară, intinzându-și cu lentă cruzime macabruul vâl al morții.

Mult timp după aceea, oamenii de știință au observat că fauna și flora marine din locurile unde se experimentaseră bombe cu hidrogen

O expediție realizată în 1930 a făcut această fotografie, în care se poate vedea limpede zona centrală a catastrofei, complet lipsită de copaci. Înaintea enigmaticei întâmplări, toată regiunea vizibilă în fotografie era ocupată de o pădure întinsă de conifere, unde vara creștea și vegetație mărunță.

Fotografie realizată de o expediție (1940) care explora malul râului Chamb'e, în apropiere de râul Makirta. Cu ajutorul fotografiei putem avea o idee despre vegetația din ținut pe timpul verii și observăm că peisajul nu este tot anul sălbatic și acoperit de zăpadă. Taigaua din Siberia Centrală este alcătuită din păduri foarte verzi și vegetație mărunță.

suferiseră mutații ciudate. Și pe insulele din apropiere, bancurile de corali cu forme insolite suferiseră efectele radiațiilor. Nimic nu mai era ca înainte; animalele și plantele erau diferite, se schimbaseră ori modificaseră, devenind bizarii mutanți ai secolului XX, născuți din cotidiană și iresponsabilă neglijență a oamenilor. Astăzi, aceste descrieri ni le amintesc pe cele făcute de oamenii din Tunguska, uluiți de malformațiile fiilor, puilor de animale domestice și ale culturilor lor. Să amintim și că, la câteva luni după detonarea bombei H, niște pescari peruvieni au prins, la mică distanță de țărm, bancuri de pești cu un indice înalt de contaminare radioactivă. Pentru că erau toxici, i-au aruncat în apă. Însă cum puteau peștii aceia să trăiască fără să sufere modificări? Cum de nu murise tot bancul de pești? Fără îndoială, acesta era încă un mister, misterul inexplicabil și prodigios al capacității de adaptare, pe care, în situații extreme, îl au anumite specii de animale.

Dar este, oare, posibil să se determine cu exactitate cât de departe poate ajunge ploaia radioactivă produsă de o explozie nucleară? De fapt, știm câte ceva. În semestrul al doilea al anului 1976 a avut loc la Mendoza, în Republica Argentina, o întrunire a unor cercetători din diferite țări care lucrau în Antarctica. Cu acea ocazie, mai mulți oameni de știință au prezentat rezultatele unei cercetări, care le-ar putea produce insomnii ecologistilor: *resturi de la primele explozii atomice au căzut peste ghețurile de la Polul Sud, despre care se presupunea că nu erau contaminate.*

Subliniez că, răsfoind ziarele din mai 1956, am dat de o știre destul de stranie, demnă de Charles Fort (1874-1932), un scriitor care scria despre fenomene ciudate. În știre era relatat un fapt petrecut la Melbourne, Australia (așadar la sute de kilometri de locul ales pentru detonarea bombei H), la o săptămână după explozie. Iată știrea: „*Milioane de fire asemănătoare pânzei de păianjen, ajung plutind în văzduh până în suburbiile de lângă mare ale acestui oraș, se lipsesc de firele de telefon, automobile și haine, de crengile copacilor și dispar după câteva ceasuri. Șase oameni de știință locali investighează aceste fire misterioase. Le-au cercetat la microscop, tratate cu acetat de metil, acetonă și lactofenol, le-au ars, dizolvat și vopsit. Unul dintre ei a spus: «Nu-i*

lână, nu provine din pene, nu-i bumbac, nici fibră de lemn și nici nu-i o fibră sintetică». Drept urmare, nu i-am putut stabili originea“.

Cum să interpretezi o asemenea știre? Este un fenomen izolat, ori are legătură cu explozia produsă cu câteva zile înainte? Deși au trecut aproape 50 de ani de atunci, n-avem deocamdată nici un răspuns precis la această întrebare. Ar fi, totuși, nimerit să se efectueze o analiză mai profundă a misterioasei întâmplări petrecute la Melbourne.

Luând în considerare faptelele descrise mai înainte, nu trebuie să ne îndepărtăm de tema fundamentală a acestei cărți, exploziile atomice de origine neterestră ori, mai bine zis, care nu au fost provocate de oameni. Până acum am văzut cât de mare era, dacă ne gândim la descrieri și situații, similitudinea între fenomenul din Tunguska și detonarea primei bombe H, lansată dintr-un avion în zbor: scenografia ulterioară exploziei, care coincide până și în ceea ce privește culoarea norilor, contaminarea, unda sonoră care a afectat ambarcațiunile cu observatori, așa cum la începutul secolului s-a întâmplat cu casele țăranilor din Siberia și bolile care și-au făcut apariția fără cauze cunoscute. La fel ni se va întâmpla și când, într-o altă secțiune a acestei cărți, vom analiza unele pasaje din textele sacre indiene, în ale căror pagini, vechi de mii de ani, ni se vorbește despre întâmplări care nu se pot compara decât cu cele provocate de o catastrofă nucleară.

ÎN CĂUTAREA UNEI SOLUȚII

Faptele sunt concludente. Ceva de natură necunoscută a avut loc în dimineața aceea senină din 30 iunie 1908.

Câteva expediții științifice au depășit multe obstacole și greutăți ca să ajungă în Tunguska, însuflețiți de dorința de a descifra cele petrecute. Toate aceste expediții s-au întors, practic, cu mai multe întrebări decât răspunsuri, cu excepția ultimelor, după cum vom vedea. Între timp, s-au enunțat cele mai felurite ipoteze.

După unii oameni de știință, era vorba despre un meteorit enorm, mai curând un asteroid, care aparținea centurii de „gunoi spațial“,

Membrii altei expediții, care în prima jumătate a secolului XX au încercat să descifreze enigma din Tunguska, trecând râul Hușmo. Vara e în toi, iar exploratorii trebuie să-și acopere trupul și fața cu plase împotriva țânțarilor, insecte feroce care străbat regiunea sub forma unor nori zburători foarte denși.

existență între orbitele lui Marte și Jupiter, alcătuită probabil din resturile unei vechi planete dezintegrate¹. După alții, unul dintre aceste fragmente – asteroidul – a adoptat o orbită solară foarte ciudată, suprapusă în anumite momente pe cea a Pământului, până când, cu trecerea timpului, în 1908, planeta noastră și asteroidul s-au lovit, cel mai mic fiind atras de forța de gravitație a Pământului. Totul s-a încheiat cu o explozie teribilă, chiar când astrul vagabond a explodat în taigaua siberiană. Teoria aceasta ar fi perfectă și ar explica *aproape* tot (dar nu totul), dacă s-ar fi descoperit craterul meteoritului; în realitate, nu există nici un soi de crater, nici măcar o adâncitură care să semene cu el; ca atare, ipoteza este total respinsă, neputând fi demonstrat nimic. La fel se întâmplă cu ipoteza prezentată de americanul Fred Whipple și rusul Vasili Fesenkov. Cei doi au crezut că a fost vorba despre un meteorit alcătuit din metan, apă și amoniac. Nu se susține nici ipoteza că obiectul care a căzut din cer era nucleul unei comete. Și aceasta din două motive:

¹ A se vedea Apendicele I.

1) Fiindcă ar fi fost detectat de astronomi cu suficient timp înainte pentru a i se calcula orbita și, astfel, s-ar fi cunoscut locul și momentul coliziunii.

2) Fiindcă, în conformitate cu ceea ce știm astăzi¹, nucleul cometelor nu este nici prea mare, nici prea dens, ci compus din gaze și apă în stare solidă.

În sfârșit, în a doua jumătate a secolului XX, o serie de oameni de știință au lansat o ipoteză care, în principiu, părea să dezlege misterul. Și dacă ar fi căzut un meteorit radioactiv?

Dar și în acest caz, oameni de știință de notorietate au demonstrat cu dovezi incontestabile că o asemenea posibilitate era practic nulă. *Doar dacă nu era vorba despre o construcție artificială și, ca atare, construită de ființe gânditoare.*

„Pentru ca reacția în lanț a fisiunii atomice să fi fost posibilă, ar fi fost nevoie de un meteorit din uraniu de o excepțională puritate, neapărat uraniu 235, izotop foarte rar, care nu se găsește niciodată în stare pură. Pe de altă parte, chiar dacă admitem posibilitatea de necrezut că în natură să existe un fragment din acest izotop «rafinat», tendința acestuia către fuziunea «spontană» s-ar manifesta imediat, iar acesta s-ar distruge chiar în clipa formării sale”, susțin oamenii de știință.

După cum se vede, explozia sfidează toate explicațiile posibile, contrazicându-le cu aceeași ușurință cu care fenomenul din Tunguska a nimicit taigaua înghețată. Un singur fapt este foarte limpede: *explozia a avut toate aparențele unei deflagrații atomice.* Ipotezele cu meteoriți, asteroizi, ori nucleul unei comete care s-ar fi ciocnit cu Pământul nu se susțin. Întâmplarea a avut toate caracteristicile unei explozii artificiale, de natură atomică.

¹ Pentru o informare mai detaliată despre comete, a se vedea cartea mea *Adevăr și legendă cu privire la marile comete*, ed. Rodolfo Alonso, Buenos Aires, 1973 (n. a.)

O DESCOPERIRE EXTRAORDINARĂ:

SEISMOGRAMELE

Al Doilea Război Mondial se terminase. Zilele de oroare și moarte rămăneau în urmă. Hiroshima și Nagasaki, devenite deșerturi de ciment și moloz, șocau oamenii din lumea întreagă. Reportajele documentare, vocile înspăimântate ale crainicilor de radio și fotografiile care umpleau neîncetat paginile ziarelor aduceau noi și noi mărturii despre coloana de flăcări, din vârful căreia izbucnea un miez de foc în stare să concureze ca luminozitate cu soarele.

Atunci, mai mulți cercetători și-au amintit de descrierile pe care profesorii lor le comentaseră cu ani în urmă, pe când încă mai erau studenți, în legătură cu presupusa cădere a unui bolid gigantic în Tunguska siberiană. Au hotărât imediat că trebuie să-și limpezească îndoielile. Nici chiar profesorii nu știau ce dezastru poate provoca o bombă atomică. Cel puțin până când bombele explodaseră în Japonia și toate mijloacele de comunicare în masă difuzaseră știrea. Atunci, experții au înțeles că profesorii lor apreciaseră greșit cele petrecute în taiga în 1908. Prin urmare, au început să investigheze.

Au luat, pe de o parte, seismogramele din 6 august 1945, când *Little Boy*, cum fusese botezată bomba, căzuse peste Hiroshima. În continuare, au căutat date noi, au cerut rapoartele arhivelor seismologice și le-au comparat. Dispuneau de seismograma înregistrată pe 30 iunie 1908. Le-au suprapus și au rămas stupefiați.

Confruntate, seismogramele catastrofei siberiene și ale exploziei de la Hiroshima semănau ca două picături de apă. E adevărat că prima fusese mult mai puternică decât a doua, dar structura seismogramelor era identică. În consecință, amândouă avuseseră aceeași origine. Iar originea celei de la Hiroshima ne era bine cunoscută.

Una dintre cheile pentru rezolvarea acestei enigme, care preocupă de aproape un secol știința, devenise evidentă: *fenomenul fusese de natură termonucleară. Faptul era dovedit.* Am putea continua discuția, întrebându-ne dacă era vorba despre un vehicul spațial care explodase ori despre un experiment realizat în deplină cunoștință de cauză

de vizitatorii din spațiu, dar, oricum ar fi fost, explozia fusese produsă pe cale artificială și nu era o acțiune a naturii.

UN NONSENS STRANIU

Alexandr Zvinski, unul dintre naratorii cei mai prolifici a ceea ce putem numi *l'affaire Tunguska*, semnalează că membrii unei expediții care l-a avut în frunte pe cercetătorul și geologul Rusteki s-au pierdut în imensitatea acelei regiuni devastate „*parcă mistuiți în grămada de cenușă și țărână răscolite*”. Poate pentru că grupul de cercetători ajunsese în locuri unde radioactivitatea se menținea la niveluri în stare să distrugă o ființă umană? Ori poate că vreo breșă apărută în urma exploziei, dar acoperită apoi de un strat delicat de zăpadă provocase un accident cu consecințe mortale pentru toți membrii expediției? Ambele posibilități par verosimile. Prezența materialului radioactiv este direct legată de bolile manifestate de locuitorii din zonă. Cât privește apariția breșelor, există cazul apariției unui „*jet de apă care a izbucnit imediat după catastrofă și care a fost provocat de unda explozivă în stratul etern înghețat*”, așa cum indică unele rapoarte științifice.

În ceea ce-i privește, membrii expediției conduse de Leonid Kulik, care a studiat, în 1927, epicentrul dezastrului, aveau să dea de un peisaj cu adevărat neprevăzut. Chiar dacă pe sute de kilometri pătrați pădurea era devastată, iar copacii smulși din rădăcini și aruncați la pământ în zona centrală a catastrofei, unde trebuie să fi căzut „presupusul meteorit”, trunchiurile rezistaseră, uscate, dar încă drepte, verticale. Nu le lipseau decât câteva crengi, arse după dezastru. „*Pe tot perimetrul, temperatura este superioară mediei normale*”, a explicat Kulik, „*cu toate că au trecut 19 ani de la producerea exploziei*”. Dar martorii muți stăteau în picioare cu trufie, sfidând imaginația cercetătorilor, care nu izbuteau să-și depășească mirarea. Cum era cu puțință ca trunchiurile acelor copaci să nu fi fost nimicite alături de majoritatea lor? O întindere vastă fusese distrusă, devenind cenușă, cu excepția acelor trunchiuri uscate care se înălțau în locul unde se presupune că obiectul se lovise de scoarța terestră.

Zvinski povestește că „pe o arie de peste douăzeci de kilometri pătrați, milioane de copaci fuseseră smulși din rădăcini și trântiți la pământ într-o singură direcție. Puteau fi observate peste tot resturi animale, fiindcă vitele și oamenii fuseseră azvârliți în văzduh și aruncați la sute de metri depărtare. Au fost înregistrate cazuri în care garduri aflate la 600 de kilometri de epicentrul coliziunii fuseseră și ele dărâmate. Pământul părea calcinat și, pe o rază de 100 de kilometri, orice formă de viață fusese complet nimicită. Singurele care rămăseseră drepte și întregi, contrastând cu peisajul plat și desertic, erau vârfurile ascuțite ale arborilor, uneori pe jumătate arse, altele diferite de ceea ce înainte fuseseră copacii verzi și viguroși. Acolo unde ne așteptam să găsim craterul provocat de meteorit am găsit o pădure blestemată, desfrunzită și fără chip. De ce?”

Astfel, originea exploziei nu este singura întrebare al cărei răspuns a fost greu descifrabil încă de la început. Dincolo de faptul că nu fusese descoperit nici un crater, în epicentrul dezastrului trunchiurile uscate ale copacilor dezgoliți stăteau în picioare, de parcă punctul zero al cataclismului ar fi fost în mod paradoxal, cel mai puțin afectat. Se pare că, într-adevăr, așa se întâmplase.

Se știe că bombele atomice aruncate asupra Japoniei erau prevăzute cu un altimetru, care provoca explozia la o anumită înălțime față de suprafața solului. Pentru o mai mare precizie, era nevoie de o parașută care amortiza coborârea. Bomba cu hidrogen pe care am descris-o mai sus a fost detonată și ea în aer. E un procedeu prin care se obține o undă de expansiune a deflagrației mult mai extinsă, acoperind o suprafață mare, mai eficientă pentru țelul urmărit – distrugerea locului – decât în cazul unei detonări de suprafață.

De fapt, și pe pământul aflat sub locul exploziilor atomice, atât la Hiroshima, cât și la Nagasaki, au rămas unele construcții pe jumătate dărâmate, dar în picioare, explicația fiind că unda de expansiune a început să se îndepărteze începând chiar de acolo.

Ceva similar trebuie să se fi întâmplat și în Tunguska. Cei care au lansat mașinăria nucleară doreau să obțină, cu ajutorul ei, cele mai semnificative rezultate (poate pentru că așa cerea cercetarea pe care o făceau) și, în acest scop, au hotărât ca detonarea să aibă loc la câteva sute de metri înălțime.

În 1927, când a ajuns la Hladnîi, exploratorul Kulik a izbutit, pentru întâia oară, să-și formeze o viziune generală despre dezastrul din 30 iunie 1908. La aproape două decenii după eveniment, se puteau vedea deja pini noi, care creșteau în jurul a ceea ce fusese o zonă de pădure deasă și viguroasă. Pe albul zăpezii, așternute pe pământ, se poate observa cât de multă vegetație a fost distrusă, lăsând în urmă foarte puține trunchiuri uscate.

În apropierea locului unde s-a produs enigmatică deflagrație din Tunguska, expediția lui Kulik a găsit urme mai clare. În vârful dealului n-a mai rămas nici un trunchi în picioare. Copacii au fost dezrădăcinați, iar rădăcinile lor sunt orientate spre miezul catastrofei. Printre scheletele uscate ale copacilor se observă pini foarte tineri, dintre care cei mai mulți nu au mai mult de un metru înălțime. Să nu uităm că trecuseră abia două decenii de la acel eveniment.

Din acest motiv, centrul pădurii nu a fost distrus. Explozia mortală l-a lovit de sus, rupând în drumul său numai crengile înalte și coroanele copacilor. În continuare, expansiunea și-a urmat traiectoria inițială, oblică, secerând la pământ vegetația, oamenii și clădirile pe o rază de până la 600 de kilometri. Mai departe, distrugerea a fost, în continuare, considerabilă, dar tot mai slabă, pe măsură ce creștea distanța față de epicentru.

Ca atare, găsim aici un răspuns, bun și plauzibil, la întrebarea despre cauza pentru care această parte a pădurii s-a menținut în picioare. *Bomba a fost detonată la fel ca aceea care a căzut, 38 de ani mai târziu, în Japonia.*

Poate părea de necrezut sau o simplă coincidență. Dar, după cum am mai spus, oamenii de știință nu cred în coincidențe. Iar în acest caz se adună tot mai multe dovezi.

IPOTEZA ATOMICĂ

S-A CONFIRMAT!

În 1959, Academia de Științe din Moscova a hotărât să trimită o nouă echipă de cercetare în Tunguska, să caute, cu instrumente de detecție și măsură mai noi și mai eficiente, datele necesare pentru a trage concluzii corecte cu privire la cele întâmplate. În fruntea grupului de cercetători a fost numit academicianul Dr. Ghiorghe Plehanov. Peste trei luni, când echipa s-a întors, sala de conferințe unde și-a expus raportul s-a cutremurat din temelii la auzul unor informații atât de neașteptate.

Declarația lui Plehanov:

„Expediția noastră a observat că indicele de radioactivitate din zonă era de trei ori mai mare decât cel normal în restul lumii. Unii dintre colegii mei estimează că distrugerile provocate la 30 iunie 1908 sunt comparabile cu cele pe care le-ar fi putut provoca zeci de bombe atomice. Studiile duse la bun sfârșit ne permit să presupunem că explozia a avut loc în aer, la câțiva metri deasupra nivelului solului. După ce am continuat cercetările în laboratoarele noastre, încercăm acum să aflăm dacă este vorba despre explozia provocată de un meteorit radioactiv de un tip necunoscut până acum, de un bloc de antimaterie

care s-a dezintegrat la contactul cu solul sau chiar de o navă cosmică, așa cum și-au închipuit unii dintre colegii noștri”.

Ultima frază pronunțată de Dr. Plehanov a continuat să răsună în urechile celor prezenți. Pentru câteva clipe, peste întreaga sală s-a așternut o tăcere neobișnuită pentru acest tip de întruniri științifice. Atunci, pe chipurile unora s-au ivit anume zâmbete sceptice, pe când alții, din contră, consimțeau, dând din cap.

Intrunirea s-a încheiat fără vreun rezultat concludent. Fiecare cercetător care avea propria opinie, diferită de a celorlalți, încerca să demonstreze că el are dreptate. Apoi fiecare și-a continuat activitatea.

ANTIMATERIA

Trebuie să remarcăm că una dintre ipotezele misiunii lui Plehanov a fost aceea că meteoritul ar fi fost alcătuit din *antimaterie*. Odată cu trecerea anilor (să nu uităm că această ipoteză datează din 1959), s-a renunțat, pe drept cuvânt, atât la ipoteza meteoritului radioactiv (despre care am vorbit deja), cât și la cea a antimateriei.

În epoca aceea se vorbea tot mai mult despre *antimaterie*. Profesorul britanic Paul Dirac, laureat al Premiului Nobel, intuise că, alături de nucleul atomic și de electroni, ar mai fi trebuit să existe și alte particule, echivalente acestora într-un anume sens, dar deosebite într-alt sens, cu proprietăți electrice și magnetice opuse.

În această situație, electronul (cu o sarcină electrică negativă) ar fi trebuit să aibă un corespondent, antielectronul, cu sarcină electrică pozitivă. De-a lungul timpului, ipoteza a început să fie confirmată științific și, în urmă cu câțiva ani, fizicienii au izbutit să producă *antielectroni*. Aceștia, după cum s-a dovedit, aveau un comportament normal când erau separați de electroni; dacă, însă, un antielectron se lovea de un electron obișnuit, cele două particule se distrugeau reciproc. Ceea ce înseamnă că materia *dispărea, lăsând în urmă numai radiații încărcate cu energie*.

Până în acest punct, ipoteza că explozia a fost produsă de ciocnirea pământului cu un meteorit din antimaterie părea plauzibilă. Dar nu

este așa. Deoarece, prin descoperirea antiprotonilor, subparticule atomice negative, făcută, în 1956, de laureatul premiului Nobel Emilio Segrè, s-a ajuns la concluzia că ar fi suficient un gram de antimaterie pentru ca aceasta, intrând în contact cu materia, să provoace o explozie similară celei care a distrus Hiroshima. Oamenii de știință au mai observat și că, pentru ca această cantitate de antimaterie să ajungă pe Pământ, venind dintr-un *univers de antimaterie* incert și până acum necunoscut, ea ar trebui să traverseze mai întâi *universul de materie* în care ne aflăm, populat în abundență cu praf cosmic (care este una dintre formele pe care le adoptă materia). Din această cauză, probabilitatea ca un corp din antimaterie, cât de mic ar fi el, să ajungă pe planeta noastră, fără ca înainte să fie atins de o particulă de materie care să-l detoneze, *este egală cu zero*. Dat fiind că în sistemul solar nu au fost descoperite formațiuni de antimaterie (dacă ar fi existat, ar fi fost detectate și până acum nu s-a întâmplat așa ceva), meteoritul de antimaterie din Tunguska ar fi trebuit să provină din spațiul galactic. Probabilistic vorbind, acest fapt este complet imposibil, dat fiind că, în mod necesar, în drumul său ar fi trebuit să se lovească de mari cantități de nori și praf cosmic, pe lângă o infinitate de micro-meteoriti rătăcitori, care i-ar fi bombardat neîncetat suprafața. În oricare dintre aceste situații, antimateria și materia s-ar fi dezintegrat, anulându-se reciproc, însă urmele acestei distrugerii nu au fost încă descoperite.

Astfel, ipoteza care implică un meteorit în declanșarea catastrofei din Tunguska nu a reușit să fie mai convingătoare decât ipotezele mai vechi. Odată în plus, ochii și gândirea oamenilor de știință se îndreptau către ipoteza atomică¹.

¹ A se vedea Apendicele II.

INELELE COPACILOR

SUNT CHEIA ENIGMEI

Oamenii de știință nu s-au mulțumit să observe peisajul, ci, cum era și de presupus, au cules probe de la sol și fragmente de lemn pentru analize de laborator. Astfel, un grup de cercetători de la Institutul Sovietic de Geofizică a tăiat cu fierăstrăul „felii” de trunchiuri de copac care, aflate la zeci de kilometri de epicentrul catastrofei, izbutiseră să supraviețuiască exploziei, cu toate că, în trecut, suferiseră arsuri grave care le afectaseră frunzișul, crengile și scoarța.

Expediția condusă de Zlotov a descoperit și colectat un trunchi în vârstă de peste 300 de ani, care mai era încă verde. Odată ajunși la Moscova, l-au tăiat „felii” cu multă grijă, astfel încât inelele lui să fie cât mai vizibile.

După cum bine se știe, fiecare inel reprezintă un an din viața copacului, devenind, astfel, un soi de arhivă biografică. O circumferință scurtă reprezintă un an de secetă și o climă puțin propice, pe când un inel larg și viguros indică o bună fertilitate a solului, umiditate suficientă și vreme bună. Studii recente au permis descoperirea faptului că o plantă expusă la acțiunea radioactivității este stimulată și crește mai repede.

Ei bine, iată că, spre surpriza tuturor botaniștilor întruniți pentru a investiga acel trunchi, copacul demonstra că începuse o perioadă de *întinerire* la 250 de ani de la naștere. Într-adevăr, *inelele erau de zece ori mai groase* începând cu data aproximativă a exploziei, dovadă de netăgăduit că acel copac fusese stimulată de radioactivitatea anormală, chiar și de cea detectată de expedițiile anterioare, care făcuseră măsurători în teren. Copacii resimțiseră și ei acea radioactivitate, ceea ce explică și creșterea extraordinară a pădurilor de la periferia sectorului distrus de unda de expansiune.

Unii sceptici au crezut că dezvoltarea accelerată a vegetalelor se datorase faptului că, după dezastru, vegetația a fost culcată la pământ, iar puținii arbori rămași în picioare au primit mai multă lumină de la Soare și au avut spațiu de creștere. În plus, după aceleași opinii, trebuia luată

în considerare și creșterea fertilității solului, datorită aportului de îngrășământ organic provenit din celelalte trunchiuri de arbore care intraseră în stare de putrefacție. Totuși, această explicație a fost anulată după prezentarea raportului expediției care a ajuns în Tunguska în 1960.

„Noi aveam misiunea de a studia copacii afectați din pădurile unde, după explozie, condițiile exterioare nu se schimbaseră. Astfel, ne-a atras atenția proliferarea copacilor tineri, care în abia 50 de ani ajunseseră la înălțimea celor născuți cu trei secole în urmă. De ce, oare, crescuseră arborii din taiga atât de repede? Era posibil ca în acele ținuturi să se fi degajat noi substanțe fertilizatoare după explozie? Erau acelea substanțe radioactive? Așa a apărut ideea verificării sistematice a radioactivității fiecărui strat anual, dat fiind că, după explozia nucleară (dacă despre așa ceva a fost vorba, căci nu eram încă siguri) plouase de mai multe ori. După un anume timp, apa avea să fie absorbită de rădăcinile

Aici au crescut noi copaci, care au folosit drept îngrășământ rămășițele arborilor distruși în 1908. Dar „ceva” i-a împins să se dezvolte aplecați în direcția expansiunii exploziei. O memorie genetică încorporată într-un mecanism necunoscut de protecție? Fotografia datează din 1963 și încă se mai văd pe ea trunchiuri uscate și crengi rupte. Copacii care au supraviețuit fenomenului – în conformitate cu experiențele făcute de botaniști – și-au accelerat considerabil ritmul de creștere. La fel s-a petrecut și cu cei care au crescut după aceea. Orice ar fi fost, acel „ceva” a favorizat creșterea vegetalelor.

Hartă din 1958 care rezumă datele disponibile referitoare la enigma din Tunguska. Se pot observa deplasarea unei de expansiune, dar și liniile drepte ale celor două posibile traiectorii ale OZN-ului, în conformitate cu mărturiile adunate.

copacilor și să ajungă în trunchiul copacului prin sevă, rămânând depozitată în straturile anuale, ca un martor incontestabil.

Rezultatele acestei investigații sunt următoarele: Pe trunchiul copacului au fost preluate drept date-martor anii 1700, 1812 și 1908. Putem vedea că în zilele lui Ivan cel Groaznic nu exista urmă de radioactivitate și nici când Napoleon încerca să pună mâna pe Rusia. În schimb, începând cu data exploziei din 1908, radioactivitatea straturilor anuale s-a manifestat la un nivel ridicat și neobișnuit.

Putem să afirmăm că există stronțiu 90 în acele straturi. Ei bine, perioada de înjumătățire a acestui izotop este de 19,5 ani. Ceea ce înseamnă că, după jumătate de secol de existență, nu mai rămâne decât 10% stronțiu 90 nedeintegrat. Ca atare, acest izotop n-a putut apărea decât drept consecință a unei explozii nucleare.“

Probabil că nici un raport n-ar fi putut fi mai limpede, explicit și categoric. Toate dovezile coincid, când arată că *natura catastrofei produse la 30 iunie 1908 a fost atomică*. Mai rămânea de demonstrat natura producerii ei, dar oamenii de știință nu se mai îndoiau de-acum că ea trebuia să fie, într-un fel sau altul, artificială, și, prin urmare, provocată de factori care nu pot fi produși în chip natural, ci artificial, de ființe cu un înalt grad de inteligență. Odată eliminată posibilitatea ca la Tunguska să fi avut loc o experiență atomică efectuată de o civilizație terestră, originea ei trebuie căutată în spațiul extraterestru. Poate că, din motive necunoscute, explodase o navă spațială? Poate că o bombă atomică lansată în spațiu de o civilizație îndepărtată plutise prin Cosmos până ce intrase în raza de acțiune a planetei noastre? Ori poate că inteligențe venite din afara Pământului provocaseră conștient o explozie?

Treptat, ne apropiem de soluția enigmei. Natura catastrofei a fost intens analizată și determinată. Nu fusese un meteorit, nici anti-materie, nici nucleul unei comete; explozia fusese de origine nucleară. Dar nu numai. S-a adeverit și că puterea sa fusese mult mai mare decât a bombei aruncate asupra Hiroshimei și a bombei H aruncate asupra atolului Bikini. De aici se deduce că, oricare ar fi fost inteligența care o detonase, tehnologia sa era mult înaintea civilizației noastre.

VENUS ȘI O COINCIDENȚĂ ÎNGRIJORĂTOARE

În decursul deceniului '50, a devenit celebră predica unui personaj – mai târziu controversat – pe numele său George Adamski, care afirma că fusese de față la aterizarea unui vehicul extraterestru, din interiorul căruia văzuse ieșind un bărbat cu plete lungi și bălaie, ochi albaștri și o expresie binevoitoare, care purta un soi de salopetă în culori vii. Adamski spunea că încercase să comunice cu acea entitate prin semnele pe care le făcuseră amândoi pe nisipul unde aterizase nava, iar el ajunsese la concluzia că acel călător venea de pe planeta Venus. Adamski a murit în 1965, lăsând opinia publică divizată în două tabere care se certau. Unii susțineau că el ar fi fost discipolul vreunui sfânt, alții susțineau că era, de fapt, un mincinos fără margini și, în fine, alții credeau că se întâlnise într-adevăr cu un extraterestru.

Adevărul este că, dincolo de cele întâmplate, Adamski a fost primul dintr-o lungă serie de persoane care susțin că ar fi comunicat cu oameni veniți de pe Venus.

Acest preambul este motivat de faptul că, în momentul producerii expoziei, planeta Venus era în punctul cel mai apropiat de Pământ de pe orbita ei în jurul soarelui.

Există vreo legătură între aceste două întâmplări aparent fără nici un punct comun? A mințit oare Adamski când a afirmat că intrase în contact cu un umanoid venit de pe vecina noastră soră din Sistemul Solar? Cei care au provocat explozia din taigaua siberiană au fost cumva ființe provenite de pe Venus? Ori a fost o simplă coincidență faptul că Luceafărul, cum este numită în popor această planetă, se afla atât de aproape de Pământ în clipa când s-a produs acea explozie atomică?

În pofida a ceea ce pot susține unii colegi care studiază insolitul, eu personal înclin să bănuiesc că totul a fost rodul unei simple coincidențe și că n-a existat nici o legătură între cele două fapte. Cu atât mai mult cu cât, în măsura în care se poate ști, pe Venus nu există nici urmă

Luna, satelitul nostru natural, care se mișcă pe orbită la o distanță medie de Pământ de cca. 400 000 de kilometri, este singurul corp ceresc pe care au călcat pașii omului. În pofida acestui lucru, ea continuă să fie plină de mistere. Secole la rând, astronomii au detectat pe ea explozii inexplicabile, cu toate că acest corp ceresc nu are atmosferă, dar și lumini, emisii asemănătoare razelor laser și ceea ce oamenii de știință au numit, în lipsă de ceva mai cert, „fenomene lunare tranzitorii”. De pildă, mici cupole – da, cupole – care azi sunt, mâine nu sunt. În fotografie se poate vedea craterul Goclenius, în care se află un pătrat, formă geometrică despre care cu greu s-ar putea accepta că este naturală.

de viață inteligentă și nici măcar forme organice pe treptele cele mai de jos.

Telescoapele au descoperit puține informații despre această planetă, care rămâne, pentru noi, un mister, cu toate că, uneori, ajunge să se învecineze cu Pământul la doar câteva milioane de kilometri. Poate și pentru că întotdeauna apare acoperită de straturi groase de nori impenetrabili, care împiedică studiarea suprafeței sale cu telescopul.

Numai după 1975, când o astronavă rusească din seria Venera a ajuns pe suprafața lui Venus, oamenii de știință au putut să ia cunoștință de caracteristicile acestei planete din apropiere. Din nefericire, nava n-a putut transmite prea multe date, fiindcă la 20 de minute de la

oprirea pe suprafața planetei, puternica ei structură a cedat în fața presiunii exercitate de atmosfera de la suprafața lui Venus, transformându-se într-o grămadă de fier vechi nefolositor. Înainte de acest tragic final, ea a putut transmite pe Pământ primele fotografii de la suprafața planetei Venus, acoperită de stânci de dimensiuni medii și aidoma unui deșert din piatră, unde lumina este asemănătoare aceleia a unei după-amieze moscovite într-o zi cu nori.

Temperatura medie în zona unde coborâse nava era cam de 400° C. În plus, stratul de nori care înconjură planeta era gros de aproape 70 de kilometri. Începând din 1989, imaginile trimise pe Pământ prin radar au confirmat toate aceste date, adăugând că stratul de nori conținea gaze care provocau ploi metalice, ce conțineau un amestec de plumb și sulf.

Toate aceste date oferă o panoramă în care ar fi imposibilă existența vieții așa cum o cunoaștem noi, ținând seama de descrierea făcută de George Adamski, când vorbea despre umanoidul venusian care se deplasa, lăsând pe nisipul din deșert urma pașilor săi și respirând aerul din atmosfera planetei locuite de noi. Nimeni care ar fi venit de pe Venus n-ar fi putut face asemenea fapte de vitejie; e prea mare diferența de temperatură și presiune, la care se adaugă și faptul că, din punct de vedere chimic, atmosferele celor două planete sunt extrem de diferite. Ca să se poată deplasa pe Pământ cu îndemânare și fără teama că-și va pierde viața, un locuitor de pe Venus ar trebui să folosească un costum special, mult mai complex decât cel conceput pentru astronauții noștri care au pășit pe Lună.

Astronomii consideră că Venus este o planetă tânără, cum a fost și Pământul în urmă cu mii de milioane de ani, mult înainte să apară pe suprafața lui primele forme microscopice de viață.

Pe planeta Venus se petrece ceva similar cu ceea ce s-a petrecut și pe planeta noastră. În cel mai bun caz, acolo și-au făcut deja apariția primele forme de viață primitive, *dar nici vorbă încă de ființe inteligente.*

Ar trebui, deci, să considerăm că apropierea lui Venus de pământ în timpul exploziei misteriosului artefact atomic a fost ceva straniu, dar în nici un caz legat de evenimentul din Tunguska? Noi credem că da.

UN CORP CERESC NOU?

Astronomii observă pe îndelete, noapte de noapte, felurite zone ale cerului, investigând extraordinara structură a Cosmosului, în speranța de a găsi noi răspunsuri, care să-i ajute să dezlege enigma Universului. Așa s-a și întâmplat cu puțin înainte de evenimentele din Tunguska, când unele observatoare astronomice, risipite pe suprafața planetei noastre și fără nici o legătură stabilă între ele, au afirmat că descoperiseră un corp ceresc nou, destul de luminos. În câteva cazuri, el a fost definit drept o cometă aflată prea de departe de Soare, ca să i se poate cerceta, în acel moment, coada ori pletele caracteristice. Cu toate acestea, acel ciudat călător prin sistemul solar nu mai fusese detectat niciodată, așa că trebuie să eliminăm posibilitatea că ar fi fost vorba despre o cometă sau orice alt tip de astru din cortegiul obișnuit al Soarelui. Atunci ce fusese? În realitate, astronomia este plină de asemenea descoperiri; obiecte care apar brusc pe firmament și nu mai sunt văzute niciodată, rămânând în spectrul îndoiei și misterului.

Morris K. Jessup, un cercetător important al faptelor atipice, creatorul termenului „ufologie“, mort în circumstanțe misterioase, vorbește despre un obiect pe care l-a observat în noaptea de 12-13 aprilie 1965, ale cărui coordonate le-a notat cu grijă și care a dispărut după o noapte, dând impresia că nu fusese niciodată acolo.¹

Despre această ciudată apariție a vorbit și prestigioasa revistă de specialitate *Scientific American*.

Fapte similare s-au înregistrat și în timpul eclipsei de Soare din 19 iulie 1878, când doi apreciați astronomi, James C. Watson, pe atunci director al Observatorului Astronomic de la Universitatea Michigan, și Lewis Swift, fost director al Observatorului Warner, au afirmat că descoperiseră – în mod separat și fără să fi comunicat între ei – două corpuri cerești în apropierea Astrului-Rege, pe o orbită presupus intra-mercurială (având, deci, orbita între cea a lui Mercur și Soare), care nu mai fuseseră nicidecum detectate înainte de eclipsă. În mod curios,

⁶ Jessup, Morris K., *Cazul OZN* (în original *The Case for the UFO*), Ed. Populibros „La Prensa“, Mexic, 1956.

ele n-au mai fost văzute niciodată. Ce se întâmplase? S-au lăsat înșelați cei doi reputați astronomi de defectele lentilelor? Această posibilitate este foarte puțin probabilă. La sfârșitul secolului XIX, lentilele erau deja de o calitate bună, iar acești cercetători ai fenomenelor spațiale cunosteau la perfecție raza de acțiune optică a telescoapelor, așa cum marinarul știe cum răspunde nava lui în toiul unei furtuni puternice. Chiar dacă ar fi fost așa, cum se poate explica faptul că amândoi avuseseră aceleași dificultăți, în ciuda faptului că se aflau în diferite puncte de observație? Firește, o asemenea teză nu mulțumește pe nimeni. Cei doi astronomi, care avuseseră o contribuție de netăgăduit la progresul științei viitorului, văzuseră două obiecte care mai târziu n-au fost descoperite în locul semnalat la început. Despre ce corpuri erau vorba?

La fel ca și în cazul obiectului care hoinărea prin sistemul solar înainte de a se produce explozia din Tunguska, misterul este singurul lor numitor comun. Nu putea să fi fost nici asteroid, nici cometă, fiindcă acestea nu apar brusc pe firmament, ci se mișcă în conformitate cu o orbită a cărei deplasare prin spațiu se poate observa cu ajutorul telescoapelor, mișcările lor fiind previzibile cu ajutorul calculelor științifice. E mai puțin posibil, atunci, ca aceste corpuri să poată dispărea ca prin minune. Care este răspunsul potrivit? Poate că sunt obiecte luminoase, precum cel care a deviat în chip misterios sonda spațială Mariner IX, pe când aceasta se pregătea să intre pe orbita planetei Marte? Cu siguranță că va mai trece multă vreme până vom afla adevărul, dacă vom putea vreodată să aflăm ceva despre întâmplările stranii care au loc zilnic în jurul nostru.

Capitolul II

VIZIUNEA LUI KAZANȚEV

Nu se știe câtă superstiție este în știință, nici câtă știință este în superstiție.

Maximillian Bell

Spre sfârșitul anilor '40, scriitorul și fizicianul rus Alexandru Kazanțev a scris o povestire intitulată *Un musafir din Cosmos*. În ea a dat, pentru întâia oară, un răspuns întrebărilor privitoare la explozia din Tunguska, susținând că la originea ei stă o

activitate inteligentă. Mai concret, Kazanțev a afirmat că un vehicul extraterestru propulsat cu energie atomică a explodat în taigaua siberiană, probabil din cauza unor defecțiuni mecanice. De aceea, este important să reamintim vorbele încredințate în acele zile tiparului de către gânditorul care, prin deducție, a izbutit să vadă mai departe decât colegii săi, întrezărind un posibil răspuns la întrebările privitoare la enigma atât de mult dezbătută. Kazanțev spunea astfel:

„Ipoteza căderii unui meteorit care ar fi trebuit să aibă o masă de 1 000 000 de tone, și care se mișca cu o viteză de 60 de kilometri/s nu a explicat ceea ce numim anomaliile catastrofe (dispariția meteoritului, lipsa resturilor acestuia, lipsa pânzei pe care trebuia s-o deschidă impactul). Dar dacă, într-adevăr, explozia bolidului, ori ce-o fi fost acela, a avut loc deasupra pământului și nu pe sol, ar fi explicabil de ce copacii aflați chiar sub locul unde s-a produs explozia rămăseseră în picioare, după ce își pierduseră scoarța și crengile, pe când acolo unde șocul a fost primit sub un anume unghi vegetația fusese smulsă din rădăcini. Cât despre forța exploziei, aceasta ar fi echivalentă, după calculele făcute, cu cea a 10 000 000 de tone de TNT sau cu 500 de bombe A sau cu câteva bombe H. O asemenea explozie n-a putut fi provocată de transformarea energiei cinetice

În prim plan se află resturile unui copac mare, smuls în întregime din pământ. Se observă că suprafața trunchiului este arsă. Într-un plan mai îndepărtat, sunt copăcei care cresc, izolați, dar viguroși. În fund, zeci de trunchiuri care și-au pierdut crengile.

în căldură în momentul pierderii instantanee a vitezei corpului cosmic, ci de eliberarea energiei termonucleare.

A trebuit să combat teoria inițială cum că explozia ar fi fost provocată de un meteorit radioactiv, dat fiind că o explozie atomică necesită o materie extrem de rară, cum este uraniul-235 ori plutoniul, care nu există pe pământ nici în stare chimică pură, nici în cantități suficiente. Ca atare, un material radioactiv ar fi putut exploda în taigaua siberiană numai dacă ar fi fost detonat pe cale artificială.

Dar în 1908, era complet imposibil să se obțină, nu numai în taiga, ci și în orice alt loc de pe Pământ, un material în stare să producă reacții în lanț. În fața unor asemenea dovezi, nu mai rămânea decât o ipoteză.

În 1908, la o înălțime de aproximativ cinci kilometri, combustibilul radioactiv al unei nave interplanetare necunoscute, care încerca să aterizeze, a explodat, iar vehiculul s-a dezintegrat înainte de aterizare.

Unii oameni de știință au afirmat că putea fi vorba despre o explozie termică, produsă în nucleul de gheață al unei comete. Cu toate acestea, o explozie de acest fel nu este posibilă în teorie, decât în cazul în care corpul se deplasează cu aproximativ 40 de kilometri/s. Dar nu există nici un indiciu că ar fi atins o asemenea viteză. S-a considerat că viteza obiectului sideral trebuia să fie de această categorie, fiindcă fără ea nu s-ar fi putut produce nici o explozie.

Ei bine, o echipă de geofizicieni, în frunte cu Alexei Zolotov, a descoperit un copac atins de catastrofă, dar care rămăsese în picioare. Acel copac crește exact la mijocul distanței între epicentrul exploziei și traiectoria de zbor a corpului și a simțit efectul atât al undei de șoc, cât și al undei balistice provocate de obiect când s-a deplasat în atmosferă cu o viteză considerabilă. Dacă aceasta ar fi fost, într-adevăr, de 40 de kilometri/s, forțele șocurilor acestor unde ar fi fost comparabile. În schimb, crengile acestui copac orientate spre frontul undei de șoc au fost rupte dintr-odată; dar crengile din planul perpendicular, care fuseseră supuse șocului undei balistice, au rămas nevătămate. Dacă se compară matematic forțele celor două unde și se calculează viteza de zbor a corpului, se va vedea că viteza aceea nu era de 40 de kilometri/s, ci de patru sau cinci kilometri/s. În asemenea condiții, masa corpului care a explodat n-a putut fi de câteva milioane de tone, ci de un miliard de tone, doar dacă explozia n-a fost de origine nucleară.

Al doilea punct interesant al noilor cercetări, arată Kazanțev, este constatarea arsurii produse de radiații. Până în zilele noastre, arsurile produse de radiații la distanță au putut fi provocate doar de explozii atomice. În taigaua siberiană s-au găsit numeroase urme de arsuri provocate de radiații, chiar și la câteva zeci de kilometri de locul exploziei. După cum s-a putut calcula, energia radiației reprezenta aproximativ a treia parte din energia totală a exploziei.

Și aceasta caracterizează tocmai explozia nucleară.

Toate acestea, încheie autorul sovietic, ne obligă să reflectăm cu seriozitate asupra următoarei chestiuni: Ce a putut să explodeze deasupra taigalei siberiene? Dacă știința izbuteste să explice acest lucru, vom putea afirma cu certitudine că această catastrofă din Tunguska a fost provocată de explozia unei nave cosmice necunoscute, condusă de mesagerii altei civilizații, care veneau spre noi“.

În linii mari, Kazanțev folosește următoarele argumente pentru a-și consolida ipoteza de lucru, la care ajunge prin deducție, fără să fi vizitat anterior zona dezastrului:

- 1) Explozia a provocat o imensă sferă de vapori, a cărei caracteristică esențială a fost norul în formă de ciupercă, specific tuturor exploziilor de natură atomică.
- 2) Locuitorii regiunii din apropierea zonei unde a avut loc catastrofa au murit mai târziu, fiind victimele unor boli ciudate, cu simptome pe care astăzi le recunoaștem drept identice cu cele suferite de persoanele expuse radiațiilor fără protecția adecvată.
- 3) Explozia a provocat daune majore la o oarecare distanță de epicentrul său, așa cum se întâmplă în cazul bombelor atomice care, pe de altă parte, nu produc nici ele cratere.

Loc aflat la mai puțin de zece kilometri de epicentru, unde copacii mai mari au fost culcați la pământ și carbonizați. Doar copacii mici, protejați de cei mari, au mai rămas în picioare, deși prezintă urme de arsură.

4) Martorii oculari își amintesc că au văzut un obiect care se apropia cu viteză mare pe cerul senin, dar care dădea impresia fie că își modifică viteza, fie că frânează, ca și cum ar fi fost condus de o forță inteligentă care domina mișcările navei.

În realitate, Kazantsev are meritul de a o fi luat înainte cu aproape 30 de ani afirmațiilor de mai sus, pe care, mai târziu, aveau să le confirme oficial savanții ruși. Doar o explozie atomică cauzată de prezențe inteligente extraterestre poate explica această catastrofă.

Cu toate acestea, nu suntem de acord cu anumite puncte ale teoriei lui Kazantsev. Afirmația că obiectul care a explodat ar fi fost un vehicul spațial este speculativă. Mai ales pentru că martorii *văd apropiindu-se* un obiect care astăzi chiar ar putea fi definit drept un OZN luminos, mișcându-se cu o viteză care se modifică în funcție de apropierea de scoarța terestră. Nimic nu ne spune că obiectul, care cu câteva secunde – ori minute – mai târziu va face explozie, este un OZN. Dimpotrivă. După părerea mea și ținând seama de manevrele de frânare pe care par să le indice descrierile făcute de martori, totul sugerează că aparatul încerca să ia poziția adecvată pentru a arunca bomba pe care urma

În locul pe care localnicii îl numesc Smârcul de Sud s-a dezlănțuit, se pare, infernul, în acea zi de 30 iunie 1908. Explozia pare să fi avut loc la 3 000 de metri înălțime, deasupra acestui teren mlăștinos alcătuit în principal din turbă.

s-o detoneze. Din acest motiv, calculele arată că bomba venea cu o viteză de doar 3-4 kilometri/s. Putem presupune că este vorba despre o mașinărie explozivă foarte sofisticată, alcătuită dintr-un mecanism care a făcut-o să sară în aer când un altimetru – ori alt aparat cu o utilizare similară – a indicat o anumită distanță față de suprafața Pământului.

Atunci, de la o altitudine considerabilă, vehiculul extraterestru (ghidat din interior de umanoizi, ori condus cu ajutorul unei telecomenzi) a eliberat un pachet care a început imediat căderea: era *bomba atomică*.

Așa se explică cei 3-4 kilometri/s. Spre deosebire de bombele pe care le-au lansat americanii în Japonia, aici n-a fost nevoie de parașute, fiindcă un sistem perfecționat de altimetre și detonatoare a permis ca explozia să se producă în momentul cel mai favorabil, fără nici o eroare.

Apoi, vehiculul s-a îndepărtat. Nu a rămas nici un martor, pentru că taigaua era deja o mare de foc, unde temperatura urca în mod accelerat și totul era distrus. Bomba tocmai făcuse explozie, împrăștiindu-și semințele dezastrului și distrugerii.

Alexandru Kazanțev a fost un celebru autor de literatură științifico-fantastică și, totodată, o autoritate în modernizarea tehnologiei spațiale. A fost primul care a propus, prin intermediul povestirii *Un musafir din Cosmos*, ipoteza că tot ceea ce se petrecuse în Tunguska fusese provocat de un vehicul extraterestru dirijat.

Este de observat că, dacă obiectul care a explodat ar fi fost o navă interplanetară și nu o bombă special concepută, proiectată spre țintă de navă, viteza de deplasare a obiectului în momentul detonării ar fi fost mult mai ridicată decât cei 3-4 kilometri/s. Așa indică descrierile foarte explicite făcute de supraviețuitorii catastrofei, care lămuresc cum s-a putut transforma obiectul, în doar câteva secunde, dintr-un punct aproape invizibil în depărtare într-un disc uriaș și luminos, ceea ce ne dă o idee despre enorma viteză medie pe care o atingea.

Toate acestea ne sugerează limpede că 3-4 kilometri/s este o viteză prea mică pentru o mașină venită din spațiu, chiar când dă impresia că și-o reduce. Este evident, insist, că manevra de frânare a fost folosită pentru a situa aparatul deasupra locului ales dinainte pentru detonarea obiectului nuclear.

Capitolul III

ÎNTÂAMPLĂRILE

DIN OCTOMBRIE 1976

Orice legendă, orice mit are o bază adevărată și reală.

Din lucrările de antropologie

În octombrie 1976, un grup de oameni de știință a consimțit, după cercetări exhaustive care au durat mai bine de 15 ani de studiu, că unica ipoteză viabilă pentru a explica „tragedia din Tunguska” era să se accepte că la originea ei se afla o explozie atomică provocată de un vehicul, care provenea de la o civilizație apărută într-un loc necunoscut din Cosmos.

Telexuri încinse, telefoane care sunau fără încetare, mașini de scris care redactau scrisori cu supoziții și multe semne de întrebare. Între timp, de la Moscova, agenția sovietică de știri TASS continua să adauge detalii despre rezultatele cercetării efectuate sub conducerea Dr. Alexei Zolotov.

Ziarele titrau în fel și chip aceeași știre. Unele, prevăzând urmările pe care anunțul le putea avea, n-au ezitat să se întrebe: „Se poate schimba istoria?”. Fiindcă, să afirmi în lumea științei că, într-un trecut mai mult sau mai puțin apropiat, o navă aparținând altei civilizații intrase pe orbita Pământului și explodase în atmosfera terestră, este ceva extrem de revoluționar, care ar putea fi un pas înainte către o nouă viziune asupra științelor. O viziune diametral opusă celor cu care eram noi obișnuiți. Care ne-ar putea vindeca de aroganța de a crede că omenirea noastră deține singura scânteie de inteligență în această parte a Universului. Într-un fel, echipa lui Alexandr Zolotov spunea:

Atenție! Ei sunt aici. Iar nava aceasta care a explodat e semn că mai sunt și altele, a căror funcționare n-a suferit nici o deteriorare. Și vin din alte lumi, din alte zone ale galaxiei unde locuim noi ori, poate, din altele și mai îndepărtate, abia întrezărite de

marile telescoape. Sunt frații noștri din Univers. Nu-i cunoaștem, n-au contacte regulate cu noi, dar sunt aici, acesta este faptul fundamental.

Declarațiile oficiale ale savanților ruși n-au spus nimic din toate acestea, firește, dar posibilitatea pe care o sugerau duce implacabil la aceste concluzii. De aceea este limpede că, dacă a existat un vehicul care a suferit o explozie din pricina unor defecțiuni de funcționare (teoria lui Zolotov) ori a aruncat o bombă (teoria autorului), trebuie să fi existat și alte vehicule care funcționau normal, având sarcina de a cerceta planeta și formele ei de viață (printre ele, și cea umană).

Dar, ca să fim mai exacti, să luăm o sursă documentată și să citim o știre publicată la 15 octombrie 1976. Să luăm, în acest scop, ziarul *La Razón* din Buenos Aires, care a scris în ziua aceea următoarele:

„MOSCOVA. Oamenii de știință sovietici au declarat că există posibilitatea ca o navă extraterestră, propulsată cu energie nucleară, să se fi prăbușit și să fi explodat în centrul Siberiei acum 68 de ani, cu o forță explozivă de aproape 2 000 de ori mai mare decât prima bombă atomică. Unul dintre experți, Alexei Zolotov, a declarat ieri agenției sovietice de știri TASS că era aproape sigur că explozia uriașă produsă la 30 iunie 1908 aproape de localitatea Tunguska (Siberia) a fost de origine nucleară.

«Presupun că obiectul a pătruns în atmosfera terestră; poate că a fost o navă construită de ființe dotate cu inteligență, provenite din alte lumi ale Universului», a declarat omul de știință agenției TASS.

Explozia s-a auzit la o distanță de 1 200 kilometri, iar Pământul s-a cutremurat atât de violent, că s-a fisurat pe o rază de 400 de kilometri de la locul impactului. Oamenii de știință au calculat că forța exploziei a fost de 1 000 de ori mai mare decât a primei bombe atomice. S-au emis multe ipoteze cu privire la cauzele exploziei și teorii care au vorbit despre lovirea de Pământ a unor nave spațiale, meteoriți ori comete, deși ipoteza lui Zolotov că ar fi fost vorba despre o explozie nucleară, provocată poate de o navă extraterestră, este prima transmisă pe toate canalele media.

Conform agenției TASS, Zolotov, un om de știință binecunoscut, alături de asistenții lui, au realizat cercetări ale zonei de impact în ultimii 17 ani. Savantul a declarat agenției că obiectivul recente expediții în zonă a fost obținerea de mostre din solul înghețat, care să dezvăluie ce s-a petrecut în primele zile de după explozia din 1908. De asemenea, și-au propus să studieze și copacii care au supraviețuit catastrofei. Zolotov a adăugat că cercetarea «pare să confirme presupunerea noastră că întâmplarea din taiga a fost o explozie atomică. Pentru moment, nu există nici un indiciu care să contrazică această ipoteză».

Cercetătorul sovietic a adăugat că materialul cules din zona afectată a făcut echipa de cercetare să presupună că «explozia unui corp cosmic în Tunguska a avut caracter nuclear, ori, cel puțin, a fost însoțită de reacții nucleare». În fața sugestiei că ar putea fi vorba despre o navă propulsată cu energie nucleară care s-a prăbușit, Zolotov a spus că posibilitatea ca planeta noastră să fie vizitată de creaturi inteligente nu este complet improbabilă. «Din acest punct de vedere, studiem posibilitatea originii artificiale a corpului cosmic căzut în Tunguska».

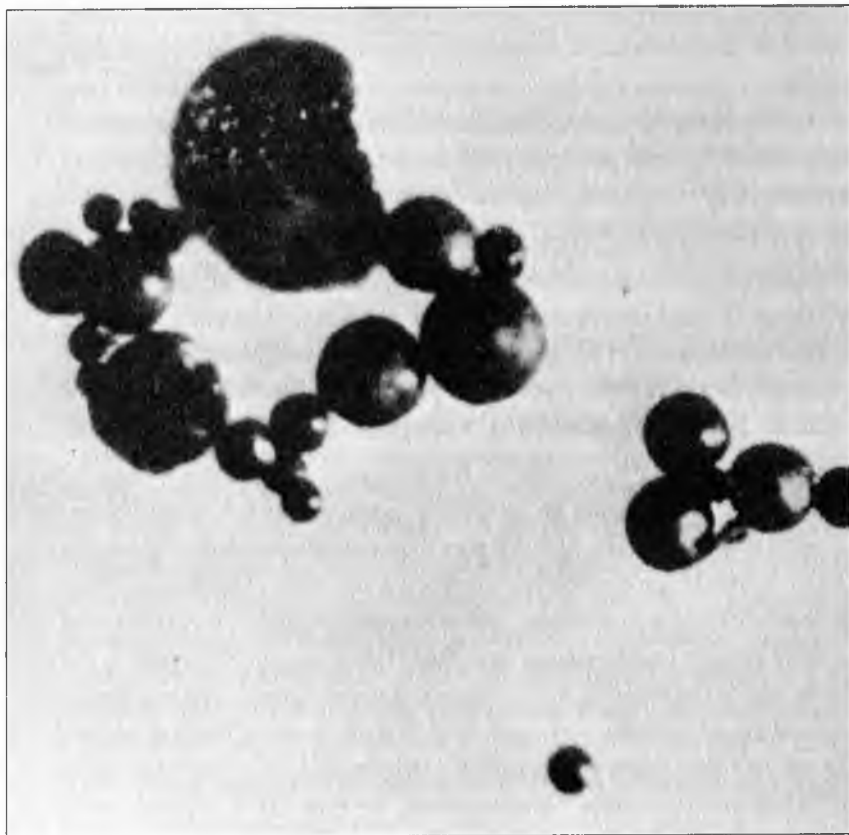
Aici se încheie informațiile oferite de mijloacele de presă. Dar mai era ceva. Mai rămăsese echivocul spuselor lui Zolotov. Ambigue, declarațiile lui nu erau întru totul limpezi. Rămâne posibilitatea ca jurnalistul să fi manipulat știrea, fără să reflecte limpede declarațiile făcute de cercetătorii sovietici agenției TASS. Să analizăm mai clar informațiile.

Zolotov nu este întru totul sigur că explozia s-ar fi datorat proastei funcționări a unui vehicul venit din stele. Dimpotrivă, s-ar zice. Singura lui afirmație se bazează pe următorul fapt: *explozia din 30 iunie 1908 a fost de natură nucleară și, drept urmare, artificială*. Dar de unde rezultă această concluzie? Savanții sunt foarte departe de a ne fi dat un răspuns categoric. Și bine fac. Ar fi, aproape sigur, speculativ. N-ar putea da un răspuns corect dacă nu țin seama și de alți factori care n-au nici o legătură cu cele petrecute în Tunguska. Oare cărțile sacre, scrise în îndepărtata Antichitate, nu descriu și ele catastrofe nucleare? Astronomii n-au observat cu uimire apariția ciupercilor atomice tipice nici mai mult nici mai puțin decât pe suprafața planetei Marte, la peste 70 000 000 de kilometri de Pământ? Este evident că 30 iunie 1908 este o dată-cheie în șirul de evenimente a căror protagonistă a fost omenirea, dar cazul nu este unic. Dimpotrivă. Iar dovezile există, chiar dacă risipite peste tot. N-avem nevoie decât să le punem în ordine. Zolotov își ia inima în dinți și îndrăznește (arată cât îi îngăduie spiritul său științific și îl aplaudăm pentru aceasta) să sublinieze că dezastrul a fost nuclear, deoarece pentru altă explicație n-ar fi găsit fundamente suficiente, ipoteza lui năruindu-se în fața primului contraargument. Cercetătorul sovietic nu ia în calcul posibilitatea să fi fost o navă interplanetară care a explodat și nici nu crede că s-ar fi petrecut o explozie atomică provocată cu bună-știință. El a lucrat cu elementele concrete pe care grupul de cercetători le-a putut preleva

în Tunguska. Orice altă deducție iese, pentru moment, din raza presupunerilor lui. Zolotov va continua, încă destul de multă vreme, să strângă dovezi care să-i permită să arate lumii neîncrezătoare că, la începutul secolului XX, o bombă atomică a explodat deasupra suprafeței planetei noastre. În acest scop, marele om de știință va continua să se folosească de *dovezi clare și concrete*: analiza radioactivității terenului, evoluția ciudată a inelelelor copacilor din pădurile care izbutiseră să supraviețuiască sau istorisirile celor care fuseseră martori ai catastrofei. Totul pentru a sprijini cu date concrete o realitate care nu mai poate fi negată: *o explozie atomică de origine extraterestră*.

N-ar trebui să ne mire prea tare un asemenea fapt. Fiindcă aceea n-a fost prima explozie și probabil că nu va fi nici ultima. Firește că această afirmație infirmă presupusele explicații pe care unii oameni de știință le dau fenomenelor OZN, cum că echipajele extraterestre sosesc pe planeta noastră ca să ne prevină cu privire la primejdiile unui război nuclear. Nimic nu poate fi mai neinspirat. Și este bine să lămurim definitiv acest fapt.

În decursul anilor în care au fost cercetate activitățile vehiculelor extraterestre dirijate (VED), nu s-a putut niciodată demonstra că misiunile lor ar fi urmărirea dezvoltării nucleare a omenirii. Îndrăznesc chiar să spun că, dacă ar fi adevărat, reprezentanții civilizațiilor extraterestre n-ar fi permis bombardarea orașelor Hiroshima și Nagasaki, la fel cum n-ar fi îngăduit ca marile puteri să acumuleze arsenale atomice care, dacă ar exploda, ar transforma planeta noastră într-un milion de resturi risipite pe întreaga orbită a Pământului. Și cu atât mai puțin ar îngădui experiențele din atmosferă, pe care, de la sfârșitul celui de-al Doilea Război Mondial, le-au efectuat diferite țări, perturbând serios echilibrul ecologic al planetei. Dacă la acestea adăugăm actuala proliferare nucleară a arsenalului țărilor mici, trebuie să convenim că, dacă sunt într-adevăr îngrijorați de această chestiune, vizitatorii de pe alte planete nu fac prea multe ori, mai bine zis, nu fac nimic pentru a evita potențialul pericol. Așadar, ar trebui să se convină fără nici o ezitare că *extraterestrii se mărginesc să ne studieze, să analizeze dezvoltarea noastră – dezvoltarea Pământului – fără să le pese prea mult unde ar putea duce experiențele tehnologice ale fraților lor cosmici*.

În diferite ocazii, expedițiile au găsit pe solul din zona catastrofei mii de astfel de forme sferice minuscule, care le-au atras atenția. Sunt globule de magnetit – sfere din oxid de fier – produse de creșterea bruscă și imediată, neobișnuită și disproporționată, a temperaturii în acel loc. Unii cercetători se folosesc de această probă pentru a afirma că a fost vorba despre un vehicul extraterestru, ale cărui ultime și unice rămășițe sunt aceste sfere. Mașina ar fi suferit avarii care au făcut-o să explodeze pe când încerca să aterizeze.

Dimpotrivă, există dovezi care par să indice că și în trecutul îndepărtat *ființe extraterestre ori reprezentanți ai unei Umanități terestre anterioare civilizației noastre* au detonat în diverse locuri ale globului (cu precădere în Asia) bombe nucleare de o putere superioară celor pe care le-au avut în 1945 bombele construite în Statele Unite.

Iată o mare necunoscută: oare cei care au distrus orașe și pășuni au fost ființe venite din lumi îndepărtate? Ori, poate, o altă Umanitate, care a locuit pe Pământ cu milioane de ani în urmă – poate doar cu mii de ani – a fost distrusă, în cele din urmă, de un „holocaust nuclear” după ce se războise pe termen nedefinit cu arme pe care astăzi le-am numi „convenționale”? În realitate, e greu să ridici vălul negru al veacurilor și să scuturi praful timpului. De aceea, este la fel de greu să interpretezi ceea ce a fost proferat pe un ton mistic, caracteristic acelor zile ale trecutului. Din această pricină, mi-am petrecut câteva luni ștergând praful de pe cărțile care, pentru că nu prea au căutare, se află pe rafturile cele mai înalte ale bibliotecilor, aproape de tavan. E ciudat, dar cărțile acelea aveau să-mi vorbească tocmai despre vehiculele care atingeau și brăzdau cerul. Dar nu acum, nu ieri, ci în timpuri îndepărtate, când exista o armă unică, letală, „încărcată cu *energia Universului*”.

Există milioane de planete în milioane de galaxii, iar pe multe dintre ele creația se repetă cu ambele și megaterii, oamenii din Neanderthal și, apoi, Galileii lor. Într-o zi găseau radiul, într-alta izbuteau să separe atomul de uraniu și nu puteau controla fiziunea, ori nu erau în stare să pună stavilă luptei atomice, până când planeta a explodat într-un infern cosmic: Nova, noua stea. În decursul veacurilor, aceste explozii au marcat, succesiv, sfârșitul unor civilizații de plastic și com-putere.

Iar pe cerul liniștit și înstelat din chiar noaptea aceea, a sosit mesajul unuia dintre cataclismele colosale, produs atunci când pe pajiștile mezozoice de pe Pământ mai pășteau încă dinozaurii.

Ernesto Sabato,

Abaddôn, Exterminatorul

Probele care dovedesc că în Tunguska a avut loc o explozie nucleară ne fac – firește – să formulăm tot soiul de ipoteze halucinante. Faptul nu coincide cu ciclul clasic al istoriei din manuale, istoria academică, aflată, nu întâmplător, astăzi, sub semnul întrebării. Dar, dacă ne este greu să acceptăm explozia de la 30 iunie 1908, și mai șocant ar fi să aflăm că în trecutul îndepărtat, în epoci anterioare lui Iisus, poate cu milioane de ani înainte, teribile explozii atomice au exterminat orașe întregi. Acele popoare se războiau pe fața Pământului cu mașinării în stare să zboare, aruncând arme mortale în cantități mici, deși suficiente, pentru a distruge dușmanul cu toate ostile, construcțiile, ogoarele și populația sa civilă. E ciudat, într-adevăr. Dar așa cum în Tunguska am găsit dovezi incontestabile care încep să fie acceptate de toți oamenii de știință, chiar și de cei mai rigizi, și în acest caz observăm că legendele și cărțile sacre ale celor mai vechi religii au

un numitor comun: *niște oameni care au locuit pe Pământ într-un moment din trecut, imposibil de determinat cu precizie, și care au dispus de o tehnologie mai avansată decât a noastră, au sfârșit, se pare, distruși într-un „holocaust atomic“.*

Dar a fost vorba într-adevăr de bombardamentele unui război nuclear, provocat de civilizațiile care au locuit pe Pământ înaintea noastră? Ori, din contră, au fost experiențe nucleare provocate de cercetările pe care vizitatorii din spațiu le-au efectuat asupra diferitelor corpuri care alcătuiesc sistemul solar din care facem parte? Amândouă posibilitățile par să fie reale. Și pot coexista fără probleme. Să nu uităm că toate cărțile sacre, mai ales cele indiene – cum ar fi *Mahabharata* și *Ramayana* – vorbesc într-un fel sau altul, unele mai explicit, altele mai voalat, despre sosirea *zeilor* din spațiu.

Zei care, în funcție de sursa consultată, vin de pe Lună, Soare, Venus, Marte ori direct de pe stelele care, noapte de noapte, pâlpâie în depărtare, pe firmament. Obârșia zeilor depinde de locul de unde este originară legenda, mitul ori cartea sacră pe care le citim. Pentru incasi, de pildă, planeta de origine era Venus; pentru indieni, ființele extraterestre erau „fiii Lunei și ai Soarelui“. Dar nu acest fapt este important, ci acela că toți și întotdeauna menționează această *origine extraterestră*.

Mahabharata este opera epică indiană cea mai importantă și mai extinsă (constă din 215 000 de versuri) și a fost scrisă în sanscrită, aproximativ în anul 300 î.Hr. În ea este povestit războiul civil al bharaților (urmașii regelui Bharata), împărțiți în două ginți.

Rāmāyana (gesta lui Rāma) este alt text indian sacru, a cărui scriere îi este atribuită lui Vālmiki Prachetasa (deși se crede că a avut mai mulți autori, Vālmiki fiind autorul versiunii definitive care unifică stilul și dă coerență intrigii), epopee scrisă, după cum se crede, în secolul IV î.Hr. Ea este alcătuită din 24 000 de distihuri, distribuite în șapte cânturi și narează lupta lui Rāma Chandra (Rāma, a șaptea încarnare a lui Vishnu) cu Asura (care în mitologia hindusă sunt simbolul demonului gigant) și cu suveranul acestora, Rāvana. Cu alte cuvinte, epopeea relatează lupta între forțele luminii și forțele demonice ale întunericului.

Cercetătorii acestei opere afirmă cu toții că, în ambele cazuri, istoriile povestite au o bază reală, chiar dacă elementele lor pot părea fantastice.

Observăm că în aceste texte indiene se spune că, în trecutul îndepărtat, anterior celui în care trăiau povestitorii istoriei, ar fi existat eroi care foloseau vehicule zburătoare, pe care le numeau *vimana*.

Bunăoară, în *Rāmāyana* și *Frona Purva* (capitolul VII din *Mahabharata*) putem citi:

„Mașinile zburătoare, numite vimāna, aveau formă sferică, și pluteau în aer cu ajutorul mercurului, care provoca un mare vânt propulsor.

Niște bărbați, adăpostiți în acele vimāna, puteau astfel să parcurgă distanțe mari într-un timp miraculos de scurt.

Vimāna erau conduse după cum voia pilotul, zburau de jos în sus și de sus în jos, în față și în spate, după dispoziția și înclinația motorului“.

(Am modificat unele expresii și cuvinte, folosind vocabularul modern și încercând să evit metaforele, astfel încât cititorii să aprecize mai ușor ceea ce se spune).

În alt loc al acestei cărți sacre se spune:

„Când s-a arătat aurora, Rāma a luat carul ceresc pe care Pushapaka i-l trimisese cu Vivishand. Era gata de plecare; carul acesta se mișca prin propria-i putere, era mare și foarte frumos pictat. Avea două etaje și era împodobit cu steaguri și stindarde. Când s-a ridicat în drumul său prin cer, a scos un sunet melodios“.

(În acest caz, am păstrat textul în forma sa originală, motiv pentru care unele secvențe sunt impregate cu un iz arhaic).

Aceste două fragmente pe care le-am transcris arată destul de limpede că membrii echipajelor de pe navele *vimāna* sunt pământeni: bărbați obișnuiți, după cât se pare, simple ființe omenești. În același timp, cel care a scris textul – care este o compilatie de vechi povesti transmise pe cale orală – pare să cunoască destul de bine elementele din care erau construite acele mașini zburătoare, astfel că originea lor extraterestră este redusă la stadiul de ipoteză nedemonstrabilă. Faptul rezultă evident și din acest pasaj din Mahabharata:

„Rawan, regele Ceilonului, a zburat pe deasupra ostirii dușmane, dând drumul unor obiecte care au făcut mari ravagii. Dar Rawan a fost prins și rănit, iar căruța lui zburătoare a căzut în mâinile sefului hindus Rāma Chandra, care s-a întors în zbor în orașul său din nordul Indiei“.

Acest fragment este similar incidentelor aviatice care au avut loc cu sutele în al Doilea Război Mondial: un aviator distruge cu bombele lui diverse ținte, după care, din cauza avariilor pe care le suferă avionul său, este obligat să aterizeze pe teritoriul vrăjmașului, unde este rănit. Astfel, dușmanii capturează avionul și pe pilotul acestuia. Există, oare, diferențe între cele două povestiri (cu excepția faptului că ultima îmi aparține și are un vocabular actual, iar cealaltă a fost scrisă cu aproximativ 1 500 de ani în urmă)? Fără nici o îndoială, amândouă povestirile descriu aceeași situație.

Înseamnă asta, oare, că oamenii din trecut au avut aparate de zbor mai avansate decât avioanele noastre de azi? Într-adevăr, aceasta este concluzia la care am ajuns!

Dar n-am terminat încă. Să alegem câteva paragrafe demne de a fi citite cu mintea deschisă și cu atenție:

„Încredințându-i cele mai mari secrete ale suveranului, înțeleptul i-a trimis lui Râma armele cele mai puternice. Nu doar pe acelea care îl paralizează pe om și îl cufundă în somnul cel mai adânc, ci și fulgerul de foc în stare să facă cenușă marea oaste a lui Koumbhankarna“. (Bhavabhondi. Mahavira, al VI-lea act)

Cu ajutorul acestei descrieri aflăm alte fapte uimitoare. Nu se mai vorbește despre arme în stare să distrugă corpuri de armată, ci și de arme cu efecte farmacodinamice, chiar acelea pe care rușii și americanii – printre alții – le dețin și încearcă să le perfecționeze în cel mai mare secret. Instrumente infernale, în stare să cufunde armate întregi într-un somn profund, făcând mii de oameni – ori toți locuitorii unui mare oraș – să doarmă împotriva voinței lor după explozia unei bombe care, în loc să arunce foc și schije, emană un gaz ori o anume substanță chimică, care se răspândește în atmosferă și acționează ca un puternic somnifer. Oameni și animale pot dormi ore în șir, poate zile, îngăduindu-i astfel dușmanului să străpungă zidurile cetății fără să fie nevoie să tragă nici un glonț. Orașele se vor dărui deschise, fără nici o strajă sau, mai bine zis, în prezența străjerilor care dorm adânc. Aceste manifestări ale celei mai înalte tehnologii erau ceva obișnuit pentru autorii textelor milenare, precum acel citat din opera poetului Bhavabhondi. Se presupune că acesta a trăit în jurul anului 700 î.Hr., și a adunat cântece și poeme transmise până atunci pe cale orală, din

generație în generație, din cea mai neagră și insondabilă noapte a timpurilor.

În *Drona Purva* citim:

„A aruncat arma, care a pornit ca un vârtej spre pământ. S-a înălțat un vânt teribil; natura a înnebunit, iar Soarele s-a învărtit în jurul său. Dușmanii cădeau ca firele de iarbă lovite de foc, apele râurilor ardeau, iar cei care se aruncau în ele, căutând să se salveze, nu aveau putință de scăpare și mureau. Ardeau pădurile, caii și elefanții fugeau disperati prin flăcări. Când vântul a risipit fumăraia marilor incendii, s-au văzut trupuri calcinate de fulgerul teribil“.

„Fulger teribil“ este o metaforă corectă pentru a numi sintetic o explozie atomică.

Să analizăm textul transcris. Când ceea ce descarcă arma ajunge la ținta urmărită, se produce, după cum scrie în carte, un „vânt teribil“. Un fenomen întâlnit în cazul catastrofei din Tunguska, dar și o constantă a deflagrațiilor atomice. Vântul acesta puternic, dezlănțuit după declanșarea exploziei, este, așadar, ceva comun.

Dar aici este descrisă și unda termică, aceea care face ca dușmanii să cadă aidoma clăilor de fân ars, râurile să dea în clocot, cu toate că oamenii deznădăjduiți își caută refugiu în ele, în speranța că s-ar putea proteja în undele răcoroase. Dar râul mugea ca un dragon care arunca flăcări pe gură; chiar matca râului era un dragon, iar apele clocotite deveniseră o tortură pentru nefericiți.

Ce om care n-a fost martor al unei explozii atomice – și al consecințelor ei – ar fi putut face o asemenea descriere? Păduri în flăcări, animale înspăimântate și ape clocotite care îi chinuie pe nefericiți.

În sfârșit, când totul se termină și fumul se risipiește, se poate face o evaluare a rezultatelor pe care le-a provocat „arma“: *distrugerea totală*, pe care o poate produce doar „un fulger teribil“.

În *Mausola Purva* (capitolul XVI din *Mahabharata*) găsim o istorie similară, dar în acest caz mult mai explicită și elocventă:

„Este o armă necunoscută, un fulger din fier, mesagerul uriaș al morții, care i-a făcut cenușă pe toți cei din rasele Vrishni și Anbaka. Leșurile arse erau de nerecunoscut. Părul și unghiile le cădeau, obiectele din lut se spărgeau fără vreun motiv aparent, păsările

albeau. După câteva ceasuri, toate alimentele se stricau. Fulgerul s-a desfăcut într-un praf fin“.

Și, mai departe, citim:

„De la bordul unei vimăna de mare putere, Cukra a aruncat asupra orașului un singur proiectil încărcat cu toată forța Universului. Un fum incandescent, care semăna cu zece mii de sori, s-a înălțat strălucitor. După ce vimăna a aterizat, a apărut ca un bloc splendid de antimoniu pus pe țărână“.

E inutil să mai spunem că aici este descris, în deplină cunoștință de cauză, atacul atomic la care a fost supus un oraș, un soi de Hiroshima, dar cu mii de ani înainte. Înseamnă asta, oare, că istoria se repetă, iar omul a făcut totul, generație după generație, ca să se autoextermine? Cum a luat sfârșit cultura aceea care cunoștea zborul prin văzduh și armele atomice? Distrusă de un cataclism natural ori în toiul unor nenorociri declanșate de neînțelegere și egoism? Ne sunt înfățișate astfel, poate, ultimele zile ale enigmaticei Atlantida, a cărei descriere a pus-o Platon în gura lui Critias, deși cu alt nume? De un singur lucru putem fi siguri: *a existat o omenire, care a sfârșit distrusă în toiul unui uriaș cataclism, provocat de folosirea energiei atomice în scopuri războinice.*

Descrierea făcută în *Mausola Purva* ne face să nu avem motive de îndoială. Menționează leșuri arse, de nerecunoscut. Pomeneste de bărbați și femei cărora le-au căzut părul și unghiile, așa cum s-a întâmplat în Tunguska și, mai târziu, în Japonia. Avem și o imagine clară despre dimensiunea atinsă de unda sonică dezlănțuită după explozie: *„obiectele de lut se spărgeau fără nici un motiv aparent“*. La fel cum se distruge un pahar din cristal fin când intră în rezonanță. Dar fraza este atât de categorică, încât poate fi folosită pentru a descrie scene ulterioare exploziei monstrului de la Hiroshima: *„Un fum incandescent, care semăna cu zece mii de sori, s-a ridicat strălucitor“*; o aluzie exactă la ciuperca atomică care ne-a fost arătată aproape până la saturație în fotografii și filme de cinematoraf și TV, drept simbolul exploziei atomice. Fără să mergem mai departe, milenara istorisire pe care tocmai am transcris-o i-ar fi putut foarte bine servi jurnalistului care a descris explozia primei bombe H aruncată dintr-un avion, pentru a povesti tot ce vedea.

De aceea considerăm că are o enormă însemnătate pentru lucrarea noastră descrierea ciupericii atomice din *Mausola Purva*. Probabil că nu cunoaștem sunetul exact pe care îl scotea, nici raza ei precisă de distrugere. Firește, datele acestea sunt cunoscute doar de cei care studiază profund această temă, dar și un om obișnuit poate recunoaște „ciuperca” născută din detonarea unui aparat de acest soi. Este simbolul său. Și iată o descriere exactă și concretă a fenomenului. Deși, firește, nu știm în ce epocă s-o fi petrecut...

Arheologul francez Robert Charroux are idei demne de semnalat cu privire la aceste enigme. Într-una dintre cărțile sale, vestitul cercetător afirmă următoarele:

„Mai curând se crede că poveștile din textele vedice, vechi de 3 000 de ani, evocă un mare război atomic, care a avut loc în urmă cu 10 ori 20 000 de ani (război atomic între luptători din culturi inegale: una – viitorul înfrânt – care pune să lupte elefanții, caii, carele din lemn și alta – clanul biruitorilor, al zeilor coborâți din cer și, prin urmare, fără nici o îndoială niște extraplanetari – care folosesc bombe atomice, radiații și mașini zburătoare)”¹.

Este interesantă deducția pe care o face Charroux, bazându-se, desigur, pe numeroase studii și cercetări. Francezul face trimitere la chestiunea controversată a Atlantidei : citează date, vorbește despre fapte care au avut loc în urmă cu 10-20 000 de ani. Ținând seama de perioada când a scris Platon povestea Atlantidei, dispariția continentului pierdut s-a produs cu mai puțin de 15 000 de ani în urmă (cifra care apare în calculele lui Charroux). Este posibil, oare, ca două cărți separate în timp și spațiu să istorisească aceeași întâmplare, fără ca nici un om de știință din zilele noastre să nu comenteze acest fapt? Fiindcă este evident că amândouă vorbesc despre același lucru: *dispariția unei rase, a unei culturi*. În plus, ele datează și din aceeași epocă, ceea ce deschide un nou capitol al misterelor din Antichitate, pe care nu-l putem analiza în întregime în această carte, chiar dacă, ținând seama de importanța lui, trebuie barem să-l punem în evidență. Rămân, ca atare, întrebări la care nu s-au dat răspunsuri suficient de pertinente.

¹ Charroux, Robert, *Istoria necunoscută a oamenilor* (în orig. Histoire inconnue des hommes depuis cent milles ans), Ed. Zig-Zag, Santiago de Chile, 1968.

A fost oare vorba de Atlantida? Sau poate că eposurile indiene narează dispariția altui popor? Continentul pierdut, Mu, poate extravaganțul bloc de piatră care apăruse în timpuri imemorale în locul ocupat astăzi de Oceanul Pacific?

Dar mai există și alte întrebări, nu mai puțin grave și importante. Chestiunea originii acestor cunoștințe, printre ele.

Considerăm că Robert Charroux greșește, la fel ca alți cercetători, când atribuie acelor explozii, fără să se îndoiască, o origine extraterestră. Este posibil ca, în unele cazuri, chiar așa să fi fost. Și în trecut ar fi putut avea loc fenomene aidoma celor din Tunguska.

Dar nu este cazul textelor sacre indiene. Faptul sare în ochi. Și el devine evident încă de la simpla lectură a paragrafelor transcrise, citate direct din epopeile indiene. De pildă, să nu uităm că descrierea făcută în *Mausola Purva* se încheie cu o aluzie directă la aparatul care transporta explozivul „încărcat cu puterea Universului”. Și o face referindu-se, fără nici o ambiguitate, la *vimāna* ori vehiculul transportator al „fulgerului de fier”, pe care îl compară cu „un bloc splendid de antimoniu”¹. Este, oare, un vehicul extraterestru dirijat? Nu credem. Fiindcă este foarte greu, de fapt imposibil, ca observatorul să fi știut cu certitudine că acel aparat era purtătorul bombei pe care o numește „arma necunoscută”. Este evident că acela care începe istoria milenarului bombardament atomic cunoaște destul de bine faptele, deși nu posedă toate datele, probabil fiindcă și-a asumat misiunea de a reuni mărturiile și declarațiile, ca jurnaliștii ori istoricii moderni. Știm că persoana care dirija *vimāna* este Cukra, menționat drept cel care a lansat proiectilul considerat „unic”. Este limpede, așadar, că nu s-au aruncat mai multe tipuri de bombe, ca în cazul unui atac purtat cu arme convenționale (care nici n-ar fi putut avea vreodată o asemenea putere distructivă). Naratorul pare să fie, mai curând, un membru al grupului care-l însoțește pe Cukra, fiindcă descrie până și

¹ Antimoniul (Sb) este un element simplu din familia fosforului (număr atomic 51, masă atomică 121,76), asemănător unui metal albastru-argintiu. Este laminabil. A fost un element central în studiile alchimistilor. În aliaj cu plumbul, este folosit la fabricarea fonturilor tipografice, iar în combinație cu alte substanțe este utilizat în medicină.

aterizarea aparatului, menționându-se cu orgoliu în grup chiar pe sine. Ceva similar ar face orice jurnalist care ar vrea să descrie cele întâmplate la Hiroshima, doar câteva ore după explozia atomică, dar care n-ar cunoaște bazele științifice ale celor întâmplate.

Faptul este perfect logic, fiindcă în zilele primelor explozii atomice experimentele științifice erau păstrate în cel mai absolut secret. În prezent, putem să aflăm – consultând orice bun manual de fizică atomică – cum putem construi o bombă cu acești parametri, dar nici măcar nu le cunoaștem pe cele recent concepute, în comparație cu care cele folosite la sfârșitul celui de-al Doilea Război Mondial sunt total perimate. Este ciudat, dar în Antichitate se întâmpla la fel, cel puțin în zilele pe care le descrie Mahavira, când Râma vorbește despre natura și folosirea armelor stranii și ultramoderne, utilizate în luptele de atunci. Astfel, citim într-un paragraf al părții a cincea:

„Aceste arme nu pot fi manevrate tradițional decât cu ajutorul unui secret magic. După ce au făcut, în decursul a peste o mie de ani, penitență în vederea progresului Științei Sacre a vechilor înțelepți, Brahma și ceilalți, le-au fost revelate aceste arme și forța lor, rodul austerității de care dăduseră dovadă.

Krizazva a transmis cunoașterea secretă (Upanishad) a științei complete a Mantrelor ori Vishvamitra, pe care mie mi-a transmis-o Râma”.

După lectura acestui paragraf, cred că putem vorbi despre un grup bine constituit – o castă – care și-a consacrat viața Cunoașterii.

În paragraful citat mai sus se vorbește despre o mie de ani, o perioadă care ar putea indica doar faptul că timpul scurs a fost foarte lung. În zilele acelea, truda învățaților nu se reducea la domeniul tehnologic, ci la propria lor împlinire ca entități umane și spirituale. Așa ne imaginăm uniunea celor două părți ale întregului pe care îl numim Om: cea fizică și cea spirituală, materialul și etericul. Amândouă având egală importanță. Amândouă presupunând un necesar echilibru al părților. Acesta este temeiul în baza căruia înțelepții încearcă să tragă cel mai mare folos din trupurile, mințile și sufletele lor. De aceea și este atât de importantă menționarea mantrelor, care au ajuns în conștiința mondială datorită influenței pe care au căpătat-o științele sacre orientale în Occident. Aceste mantre sunt asociate anumitor puteri pe care le avem noi, oamenii, dar care nu pot să iasă la suprafață

– să se manifeste – decât în urma unei vieți austere, de meditație și autodepășire. O viață în care primordială nu trebuie să fie materia, ci spiritul. După cât se pare, înțelepții pomeniți în textele sacre indiene uniseră, încă de atunci, acele două laturi, ajungând la un grad ridicat de dezvoltare spirituală (și parapsihologică), edificând, pe de altă parte, o inteligență științifică de mare complexitate, mulțumită căreia dobândiseră cunoștințe foarte vaste, care ar uimi și astăzi omenirea.

Ce s-a petrecut în trecutul îndepărtat? Cum este cu puțință ca oameni pe care știința oficială îi califică (ori îi califică, până de curând) drept ignoranți, să dispună de o cunoaștere atât de înaltă? Oare și-au dobândit cunoștințele de la „cineva”? Și, în acest caz, de la cine? De la extraterestri, spun unii. Eu cred că o asemenea ipoteză este foarte greu de demonstrat. Pentru că una este ca ființe venite din spațiu să viziteze Pământul, încă din timpuri îndepărtate (fapt pe care nimeni nu-l poate pune la îndoială), și alt scenariu, foarte diferit, este că acele ființe ar fi început, cu ajutorul și mulțumită unui anume mecanism inexplicabil, să colaboreze cu locuitorii – primitivi? – ai planetei, ajungând să provoace catastrofe de mari dimensiuni, cum ar fi genocidul. Amintim ce se spune în *Mausola Purva*: „... care a făcut cenușă din toți membrii raselor Vrishni și Andhaka”. Straniu.

Ținând seama de cercetările pe care în ultimii treizeci de ani le-au dus la bun sfârșit cei care studiază fenomenul OZN, nu există nici cel mai mic indiciu că aceia care controlează aceste obiecte ar avea intenția să ni se alăture nouă, locuitorilor Pământului, cu bune intenții. Abia dacă au existat câteva contacte sporadice¹.

Atunci, de ce să o fi făcut în trecut? Și, în plus, ce motiv i-a mânat să intervină în dezvoltarea civilizațiilor, ajungând chiar în situația absurdă de a le nimici, fără să le acorde nici cea mai mică posibilitate de apărare, chiar dacă știau ce arme precare aveau? Nu, aceasta este o ipoteză prea nesăbuită. Mai ales când problema poate fi redusă la *acceptarea faptului că omenirea noastră nu este prima, ci că au existat altele, anterioare, din care a rămas prea puțin ori nimic, fiindcă s-au*

¹ A se vedea cartea mea *Informe sobre los Visitantes Extraterrestres y sus Naves Voladoras* (în traducere Raport despre vizitatorii extraterestri și navele lor zburătoare), ed. II, Rodolfo Alonso Editor, 1976 (n.a.).

distrus în același fel în care riscă, în fiecare clipă, să se distrugă și civilizația noastră. Tocmai din acest motiv, în zilele de după „holocaustul atomic“ n-au putut supraviețui decât puțini oameni. Poate că au fost supuși mutațiilor, schimbându-și morfologia, sau poate că erau destul de departe și ocrotiți de explozii, astfel că nu au fost afectați de ele. N-ar fi ciudat nici ca singurul grup care a scăpat teafăr să fi fost cel al *Înțelepților*, o sectă închisă în sine, factor decisiv în sfârșitoarea dezlănțuire de morți și ființe distruse. Este probabil că, măsurând consecințele acelor evenimente, *Înțelepții* (care erau astfel și material și spiritual) au hotărât să șteargă din istorie și de pe fața pământului cunoștințele care produsese rădăcina unor popoare întregi, pentru ca oamenii să poată reveni la un mod de viață natural și, odată cu aceasta, la simplitate.

Din acele zile pierdute în negura timpurilor, au ajuns la noi multe legende și povești, transpuse cu timpul în aceste cărți pe care omenirea – cel puțin cei care și-au întemeiat o credință pe învățăturile lor – le numește sacre și care narează istorii despre splendoarea și gloria creației, dar ne și previn cu privire la folosirea nechibzuită a forțelor dezlănțuite din Cosmos. Aceste cărți fac aluzie, fără îndoială, la energia atomică, deși s-ar putea referi și la forțe încă mai mari decât cele pe care le cunoaștem. În acest caz, aceste forțe ar fi putut fi detectate în călătoriile pe care navele *vimāna* le făceau prin spațiul exterior, cu echipaje pământene.

Un coșmar halucinant? Este posibil. Dar știința nu se încrede în coincidențe. De aceea nici nu pot fi explicate istoriile cuprinse în cărțile indiene, fără a porni de la ipoteza că a existat o cultură în stare să controleze energia atomică, dar care și în alte privințe a evoluat întocmai civilizației căreia îi aparținem: bomba cu hidrogen, transplanturile de organe vitale, călătoria pe Lună, amartizarea navelor Viking pe Planeta Roșie, submarinele atomice care au traversat Polul Nord pe sub calota de gheață etc. Un lucru îl aduce după sine pe celălalt. O informație are în ea germele unei noi, într-un lanț nesfârșit.

Așa este azi, așa a fost în trecut. Cei care au scris cărțile sacre au putut sau nu s-o știe. E imposibil să se afirme lucrul acesta cu certitudine, dar ceva rămâne cert: cei care au început să scrie acele istorii (că le-au

povestit ori le-au pus pe hârtie de la bun început, nu contează) *știau perfect despre ce vorbeau*.

În încheierea acestui capitol, iată o idee pe care Jaques Bergier și Louis Pauwels au exprimat-o în cartea lor *Dimineața vrăjitorilor* (în orig. *Le Matin des Magiciens*, publicată în 1960):

„Obiecție: dacă admiteți existența unor civilizații atât de fabulos avansate, cum vă explicați că nenumăratele săpături făcute pe tot globul n-au adus la suprafață nici un rest de obiect în stare să ne facă să credem în această existență?

Răspunsuri:

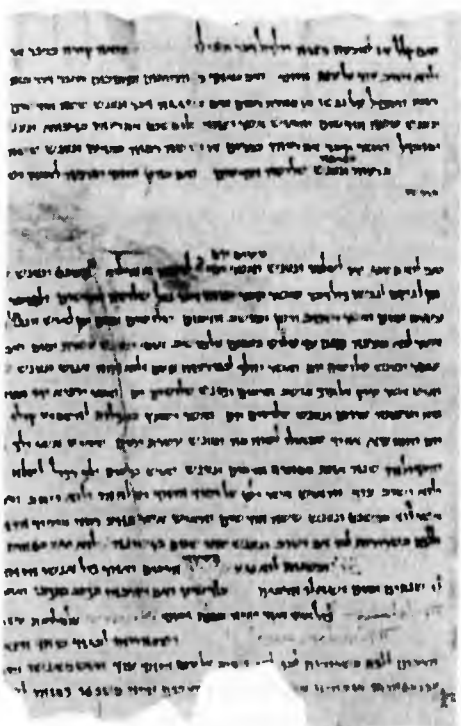
Săpături sistematice nu se fac decât de un secol, iar civilizația noastră atomică n-are încă nici 20 de ani. Nu s-a făcut nici o cercetare arheologică serioasă în sudul Rusiei, în China, în Africa Centrală și Africa de Sud. Teritorii imense mai păstrează încă secretele trecutului.

A fost nevoie ca un inginer german, Wilhelm König, să viziteze din întâmplare muzeul din Bagdad și să afle că niște piese găsite în Irak și considerate „obiecte de cult“ erau, în realitate, baterii electrice, folosite cu două mii de ani înainte lui Alessandro Volta¹.

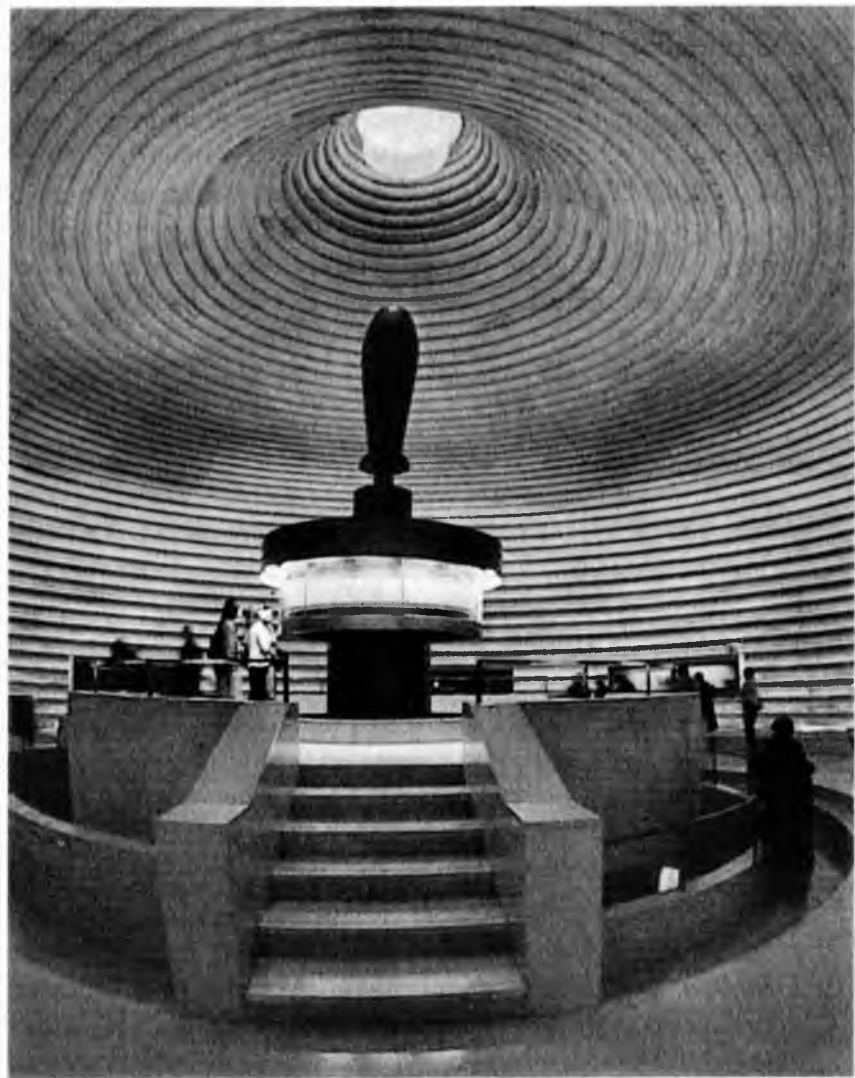
Suntem total de acord cu această ipoteză de lucru. În plus, știm că de la scrierea lucrării *Dimineața vrăjitorilor* s-au strâns multe probe despre civilizații foarte vechi, a căror dezvoltare tehnologică a fost egală ori superioară civilizației noastre. Și trebuie să amintesc, fiindcă Pauwels și Bergier nu o afirmă precis, că încă n-am putut cerceta nimic referitor la arheologia și paleontologia regiunilor polare.

Ultima chestiune este foarte importantă, deoarece studii recente ne-au permis să conchidem că blocurile de gheață ale maselor polare, la fel ca întreaga planetă, „sunt în derivă“, cum s-ar spune, au propria lor mișcare, motiv pentru care astăzi se află într-un loc diferit de cel pe care îl ocupau cu mii de ani în urmă. Atunci, nu este logic să presupunem că pământurile ocupate astăzi de ghețuri, care nu sunt atât de veșnice pe cât le credeam noi, au putut fi cândva niște grădini frumoase, unde înfloreau civilizații care, cu vremea, au atins un înalt grad de dezvoltare? Toate acestea trebuie analizate cu multă atenție,

¹⁰ Pauwels, Louis și Bergier, Jacques. *Retorno de los Brujos*, Plaza y Janés Editores, Madrid, Spania, 1969, p. 217.

În împrejurimiile Vechiului Ierusalim a fost construit un edificiu modern care are forma unui enorm vas de lut. Este Sanctuarul Cărții, una dintre cele mai cunoscute zone din Muzeul Israelului. Acolo sunt păstrate, expuse și studiate șapte complete și neprețuite Manuscrise de la Marea Moartă, descoperite începând din 1947; printre ele se află Comentariul lui Habacuc și povestea luptei dintre Fiii Luminii și Fiii Întunericului. O explozie – de origine necunoscută și atribuită acțiunii lui Iehova – pare să fie confirmată de descoperirea acestor manuscrise misterioase, care le permit specialiștilor să studieze primele texte din Vechiul Testament, cele mai apropiate de original dintre cele descoperite până astăzi.

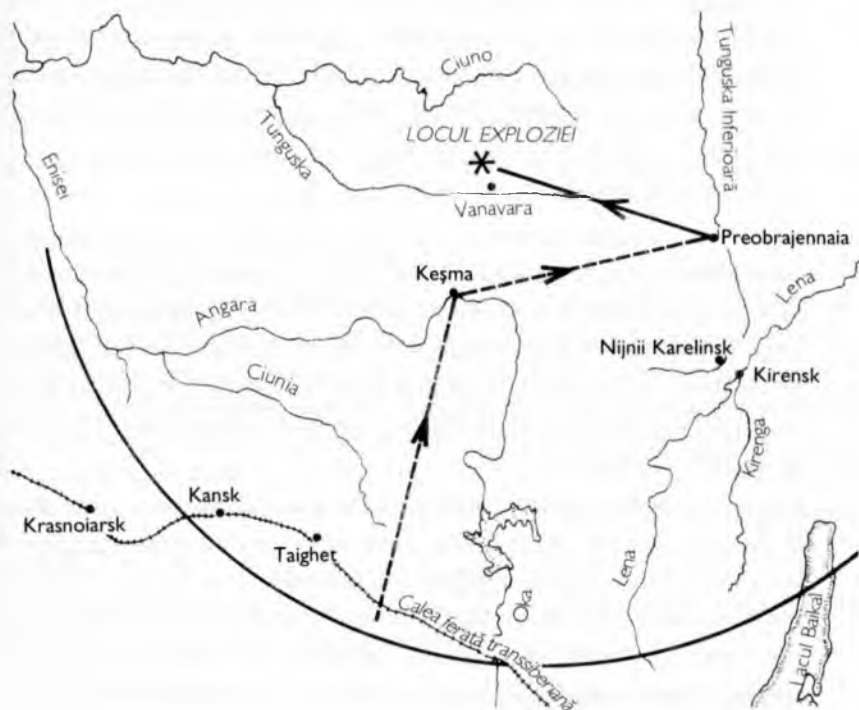
ca să obținem panorama completă a „urmelor“, ca să spunem așa, pe care le-ar fi putut lăsa acele culturi.

Știm că oceanele acoperă azi unele zone unde altădată era pământ străbătut de râuri, cu faună și floră. Ce s-a întâmplat cu locuitorii lor? Nu numai cu animalele și plantele, fiindcă, dacă au existat oameni, ființe gânditoare, cu milioane de ani înaintea noastră, n-ar fi putut ei trăi, oare, în acele locuri paradisiace? Aici totul se complică foarte mult, căci, dacă această posibilitate este reală, resturile acelor culturi ar trebui să se afle acum la mii de metri adâncime, acoperite de greutatea multor tone de gunoi și sedimente care se adună pe fundul oceanelor. Ce tehnologie le-ar putea analiza la o adâncime atât de mare, eliberând și aducând la suprafață dovezile existenței unor oameni care, în trecut, atinseseră o dezvoltare egală ori superioară civilizației noastre? Nimeni nu poate duce astăzi la bun sfârșit o asemenea cercetare. Astfel, acele resturi vor continua să-și doarmă somnul greu, până ce instrumentele noastre de imersiune se vor perfecționa, ori până când natura va hotărî să le aducă la suprafață, ridicând fundurile mărilor.

Să ne închipuim, pentru o clipă, următorul scenariu: într-o zi din viitor, civilizația noastră se trezește în zorii zilei de la explozia a două bombe nucleare gigantice. Pe suprafața planetei încep să sufle vânturi de puterea uraganelor. Vulcanii, până atunci inactivi, încep să erupă, din cauza reîncălzirii scoarței terestre.

Formele de viață dispar treptat sub ploile radioactive. Orașe, națiuni întregi sunt distruse pe vecie. S-ar părea că e vorba despre Apocalipsă, dar nu este. Nu mor toți. Izolat, unii oameni, locuitorii unor insule îndepărtate, ascunși în caverne ori în adăposturi antiatomice foarte adânci, construite special (aidoma celor existente acum), reușesc să rămână în viață fără să fie prea mult afectați. Oamenii aceștia vor trebui să ducă mai departe specia. Dar ce fel de viitor îi așteaptă?

Firește, foarte diferit de nivelul de civilizație la care ajunseseră în acel moment. Marile platforme tehnologice au dispărut. Aparatele salvate în fugă pot fi reparate, dar numai până la un anume punct. Nu există piese de schimb, nici rezerve. Poate că o persoană și-a pus la păstrare automobilul într-un adăpost pe care, din precauție, și l-a construit

Hartă din 1961. Fiecare săgeată indică direcția în care au căzut copacii. Linia curbă marchează perimetrul unde de expansiune. Linia dreaptă indică posibila traiectorie a OZN-ului. Epicentrul se află în așa-numita Mlaștină de Sud. La fel cum s-a întâmplat probabil și când au fost distruse Sodoma și Gomora, explozia nu s-a produs la sol, ci la o anumită înălțime.

în spatele casei, dar benzina se termină și cine are să-i facă rost de alta? Și dacă bujiile se defectează? Și dacă ceasul de mână se strică, unde se poate repara? Astfel, cine scapă din acest cataclism trebuie, în mod necesar, să se întoarcă la resursele de supraviețuire oferite de natură. Vânătoare, cultivarea pământului, case simple. Dar, din nefericire, apare altă întrebare: *Ce s-a întâmplat cu mediul natural?* S-a schimbat total sub influența radioactivității? Probabil că nu. Dar, fără nici o îndoială, se produc, totuși, schimbări pe care omul, lipsit de mijloace tehnologice, trebuie să le înfrunte, începând astfel o nouă etapă în drumul constant al ființei umane pe cea de a Treia Planetă a sistemului solar, guvernat de o stea de mână a cincea, care ne luminează diminețile.

Ducând mai departe acest scenariu, să ne imaginăm ce va descoperi un arheolog care, peste 10 000, 300 000 ori milioane de ani, începe să facă săpături, în căutarea civilizațiilor trecute. Firește că abia dacă a auzit vorbindu-se despre noi: există unele legende și povești despre un dezastru, după cum i-au spus la universitate; dar toate trebuie să fie invenții, își spune, simple legende (ca și cum legendele nu ar avea și un miez de realitate!).

După catastrofa nucleară, nimic nu mai stă în picioare și, cu atât mai mult, după atâtea veacuri. Continente întregi s-au scufundat. Noi lanțuri muntoase modifică fizionomia peisajelor. Locul oceanelor profunde l-au luat întinderi sterpe, în inima cărora se află frumoase oglinzi cristaline. Ce posibilități mai are arheologul din viitor să găsească dovezi despre existența altor civilizații? Nu prea multe. Poate câte o bucată de metal prelucrat, un aliaj special, resturi de bijuterii, fire din aur, verigi din lanțuri, cuie din oțel inoxidabil. Nimic mai mult.

Pentru că restul a fost distrus de catastrofa nucleară, ori s-a transformat odată cu trecerea timpului.

Ei bine, descoperiri aidoma celor pe care le-am menționat s-au făcut deja în cursul ultimilor o sută de ani.

Dr. Morris K. Jesup le menționează în cartea sa *Cazul OZN*, la fel cum face și ciudatul domn Charles Hoy Fort în *Cartea condamnaților*. Bucăți de metal fin prelucrate, cuie, șuruburi ori piese similare, fire

din aur, risipite printre pietre, aruncate în adâncimea minelor de cărbune, toate aceste resturi de civilizație ne vorbesc, în felul lor tăcut, despre o epocă veche de milioane de ani, în care au apărut nu una, ci diverse civilizații, dispărute mai târziu fără o cauză cunoscută. Dar de ceva tot suntem siguri: cel puțin una dintre ele a fost distrusă într-un dezastru atomic.

În revista *Scientific American* (1951-1962), am găsit descrierea unei descoperiri ciudate, care se potrivește perfect cu teoria pe care o susțin. Insist asupra seriozității de care a dat dovadă, încă de la primul număr, această prestigioasă publicație științifică, unde citim:

„În urmă cu câteva zile, au fost dinamitate stâncile de pe dealul Meeting House din Dorchester, Anglia, la mică distanță spre sud de casa reverendului Hall.

Impactul a deplasat o cantitate imensă de pietre, ale căror fragmente cântăreau multe tone și s-au risipit în toate direcțiile. Dintre spărturi a fost extrasă o cupă de metal din două bucăți, fără nici o îndoială ruptă astfel de explozie. Unind cele două bucăți, s-a obținut o cupă frumoasă în formă de clopot, înaltă de patru toli și jumătate, cu baza de șase toli și jumătate, cu o margine lată de doi toli și jumătate și o grosime de o optime de tol. Corpul acestei cupe pare din zinc după culoare, ori dintr-un aliaj care conține o cantitate considerabilă de argint. Pe laturi, are șase figuri cu flori și crengi, frumos gravate pe argint curat, iar în jurul părții inferioare a pocălului se află o ramură de viță-de-vie ori o creangă, un basorelief în argint. Gravura, reliefurile și desenul sunt rodul artei alese a unui meșteșugar talentat. Această cupă stranie și atipică se afla la o adâncime de cinci metri în stâncă. Nu există nici o îndoială că această curiozitate a fost aruncată în aer odată cu stânca, așa cum se arată mai înainte, iar chestiunea e demnă de cercetat, căci nu este vorba despre nici o înșelătorie“.

Știm că stâncile nu se formează de seara până dimineața și, cu atât mai puțin, nu cresc (ca să spunem așa) foarte repede până la cinci metri. Cu toate acestea și în pofida oricărei logici, această *cupă*, o piesă fabricată de o ființă gânditoare, a sărit din inima pietrei. Este posibil să fi ajuns, în urmă cu câte milioane de ani, în miezul pietrei, aceasta ferind-o, pentru o vreme la fel de îndelungată, de agenții externi?

Această descoperire este cu adevărat interesantă prin complexitatea sa, dar nu unică. Recitind ziarul *Times* din Londra, din ziua de 24 decembrie 1851, am găsit o știre similară:

„Domnul Hiram de Witt a găsit în California o bucată de cuarț aurifer cât pumnul. A hotărât să o păstreze drept amintire. Dar piatra i-a alunecat pe neașteptate din mâini și a căzut pe podeaua hotelului unde locuia domnul De Witt. Piatra se rupsese în două. După ce a cules de pe jos cele două bucăți, De Witt a observat, uluit, că într-una din ele se afla un cui de fier de mărimea unui obişnuit, dar drept și cu floarea în perfectă stare“.

Un cui în interiorul unei pietre? Și găsit în America, unde, după cum spun arheologii, n-au existat locuitori inteligenți până abia acum 80 000 de ani! Firește, faptul depășește toate așteptările. În cât timp se va fi format bucata aceea de cuarț aurifer? Cum este cu putință ca ea să conțină un cui, nu o bucată de metal oarecare, diformă și supusă erorilor de apreciere, ci un cui? O piesă care, pentru a se materializa, are nevoie de unelte speciale și, mai ales, de o tehnologie superioară celei aborigene? Și, apoi, cine locuia atunci în America, în trecutul cel mai îndepărtat?

Acestea sunt dovezi demne de toată încrederea, citate din surse serioase, demne de încredere. E adevărat că sunt doar două, dar am putea prezenta sute de descoperiri similare, care n-ar aduce, însă, nimic nou care să servească ipotezei noastre de lucru. De aceea am folosit două exemple concrete: cupa fin prelucrată de mâinile pricepute ale unui giuvaergiu și un cui similar celor pe care le folosim în zilele noastre. Ambele sunt scoase din miezul unei pietre și au devenit dovezi concrete despre existența altor civilizații, ale misterioaselor omeniri terestre născute într-un trecut care abia dacă poate fi bănuțit.

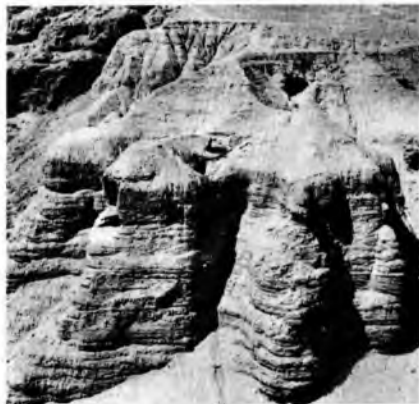
Dar de ce să fi dispărut aceste civilizații anterioare? Este posibil ca una dintre ele să fi sucombat într-un cataclism produs brusc de natură, dar avem și proba distrugerii atomice. Tocmai despre această tragedie ne vorbesc cărțile religioase. Și de aceea ne cer religiile să acționăm cu grijă, făcând doar fapte bune și drepte, deoarece prin neglijența și excesele despre care povestesc ele, putem transforma întreaga planetă într-un rug inimaginabil, pe care, în loc să ardă vrăjitori (ca în urmă cu secole, pe vremea Inchiziției), ar arde majoritatea ființelor și plantelor care alcătuiesc azi viața pe Pământ.

Iată un mesaj fără echivoc, lăsat viitorului de cei care au suferit direct de pe urma acelor calamități.

Și la fel li s-ar întâmpla și celor care ar supraviețui unei ipotetice distrugerii actuale, după scenariul imaginat în paginile anterioare. Oamenii aceia, privați de plăcerile și comoditățile cu care erau obișnuiți, au fost nevoiți să revină în sânul naturii, păstrând în mintea lor coșmarul distrugerii întregii lor existențe. Astea le-au povestit fiilor lor și aceștia fiilor lor, până când cineva a descoperit scrierea și a hotărât să graveze pentru eternitate acele istorii devenite aproape legende, născute într-un trecut greu de anulat. Un trecut despre care vorbesc toți, dar pe care nimeni nu-l cunoaște prea limpede.

Capitolul V

ENIGMATICA DISTRUGERE A SODOMEI ȘI GOMOREI

În timpurile biblice pe Pământ, mai precis în Orientul Mijlociu, s-a petrecut o explozie nucleară.

Profesorul Matest M. Agrest

Am văzut că în cărțile sacre indiene se fac referiri la arme stranii, comparabile cu actualele arme atomice. Dacă studiem Biblia cu atenție, găsim fapte similare în pasajele care

descriu distrugerea orașelor care nu mai luau în seamă învățăturile Domnului: Sodoma și Gomora. În decursul ultimilor ani, de misterele Antichității s-au apropiat numeroși cercetători, căutători ai insoțitului seduși de necunoscut, care au văzut în descrierea aceluia cataclism un fapt aparținând istoriei reale, o relatare a unor bombardamente nucleare petrecute acum câteva milenii. Această ipoteză de lucru este foarte interesantă, în particular pentru că, așa cum vom vedea, nici măcar pasajele ambigue nu o contestă. Totuși, asta nu ne clarifică deloc identitatea celor care au inițiat bombardamentul. Sunt greu de găsit motive plauzibile și limpezi sau certitudini legate de aceste incidente.

Considerăm că povestea biblică este un fapt petrecut cu adevărat, dar nu are legătură cu Dumnezeu și nici cu îngerii săi. Credem că – așa cum s-a petrecut și cu *Rāmāyana* și *Mahabharata* – este vorba despre niște evenimente transcrise după ce fuseseră transmise prin viu-grai, din om în om, de la o generație la alta.

Sodoma și Gomora, orașe care făceau parte din Pentapolis (cele cinci orașe – Sodoma, Gomora, Adama, Teboim, Țoar), au fost rase de pe fața pământului. Nu încape nici o îndoială că lucrurile s-au petrecut

în acest fel. Dar care a fost cauza? Aceeași întrebare care se repetă, ca un ecou, devenind aproape stupidă și monotună, mai cu seamă că nu i s-a dat un răspuns plauzibil. A fost un cataclism geologic? Această posibilitate a fost luată de multe ori în discuție; dar chiar dacă s-ar fi produs un asemenea cataclism, e și el profund legat de un proces atomic care l-ar fi putut provoca ori dezlănțui. Un blestem divin? Nicidecum. Motivele le vom invoca mai încolo. Atunci ce? Acțiunea, petrecută și în alte regiuni ale Pământului, a fost produsă de persoane despre care nu știm multe, dar care se aflau în posesia unei tehnologii extrem de avansate.

BIBLIA POVESTEȘTE...

„Atunci Domnul a turnat asupra Sodomei și asupra Gomorei ploaie de pucioasă și de foc, de la Domnul din cer”. (Geneza, 19, 24)¹

Pucioasa este unul dintre principalele componente ale prafului de pușcă. Chinezii foloseau pucioasa încă din vremuri străvechi, de aceea au și fost considerați inventatorii ei. S-ar putea, oare, ca Biblia să vorbească, pentru început, despre un atac cu arme convenționale abandonate pe parcursul confruntării, pentru a fi înlocuite cu arme mai teribile, precum bomba atomică?

Înainte de a continua, să ne situăm geografic. Sodoma și Gomora au fost ridicate în Valea Siddim, la sud de Marea Moartă, chiar în partea opusă nu mai puțin straniului Ierihon, ale cărui ziduri au fost dărâmate, după cum se spune, prin forța sunetului. Vom vedea mai târziu ce ipoteze există acum cu privire la locul exact unde se aflau aceste orașe, conform cu ultimele cercetări.

Întreaga zonă unde au înflorit aceste orașe este acum un platou pustiu, copleșitor de mohorât, alcătuit dintr-un întins deșert de sare care, pe timpul zilei, este scăldat în căldura soarelui, iar când răsar stelele

¹ Traducere preluată, ca și altele similare din această carte, din Biblia tradusă de Vasile Radu și Gala Galaction, București, Fundația pentru Literatură și Artă „Regele Carol II”, 1938 (n.tr.).

încremente la temperaturi foarte scăzute. Este mărginit de apele dense ale Mării Moarte și munți arizi, brăzdați de culori intense.

Locul acela pare să fie chiar Iadul. Rod al devastării, în acest peisaj s-a înstăpânit singurătatea. Vântul suflă neîncetat, ridicând nisipul care uscă foarte repede gura călătorului.

Cum este cu puțință ca, în urmă cu doar câteva mii de ani, mai multe orașe să fi trăit în aceste locuri atât de sălbatic momente de grandoare, bucurie și propășire? Răspunsul nu poate fi decât unul: în acele zile, situația era diferită. Existau grădini. Râuri cu ape bogate străbăteau regiunea. Marea Moartă avea alte țărmuri, apele ei erau tot sărate, dar într-o proporție normală. Cu trecerea timpului, însă, evaporarea accelerată, lipsa ploilor și unele fenomene inexplicabile au transformat acest ținut în zona moartă pe care o cunoaștem azi. Un loc care pare un monument funebru, cu ape sărate cum nu mai sunt niciunde, pe nici un continent. O mare fără pești, fără alge: o mare cu adevărat moartă.

IPOTEZE

Despre motivul și chipul în care au fost distruse Sodoma și Gomora s-au elaborat doar câteva ipoteze, care, în linii mari, pot fi restrânse la trei:

1. Distrugerea a fost rezultatul intervenției divine.
2. Distrugerea a fost rezultatul unui cataclism geologic.
3. Distrugerea a fost provocată de o bombă nucleară.

În funcție de perspectiva pe care o adoptăm, aceste opțiuni pot sau nu să fie acceptate ca viabile.

În primul caz, Dumnezeu, mâniat pe purtarea imorală a locuitorilor acestor orașe, preferă să le prăpădească, trimițând doi îngeri să-i prevină pe dreptii care încă se mai află acolo, să fugă înainte de a arunca mânia Sa asupra păcătoșilor. Dreptii desemnați de voința divină să rămână în viață sunt Lot și familia lui.

Judecând după această istorie și nepunând la îndoială credința celor care acceptă Biblia ca pe o scriptură dictată de Domnul, unele

circumstanțe destul de speciale par a se îndepărta de concepția pe care o avem azi despre atotputernicia Creatorului.

Dumnezeu fiind omnipotent, nu ar fi avut motiv să distrugă Sodoma și Gomora, indiferent cât de multe aberații sexuale și imorale ar fi comis locuitorii lor. Trebuie să atragem atenția asupra faptului că avem de-a face cu pasaje biblice foarte explicite, care consemnează păcatele comise de oamenii aceia, într-atât încât termenul „sodomit“, folosit acum pentru a desemna persoane cu un comportament sexual anormal, are drept etimon numele Sodomei, orașul unde, conform Bibliei, aveau loc asemenea acte. Acest aspect este de neînțeles. Și în trecut, și în zilele noastre, oamenii par să ignore morala, iar faptele lor sunt, de multe ori, departe de ceea ce se înțelege, din punct de vedere etic, prin *dreptate*. Deși, firește, există și excepții. Nu s-au produs, oare, în secolul XX, atrocități mai mari decât în restul istoriei omenirii? Putem compara oare comportamentul imoral al locuitorilor din Sodoma și Gomora cu torturile oribile din lagărele de concentrare? Cu toate acestea, nu Dumnezeu a fost, după câte știm, cel care a hotărât să pună capăt cu mâna Lui acelor dovezi de barbarie. Cel puțin, și acesta este faptul cel mai important, *nu a făcut-o în mod direct*, ca în cazul Sodomei și Gomorei. Mai ales pentru că, după cum știm (și chiar Biblia spune așa), Dumnezeu i-a dat omului liberul arbitru și va veni să-l judece numai în ziua Judecării de Apoi. Atunci, de ce ar fi fost El interesat să prăpădească acele două orașe?

Credem că, atribuind lui Dumnezeu nimicirea acelor oameni, istorisirea biblică nu face decât să limiteze înalta putere a Creatorului. Fiindcă, dacă acea hotărâre ar fi fost corectă, cum de nu a culcat El la pământ orașele unde prostituția și libertinajul erau acțiuni cotidiene? De pildă Babilonul și multe alte locuri. De ce nu-i distruge pe oamenii care-i transformă pe alții în sclavi, fără nici un respect pentru condiția umană? Ce motiv deosebit a avut El pentru a extermina două orașe păcătoase, lăsând neatinse alte orașe atât de corupte, încât viciile locuitorilor Sodomei și Gomorei par niște jocuri de copii? Este evident că răspunsul trebuie căutat în altă parte. În fața acestui raționament, trebuie să admitem că nu-i deloc limpede de ce a distrus Dumnezeu acele orașe.

Ceea ce ne atrage în chip deosebit atenția este intervenția nemijlocită a lui Dumnezeu într-o chestiune deosebit de pământească. Nu pentru că El nu ar vrea să ne țină departe de păcat, ci pentru că locuitorii Sodomei și Gomorei par să nu fi fost atât de păcătoși, dacă ne amintim că Iisus Hristos a spus următoarele (Matei, 10, 15):

„Adevăr grăiesc vouă, mai ușor va fi pământului Sodomei și Gomorei în ziua judecării, decât cetății aceleia”.

Din aceste vorbe se deduce că exista pe-atunci un alt oraș mai păcătos, unde Dumnezeu nu a intervenit, totuși, în vederea anihilării lui grabnice și definitive. De asemenea, Iisus Hristos se adresează discipolilor Săi, spunându-le că o casă care nu ascultă vorbele Domnului va fi tratată cu mai mare severitate decât acele orașe. Nu suntem, oare, în fața unei adevărate contradicții? Creatorul hotărăște să distrugă două orașe pentru excesele care s-au comis în ele, dar apoi Fiul Său spune că există altele care sunt și mai vinovate. Cu toate acestea, divinitatea nu va interveni până în ziua Judecării de Apoi. Cum este cu putință?

Ajunși în acest punct, semnalăm că există o ipoteză interesantă, a cercetătorului spaniol J. Alberto Pérez Castaños, pe care o transcriu în continuare:

„Să nu-i ascuți pe discipoli este un păcat și mai mare și, dacă este așa, pe ce temei n-a intervenit Dumnezeu ca și în aceste orașe? Există o explicație a acestui fapt: pentru evrei, păcatele Sodomei și Gomorei și cele ale orașelor care, după religia lor, sunt un conglomerat de politeism și rituri sexuale, sunt cele mai oribile păcate; pentru ei acele rituri sunt niște păcate atât de mari că, încercând să le combată, Dumnezeu va interveni nemijlocit. S-a dovedit că în orașele din Siddim, cultul zeiței fecundității și altele similare erau cele mai cunoscute. Dacă distrugerea a avut loc, este foarte plauzibil să presupunem că evreii au explicat aceste catastrofe prin intervenția divină”¹.

¹ Ziarul *Los Enigmas* (Enigmele, director Antonio Las Heras): Notă de J. Alberto Pérez Castaño, intitulată *¿Quién destruyó a Sodoma y Gomorra?* (Cine a distrus Sodoma și Gomora?).

ÎN NEGURA TIMPULUI

În scoarța terestră se poate vedea o breșă uriașă. Zgrunțuroasă, din văzduh ea pare să se lungească în partea de jos. Are ceva de omidă. E de un albastru intens, poate din cauza salinității. Aceasta este Marea Moartă.

În breșa aceasta care începe din nord este montată, ca o piatră prețioasă și stranie, o oglindă de apă.

Dar breșa începe în munții Taurus din Asia Mică. Părăsind Marea Moartă, ea continuă spre sud, traversează Arabia și ajunge în golful Akaba, apoi se închide dincolo de Marea Roșie, în inima Africii. E suficient să privești regiunea din zbor, ca să observi prezența vulcanilor stinși. Oare fumegau în zilele lui Lot? Ei provocaseră, oare, dezastrul relatat în Biblie?

Sodoma și Gomora au fost întemeiate în valea Siddim, pe țărmul acestei breșe. Acolo lucrează de mulți ani geologi și arhitecți. Unii încearcă să studieze comportamentul scoarței terestre, alții caută urmele vechilor așezări.

Grație primilor, s-a aflat că pe acele meleaguri a avut loc o foarte mare prăbușire de pământ, care s-a întins pe o suprafață foarte mare. Acest fenomen a avut loc cu mare aproximație acum 4 000 de ani, adică în jurul anului 2000 î.Hr.

Cu privire la această dată, cercetătorul american Jal Finegan a spus în 1951:

„Cu siguranță, distrugerea Sodomei și Gomorei a avut loc în jurul anului 2 000 î.Hr. Cercetând cu atenție mărturiile literare, geologice și arheologice, am ajuns la concluzia că orașele de câmpie distruse (Geneza, 19, 29) se aflau în ținutul astăzi acoperit de apele Mării Moarte, care cresc domol, iar distrugerea lor a fost rodul unui mare cutremur, probabil însoțit de explozii, descărcări electrice și emanații de gaze. Din Geneză (19, 28) înțelegem că unde există gaze se află petrol; în ziua de 3 noiembrie 1953, a fost deschis în Marea Moartă primul puț petrolier, care a confirmat ceea ce se spune în acest pasaj din Biblie. Să nu ne înțindem de faptul că, în acele momente îngrozitoare, focul și distrugerea au fost eroii principali”.

De fapt, ipoteza omului de știință Jal Finegan pare să o infirme pe cea care susține producerea unui cataclism provocat de o explozie

Din pricina configurației sale deosebite, această faleză stâncoasă a fost numită „Femeia lui Lot”. Sugerează, de altfel, o figură umană grotesc contorsionată în stâncă. Acesta este peisajul care, în urmă cu mii de ani, a găzduit Pentapolisul: cinci orașe – printre ele Sodoma și Gomora – care au fost distruse prin folosirea unei arme rămasă necunoscută până azi, despre care bănuim că a fost o rachetă intercontinentală, care transporta o bombă atomică. Actualmente, seamănă cu un peisaj devastat de un cataclism nuclear.

atomică. Și explică totodată cu precizie afirmațiile din pasajele biblice. Pucioasa despre care se pomeneste, de exemplu, și-ar avea originea în emanațiile vulcanice ori într-un cutremur care a fisurat scoarța terestră, eliberând emisiile de vapori sulfuroși. Pe de altă parte, se pare că focul ar fi fost prezent în acești „nori de gaz“, care se umflau permanent și păreau niște flame enigmatice care cădeau din ceruri.

Parcă pentru a confirma această ipoteză, cercetările efectuate recent pe coasta Mării Moarte au demonstrat că „*în partea de sud, adâncimea ei a scăzut considerabil, de la douăzeci la trei metri, în zona unde – după arheologi și geologi – trebuie să fi fost situate Sodoma și Gomora*“. Totul pare corect. Și acceptăm dovezile descoperite sub nivelul mării. Cu toate acestea, nu considerăm suficient de consistentă ipoteza cutremurului de pământ. Faptul că apele Mării Moarte s-au întins treptat explică perfect de ce apa de la mal care se află pe locul unde, cu mii de ani în urmă, fusese numai uscat, are acum o adâncime foarte mică. Așadar, chiar dacă unele dovezi științifice permit localizarea destul de exactă a Sodomei și Gomorei, considerăm că ele nu sunt îndestulătoare pentru a dezlega misterul dispariției celor două orașe.

Înainte de a continua să expunem ipoteza cu privire la cauza care a dus la dispariția celor două orașe, trebuie să menționăm diversele cercetări făcute pe acele meleaguri, pentru a face o recapitulare a rezultatelor, în urma cercetărilor emițându-se diferite ipoteze.

Britanicul Michael S. Sanders, erudit cercetător al Bibliei și expert în arheologie, egiptologie și asiriologie, a obținut în 1998, după doi ani consecutivi de negocieri cu autoritățile iordaniene și israeliene, autorizația de a face explorări submarine în apele Mării Moarte. Astfel, în 1999, Sanders a dus la bun sfârșit, cu ajutorul lui Zvi Ben-Avraham, directorul Centrului de Cercetare a Mării Moarte, o cercetare de la bordul minisubmarinului „Delta“. Intenționa să caute dovezi care să ateste faptul că orașele Sodoma și Gomora se află sub apele Mării Moarte. În urma acestei cercetări, s-au găsit monticuli bizari care, la prima vedere, nu par să fi fost ridicați de om, dar nici operă a naturii. Pentru Dr. John Whitaker, geolog la Universitatea Leicester, descoperirile făcute de Sanders în urma explorărilor sunt deosebit de semnificative, dacă se ține seama că „*există o mare*

posibilitate ca acele grămezi să acopere structuri de cărămidă și să fie unul dintre orașele pierdute pe câmpii, probabil chiar Sodoma sau Gomora“.

Aceasta este una dintre versiunile care situează Sodoma și Gomora sub apele Mării Moarte. Dar altele pretind că acestea s-ar găsi pe uscat.

În 1924, arheologul William F. Albright a organizat o expediție pentru a localiza „orașele pierdute pe câmpie“, conchizând că ele fuseseră înghițite de Marea Moartă. Dar, în 1960, este descoperit orașul Bab edh-Dhra, iar Albright afirmă că descoperirea acestuia are legătură cu orașele Sodoma și Gomora. În 1965 și 1967, Bab edh-Dhra este excavat de un grup de arheologi, sub conducerea lui Paul Lapp. Săpăturile sunt continuate în 1973 de R. Thomas Schaub și Walter E. Rast, care găsesc obiecte ceramice similare celor aflate în orașul Feifa. Între 1973 – 1979 cei doi descoperiră cimitire extinse, numeroase locuințe și un templu mare. Scheletele au pus în evidență faptul că orașul era locuit în Epoca de Bronz, iar în rocile din apropiere s-au găsit resturi de pucioasă ori sulfură, cu o puritate de 95-98%. Multe dintre rămășițele pământești păreau să fi fost carbonizate în momentele premergătoare morții și nu după. Arheologii au făcut această precizare, ca să nu se creadă că trupurile ar fi fost incinerate după moarte. Voiau să fie limpede faptul că arderea lor fusese provocată de foc.

În 1989, arheologul Ron Wyatt a cercetat această zonă și a găsit vârfuri de lance din bronz și un schelet ale cărui extremități erau arse.

Au mai descoperit și părți de oraș, în mod vădit distruse de foc. Toate aceste descoperiri dovedesc că un incendiu uriaș a distrus orașul, acoperit acum de un strat de cenușă. Și mai interesantă este ideea că toate ruinele descoperite demonstrează că focul a început de sus, adică de la acoperiș în jos.

Dr. Bryant Wood afirmă că există dovezi suficiente pentru a sugera că orașul Bab edh-Dhra ar fi Sodoma. Bazându-se pe această afirmație, mulți arheologi cred că, dacă ar fi așa, atunci orașul Numeria (așezat ceva mai la sud) este Gomora, Safi este Țoar, Feifa este Adama, iar Khanazir îi corespunde lui Țeboim, completând grupul orașelor care

alcătuiau Pentapolisul. Astfel, ipoteza că vestigiile orașelor biblice se află pe uscat capătă temei arheologic.

Dar ceea ce atrage cel mai mult atenția arheologilor este faptul că și orașele menționate mai înainte au fost acoperite de cenușă, ca și Bab edh-Dhra. Deși dovezile nu sunt încă întru totul concludente, toate aceste cercetări lasă loc deschis studiilor viitoare, care vor putea fi completate atunci când se va putea studia mai amănunțit fundul Mării Moarte și se va putea determina cu exactitate locul unde erau situate cele cinci cetăți, culegându-se, astfel, date importante cu privire la distrugerea acestora.

VIZITATORII MISTERIOȘI

Continuând să analizăm fenomenele legate de Sodoma și Gomora și luând ca sursă de informare textele biblice, nu trebuie să uităm de prezența celor doi *bărbați* care au vizitat casa unde preacuviosul Lot locuia împreună cu familia sa. Trebuie să citim cu atenție pasajul biblic din care rezultă că „trimișii Domnului” cunoșteau în amănunt ce se va întâmpla după declanșarea catastrofei. Ei știau dinainte ce și când urma să se întâmple.

Aceste personaje, pe care Sfânta Scriptură îi numește *Îngeri*, au un aspect ușor straniu. Să-l lăsăm iar pe J. Alberto Pérez Castaños să ne poarte în pasionanta lume a cercetării.

„Îngerii erau din carne și oase, cu caracteristici umane (au mâncat, s-au spălat și s-au odihnit). Aceste trăsături nu sunt proprii «spiritelor pure», fie ele materializate (nu neg existența îngerilor ca spirite pure în slujba lui Dumnezeu); ar fi fost suficient să-i apară lui Lot neîntrupăți și să-i vorbească despre primejdia care îl pândea. Dar acele «ființe» aveau ceva, o aparență fizică atât de particulară, încât, Lot a observat imediat că ființa lor era mai presus de fire și că aveau trupuri plăcute, care le-au trezit un mare interes sodomiților. De ce trebuie, oare, ca acești îngeri să arate atât de frumoși și de atrăgători pe Pământ? E de presupus că, dacă ar fi vrut să treacă neobservați, nu ar fi trebuit să aleagă un trup care atrăgea atenția prin perfecțiune; e ca și cum îngerii ar fi fost obligați să folosească trupuri atât de plăcute.”

Două lucruri nu sunt limpezi. Presupoșii îngeri au aceleași nevoi ca și muritorii, deoarece, câtă vreme stau în casa lui Lot, se odihnesc și consumă alimentele pământești oferite de gazdele lor. Dar există și *ceva* încă nu prea bine identificat de cercetători. Acest *ceva* îi diferențiază de locuitorii orașelor destinate dezastrului. Fără șovăieli și avertismente, Lot observă că ei sunt *trimiși divini*. După ce tipar trage cuviosul Lot, înconjurat de atâția păcătoși, o asemenea concluzie fără ca, până în acel moment, să se fi produs un miracol ori alt fenomen care i-ar putea servi drept dovadă a originii lor divine? Iată o întrebare importantă care, pe de altă parte, devine fundamentală atunci când Biblia pomeneste de puterile de care dădeau dovadă oaspeții lui Lot.

ÎNGERI ORI EXTEREȘTRI?

Sfânta Scriptură povestește că, atrași de trupurile acelea frumoase, vecinii lui Lot au vrut să facă din ei victimele celor mai josnice dorințe ale lor. Dar lupta ar fi fost inegală; un bărbat singur, plin de curaj, împotriva unui grup hotărât să pună mâna pe ființele acelea de o frumusețe aparte. Atunci are loc o întâmplare stranie, care, pentru cei care au studiat fenomenul OZN, conține elemente importante și relevante.

Observând ce se petrecea, *îngerii* îl iau de mână pe stăpânul casei și-l duc în casă. În stradă, pe de altă parte, se întâmplă *ceva* nemaiauzit. Ei îi orbesc *pe sodomiiți* cu „*ceva*” atât de puternic, încât aceia nu mai dau de locul unde era ușa de intrare în casa lui Lot. În Geneza (19, 11) se spune:

„Iar pe cei de la ușa casei îi loviră cu orbire, de la cel mai mic până la cel mai mare, așa încât ei se istoviră căutând ușa”.

Observăm că, în recente cazuri de aterizări ale unor vehicule extraterestre, prezența membrilor care fac parte din echipajele acestora – unii dintre ei descriși ca niște bărbați înalți de 1,80 m, cu părul bălai și lung până la umeri, aspect foarte apropiat de al oaspeților lui Lot – le-a indus pământenilor uluiți fenomene de paralizie (nu puteau nici să se miște, nici să ridice brațele) și orbire temporară,

după apariția bruscă a unui fulger ori fascicul de lumină¹ foarte puternic, care provoacă, totodată, și creșterea temperaturii la fața locului, indiferent dacă e vorba despre spațiu deschis sau despre o încăpere. Trebuie, oare, să le atribuim o origine extraterestră musafirilor lui Lot? Se pare că da. Descrierea și unele fapte (cum ar fi orbirea provocată printr-un element singular și puternic) coincid, din plin, cu modul de acțiune al extratereștrilor care ne vizitează în actualitate.

SALVATORI SAU EXTRATEREȘTI RECUNOSCĂTORI?

Să continuăm analiza circumstanțelor evocate de J. Alberto Pérez Castaños:

„Mai există și alt aspect destul de curios în Biblie. E ca și cum îngerii nu s-ar fi dus premeditat să-i salveze pe Lot și familia lui, ci aveau mai degrabă un scop anume pentru vizita lor în Sodoma (și nu special ca să-l prevină pe nepotul lui Avraam). Văzându-i, acesta recunoaște în ei niște ființe supranaturale; respectând tradiția ospitalității, îi roagă să treacă pe la casa lui, unde îi invită să rămână peste noapte (Geneza, 19, 2 și 3) și aproape că-i obligă, după multe rugăminti, să-i împlinească ruga. Dar nici nu apucaseră să se culce, că are loc incidentul cu oamenii din cetate (Geneza, 19, 4), iar îngerii îl salvează pe Lot; brusc, îi apucă o grabă teribilă și, știind de catastrofa imediată, își previn gazda (din recunoștință pentru ospitalitatea sa) să plece cât mai iute, împreună cu familia și bunurile lui (Geneza, 19: 12, 13, 14, 15). Dar Lot zăbovește și atunci îngerii îl scot aproape cu forța (Geneza: 19 și 17). De ce atâta grabă? Oare ei știau că urma să aibă loc o catastrofă? E de subliniat faptul că ei își revendică distrugerea orașelor (Geneza, 19, 13). După aceea, fugarii au intrat în Toar (oraș unde aveau să fie la adăpost) și atunci s-a petrecut dezastrul: un cutremur mare a nimicit întreaga țară, mari mase de gaze în flăcări distrugneau totul, casele ardeau, iar oamenii, îngroziți, se îndreptau spre propriul lor sfârșit. A doua zi de dimineată, totul era numai prăpăd și moarte; ceea ce odinioară fusese un meleag prosper și bogat devenise, peste noapte, un mormânt acoperit de molozi. «Si s-a sculat Avraam a doua zi de dimineată și s-a dus la locul unde stătuse înaintea Domnului. Și a căutat spre Sodoma și Gomora și spre toată câmpia ținutului

¹ Pentru date în plus referitoare la acest ciudat fascicul luminos, a se consulta cartea mea *La clave de los OVNI* (Cheia OZN), Schapire Editor, Buenos Aires, 1976.

și a privit și iată: fum gros se ridică de pe pământ, ca fumul dintr-un cuptor» (Geneza, 19: 27 și 28).

Pérez Castaños emite o ipoteză în favoarea cataclismului natural, care, în viziunea sa, ar fi fost precedat (ori direct provocat) de factori într-un totul nonnaturali. Cercetătorul subliniază în nota publicată în periodicul *Los Enigmas*:

„Îngerii nu erau chiar îngeri, ci ființe ciudate care, din motive pe care nu le cunoaștem, erau interesate să distrugă orașele din Pentapolis. Cunoscând, prin utilizarea unor metode avansate, situarea acelor orașe față de breșa geologică lângă care erau amplasate, ei au putut fie să anticipeze, cu ajutorul unei explozii, catastrofa care oricum se apropia, dezlănțuind astfel forțele acelei mari crăpături tectonice care străbătea Sodoma și Gomora, fie, știind că dezastrul era aproape, să-i anunțe din recunoștință pe Lot și pe rudele lui, îndeplinind astfel, pe neștiute (poate) telurile Domnului. Din punct de vedere tehnic, în sudul Mării Moarte (ținut ocupat de Pentapolis) se află, fără nici o îndoială, deșertul de după catastrofele atomice care distrug orice semn de viață“.

Această ipoteză de lucru este atrăgătoare. De aceea o și expunem. Dar ne servește și ca să rezumăm cele mai acreditate tendințe actuale de a explica evenimentele care au adus oroarea și moartea în Pentapolis. Există, totuși, unele fapte care nu pot fi acceptate cu atâta precizie și ușurință. Ce interes au avut acele ființe misterioase să distrugă regiunea și să ucidă atâtea ființe umane? A avut oare aici loc un război atomic între civilizații suprad dezvoltate, venite de pe alte planete? E cu puțință ca acele persoane enigmatice să fi depozitat în apropiere de Sodoma și Gomora combustibili teribili care, din cauza vreunei erori ori defecțiuni, au făcut explozie? E adevărat că sunt prea multe ipoteze, dar toate tind către un numitor comun: *fiecare presupune prezența unor ființe extraterestre care folosesc aparate moderne și știu ce urmează să se întâmple în viitor*.

Mister. Praful și ceața acoperă trecutul. Și în el se află o barcă – a noastră – care încearcă să-l străbată fără hărți și fără un itinerar precis trasat, căutând să găsească *adevărul* ultim. Adevărat, serios, științific. Dar, mai ales, limpede. Departe de senzational ori scenarii neverosimile. E greu să schimbi *ceea ce este stabilit*, secole de istorie par acum să se prăbușească... în urma dezvoltării rapide și categorice a unei noi forme de analiză, ajutată de viziunea sigură rezultată a marii dezvoltări

la care a ajuns omenirea azi. O cârmă solidă pentru ambarcațiunea noastră temerară.

În ipotezele expuse până aici, există unele elemente greu de acceptat. Să luăm, de exemplu, posibilitatea unei explozii atomice provocată de ființe de proveniență necunoscută, cu singurul scop de a determina un cataclism care ar fi avut loc oricum, chiar dacă mai târziu. Ce scop ori utilitate practică ar putea explica această acțiune? Desigur, nici una. Firește, în afară de aceea că entități extraterestre inteligente ar fi făcut o experiență atomică (ori – de ce nu? – convențională, cu trinitrotoluen, de exemplu) în interiorul breșei, pe care intenționau s-o studieze din punct de vedere geologic.

Nu trebuie să uităm că *omul*, locuitor al planetei Pământ, procedează la fel. Dacă acceptăm această posibilitate, suntem din nou în fața unei dovezi a activității extraterestre pe corpurile cerești care alcătuiesc sistemul solar; în acest caz, pe Pământ. Dacă este așa, Tunguska și Pentapolisul sunt cele două capete ale aceleiași axe de explicații. Altfel, nu găsim nici un răspuns la întrebarea de ce ar fi trebuit să fie devansată catastrofa? Se poate spune și că, dacă acea intervenție s-ar fi petrecut cu adevărat, ființele extraterestre ar fi demonstrat, procedând cum au făcut-o, cât de mult disprețuiesc viețile omenești, întrucât nu i-au evacuat din zona de primejdie pe toți locuitorii. Dar această afirmație este ușor hazardată și ar trebui să ne întrebăm cât de siguri putem fi că autorii cataclismului nu i-au informat pe locuitorii Sodomei și Gomorei în timp util despre dezastrul iminent. Dacă este așa, de ce nu le-au dat atenție acei locuitori, cu excepția lui Lot și a familiei lui, și ei, de altfel, scoși din casele lor aproape cu forța.

Izbucnise, oare, acolo un război atomic între civilizațiile supra-dezvoltate venite din spațiul exterior și care ne-au folosit planeta drept câmp de bătălie?

Aceasta este o altă ipoteză luată în calcul. Dar considerăm că nu are nici o bază valabilă. Un război care ia sfârșit după detonarea primei bombe? Care distruge numai o parte din presupusul câmp de luptă? În care adversarii dispar, lăsând în urma lor morți, răniți, terenuri sterpe, provocând dezastre pentru cei care n-aveau nici o legătură cu

înfruntarea? Ce loc ocupă, în toate acestea, îngerii care au salvat familia lui Lot? Totul este foarte greu de dovedit (și cu atât mai puțin de explicat) într-un mod coerent. Ne aflăm din nou în fața unor presupuneri schițate de cei care încă nu au înțeles că, în acest domeniu, „este interzis să critici fără să propui altceva în schimb“.

La ce bun să propui o ipoteză de lucru, care nu poate să fie în continuare nici verificată, nici demonstrată, nici măcar dezvoltată? Pe lângă faptul că este întru totul antiștiințifică, această atitudine nu duce la nimic pozitiv, ci doar întunecă și mai mult aceste drumuri enigmatice.

REZUMATUL UNEI NOPTI

Vântul proaspăt de primăvară intră pe fereastra odăii mele de lucru. Aduce parfumul teilor în floare.

Compar părerile privitoare la exploziile atomice din Antichitate. Unii cercetători le neagă categoric: după ei, ele n-au existat. Alții le consideră probabile, dar nicidecum sigure. Al treilea grup afirmă, entuziast, că dovezile cu privire la ele sunt categorice: *din trecut, și încă din cel mai îndepărtat, Pământul a fost zguduit de explozii atomice de origine necunoscută.*

Orice punct de vedere am adopta, chestiunea Sodomei și Gomorei se poate rezuma astfel:

Ipoteza distrugerii orașelor în urma unui cataclism de origine naturală nu explică actualele caracteristici ale terenului, care pare devastat de efectele unei explozii nucleare. Sodoma, Gomora și întregul Pentapolis au fost victimele unui „holocaust“ de origine atomică. Această ipoteză de lucru rezistă oricăror abordări, mai ales dacă se ia în considerare deșertul fără viață la care a fost redus teritoriul unde se presupune că au existat cele cinci orașe. Această posibilitate implică unele clarificări suplimentare pe care le expunem mai jos:

■ A fost o explozie atomică provocată de ființe extraterestre, în vederea grăbirii unui cataclism geologic și a studierii pe îndelete a activității stihilor naturii, dezlănțuite în toată plenitudinea lor.

■ A explodat un vehicul extraterestru, propulsat cu energie nucleară. Această ipoteză o respingem categoric, din motivele expuse anterior cu privire la acest tip de posibilități. O navă *vimāna*, propulsată cu energie atomică, a explodat din cauza unei defecțiuni. Această alternativă este demnă de luat în seamă, în lumina revelațiilor făcute de cărțile indiene. Dar diferența dintre epocile când se petrece fiecare incident (după cum am văzut, navele *vimāna* erau o prezentă obișnuită pe cer în urmă cu cel puțin 10 000 de ani) face ca o asemenea alternativă să fie greu acceptabilă.

Aici apare o îndoială: este cu putință să fi existat acum câteva mii de ani persoane cu capacitatea de a conduce o *vimāna*? În fața acestei posibilități, se deschide o întreagă lume de bănuieli și întrebări.

■ Extraterestrii au hotărât să-și construiască depozite de combustibil nuclear. Această uimitoare afirmație aparține domeniului cercetat de profesorul Agrest, om de știință sovietic, care a prezentat-o cu ani în urmă în publicația moscovită *Literaturnaia Gazeta*.

IPOTEZA PROFESORULUI AGREST

„În timpurile biblice, pe Pământ, mai precis în Orientul Mijlociu, a avut loc o explozie nucleară”, explică profesorul Agrest, referindu-se la misterioasa dispariție a Sodomei și Gomoreri. „Cine nu vede”, se întreabă el, „că este vorba despre o explozie nucleară? Toate aceste lucruri sunt evidente, foarte asemănătoare cu Hiroshima”.

„Astronauții preistorici au dorit, după cum înțeleg eu, să-și distrugă depozitele de combustibil nuclear de care nu mai aveau nevoie, înainte de a părăsi Pământul. Dar i-au prevenit pe locuitorii din ținut, sfătuindu-i să nu rămână în urmă, poate ca să aibă vreme să se ascundă în grote.

Explozia a fost însoțită de o coloană de fum caracteristică, iar ploaia radioactivă a nimicit oamenii și vegetația.“

Nu sunt total de acord cu poziția profesorului Agrest, pentru ar trebui să stabilim ce vrea să spună cu fraza „să-și distrugă depozitele de combustibil nuclear de care nu mai aveau nevoie”.

Refuz s-o fac. E prea absurd. Agrest nu numai afirmă că extraterestrii călătoresc cu aparate propulsate cu combustibil rudimentar, cum este cel atomic, ci îi mai și dotează cu enorme depozite de combustibil nuclear, pe care vecinii cosmici ar vrea să le abandoneze, nu înainte de a le distruge în cel mai dăunător mod cu putință. E greu să ni-i închipuim pe extraterestri aruncând în aer un munte pe Lună, două râuri pe Pământ, 5 000 de kilometri pătrați pe Marte sau șapte asteroizi, producând o mișcare orbitală atipică a lui Ganimede etc., și totul pur și simplu pentru a scăpa de combustibilul nuclear de care nu mai au nevoie. O metodă destul de ciudată, fără îndoială. De unde or fi învățat așa ceva? E greu de presupus că, atunci când pe planeta de unde erau originari era prea mult combustibil, ei îl aruncau ici și colo, fiindcă ar fi putut rămâne în câteva zile fără planetă.

Nu este imposibil ca extraterestrii să fi depozitat combustibil pe Pământ. Poate fi o ipoteză. A spune, însă, că pentru a scăpa de el l-au aruncat în aer, ceea ce presupunea nu doar distrugerea planetei sau a astrului pe care se aflau, ci și perturbarea întregii ordini cosmice, înseamnă să mergem cu presupunerile prea departe.

Ar fi copilăresc să susținem și că aceste entități călătoare prin Univers ignorau primejdiile unui asemenea tip de explozii. Pentru toate cele expuse mai înainte, refuz să accept această parte din ipoteza prezentată de Agrest. Cu toate acestea, sunt de acord cu el în două aspecte nu mai puțin importante.

Numai un orb nu vede că o explozie nucleară este singura explicație a dezastrului din Pentapolis. Prima coincidență.

Cei care cunoșteau motivul catastrofei (oricare i-ar fi fost originile și rațiunea pentru care era declanșată) au avut grijă să salveze populația, informând-o cu suficient timp înainte. Și numai cei care n-au ascultat aceste îndemnuri au căzut victime „focului care era aruncat din cer”. Lot și familia lui pot servi drept metaforă, semn că au existat salvatorii. Ei au încercat o evacuare mai mult sau mai puțin organizată a orașelor care, imediat după aceea, aveau să sufere consecințele exploziei nucleare.

Este posibil și ca întâmplarea menționată în Biblie, a cărei protagonistă este familia lui Lot, să fie reală, dar să lumineze doar o parte infimă din strădaniile *fiintelor extraterestre* de a evita moartea populației și suferințele inutile. Acest punct de vedere ar putea îndreptăți ipotezele lui Pérez Castaños, care crede că evreii s-au folosit de acest incident pentru a da consistență eticii lor, arătându-l pe Dumnezeu foarte supărat în fața a ceva ce ei înșiși considerau că era un păcat capital. Dar, ca să fim mai exacti, trebuie să menționăm că atenția acordată acestui pasaj al narațiunii biblice a crescut după descoperirea *Manuscriselor de la Marea Moartă*. Acesta este al doilea punct unde viziunea mea coincide cu a lui Agrest: aproape toți s-au putut pune la adăpost de efectele letale ale distrugerii. Și au murit numai cei care n-au ascultat sfaturile.

MANUSCRISELE DE LA MAREA MOARTĂ

Explozia atomică pare să fie confirmată și de descoperirea (în 1947) a așa-numitelor *Manuscrise de la Marea Moartă*, care au permis arheologilor să studieze cele mai vechi texte găsite până astăzi din Vechiul Testament. Adică, versiuni cu mai puține interpolări și modificări, texte mai demne de încredere, cu toate că, firește, ele nu sunt nici primele, nici originale.

Au fost descoperite în grotelile de la Qumran, în apropiere de Wadi Qumran, la doisprezece kilometri sud de Ierihon, pe faleza care coboară serpuit spre Marea Moartă de la Hadjar-Ai-Asba până la locul de pe litoral numit Ras Feskha.

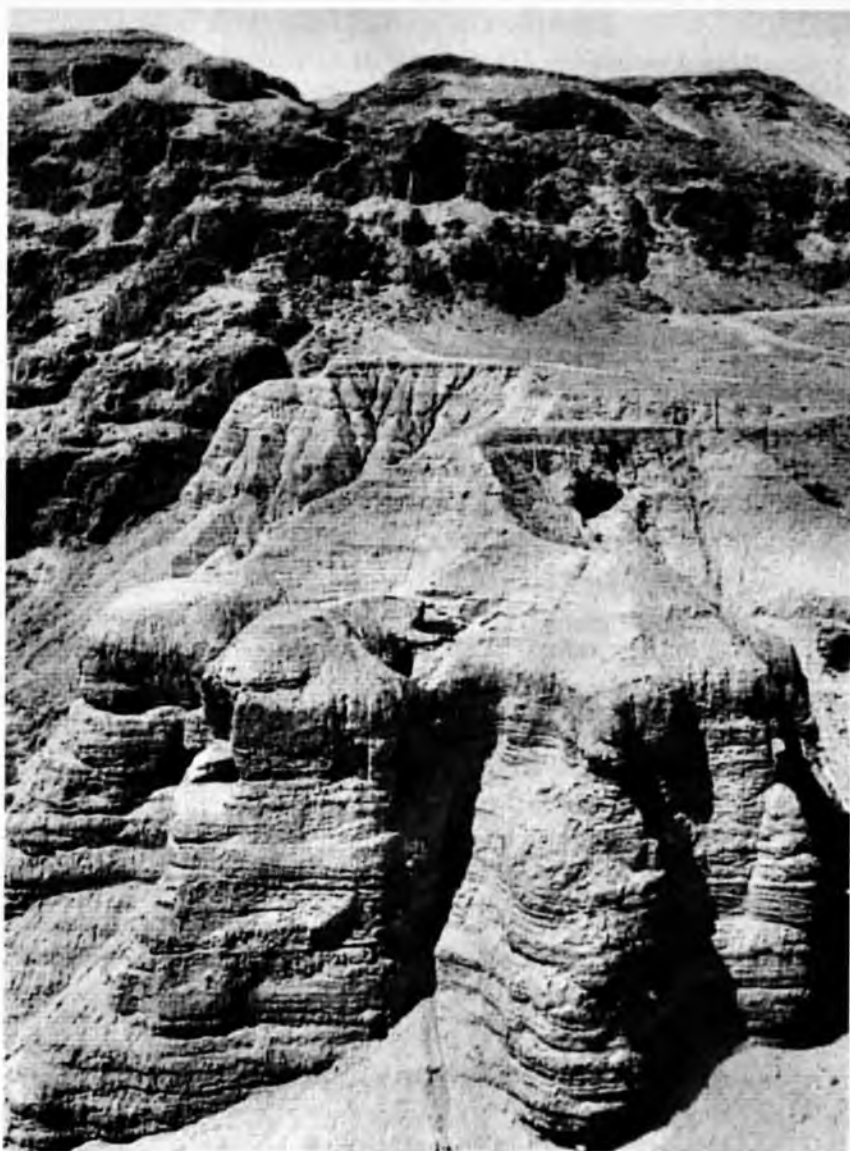
Pe când un tânăr beduin din tribul Ta'aminire își mâna caprele pe acel drum, una dintre ele s-a ascuns într-o grotă din apropiere. Păstorul s-a dus s-o caute și a dat de niște chiupuri din ceramică în interiorul cărora se păstrau niște suluri uzate cu inscripții care, foarte curând după ce au fost descifrate, i-au impresionat pe cercetătorii Sfintei Scripturi.

Ce importanță au aceste descoperiri pentru studiul nostru? Unele dintre afirmațiile cuprinse de aceste texte sunt fundamentale pentru investigația noastră.

În conformitate cu ceea ce aflăm din manuscrisele de la Qumran, cei care s-au întors ca să privească neobișnuita explozie care îngropa Sodoma și Gomora sub apele Mării Moarte și cei care până atunci nu se adăpostiseră în grote *și-au pierdut vederea* din cauza luminii fantastice și, așa cum i s-a întâmplat femeii lui Lot, *au împietrit ca niște statui* acoperite cu un strat de sare. În altă parte, manuscrisele menționează niște *bărbați veniți din cer*, așa cum se întâmplase cu Enoh și Ilie.

După o analiză deosebit de atentă a acestor descoperiri, trebuie să cădem de acord că ele aruncă o lumină nouă asupra fenomenelor care au distrus Pentapolisul. Mai ales că, în cazul acela, nu numai femeia lui Lot se transforma în stană de sare, ci și cei care s-au întors să privească explozia, adică oamenii care nu erau la suficientă distanță de epicentrul exploziei. Și mai mult, se afirmă că a fost vorba despre o migrație în masă din calea prăpădului. Dar curioșii – care nu lipsesc niciodată în toate epocile și locurile – și-au plătit îndrăzneala cu viața. Cuvântul folosit în original pentru a-i califica este tocmai *netziv* „statuie, monument“, cuvânt care, în alte locuri din Biblie, a fost folosit pentru a numi ceva fix, imobil, un stâlp, de pildă, o coloană ori un pilon, nu numai o statuie. Această interpretare poate să fi fost o interpretare a traducătorului, care nu putea ști că, în realitate, cuvântul desemna niște persoane care rămăseseră „imobilizate, paralizate, incapabile de mișcare“. Ceva similar s-a întâmplat și la Hiroshima, unde victimele exploziei atomice s-au transformat în ceva care semăna cu piatra, prăbușindu-se la prima atingere, devenind pe loc un morman de cenușă.

Manuscrisele de la Marea Moartă aduc și alte informații. Ele ne spun, de pildă, că și cei care se aflau la distanță (fiindcă ajunseseră la grote, dar nu intraseră încă în ele) și au privit fenomenul și-au pierdut vederea. Faptul este perfect logic și rezonabil, dacă au privit o explozie nucleară. Am văzut deja cum martorii primei explozii a unei bombe H, lansată dintr-un avion, au fost nevoiți să-și protejeze ochii cu lentile

Grotă enigmatică situată în deșertul ținut al Qumranului, Israel, unde în 1948 un păstor palestinian a descoperit accidental, căutând o capră rătăcită, figurinele în care se aflau *Manuscrisele de la Marea Moartă*. Acestea sunt documente valoroase, anterioare epocii în care a trăit Iisus. Fotografia arată intrarea în grotă degajată de pietre și resturi, fapt care îl poate induce în eroare pe cititor. Timp de peste două milenii, ea a fost blocată cu pietre mari și spărturi de rocă. Nimeni nu-și închipuia ce „bibliotecă” adăpostea.

întunecate sau să priveasca în partea opusă. Să ne imaginăm iarăși momentul în care un număr mare de persoane hotărau să-și caute un adăpost sigur înainte de catastrofă. Unii erau pe drum; alții nu înaintaseră suficient. Unii au privit de la distanță, din grote, și au orbit, alții, nu numai familia lui Lot, s-au refugiat cum li s-a spus și au izbutit să scape cu viață. Dar aici apare o întrebare nouă și fundamentală: *Cum știau ceilalți locuitori din regiune ce urma să se întâmple? Cine îi anunțase? Există o parte a povestirii despre distrugerea biblicului Pentapolis care nu ne-a fost spusă?* Un vâl de mister și necunoaștere continuă să acopere tragica dispariție a celor două orașe biblice.

Suntem siguri doar de un singur lucru: *distrugerea a fost provocată de o explozie atomică*. Nici prima, nici ultima de pe Pământ, fiindcă mult înaintea sa mai existaseră și altele. Milenarele cărți din India vorbesc despre ele, iar, după acestea, și altele. Explozia din Tunguska este cea mai recentă dintre cele despre care am aflat. Dar ce guvern ar mai accepta astăzi că a avut loc o explozie nucleară a cărei origine nu poate fi determinată? Mai ales când toate aceste explozii au un numitor comun: *prezența unor entități inteligente de pe Pământ ori din afara planetei noastre*.

Pentru că unele explozii au fost provocate de altă *omenire* (ar trebui spus *omeniri*?), care, într-un trecut din urmă cu milioane – ori doar mii – de ani s-a dezvoltat pe fața Pământului.

Capitolul VI

DOSARUL MARTIAN

Vorbele celui înțelept spuse domol sunt mai ascultate decât strigătul unui stăpân între nebuni.

Eclesiastul, 9, 17.

Situată la o distanță de 228 000 000 de kilometri de Soare, planeta Marte, cunoscută din negura vremurilor, a dat mereu naștere ipotezelor privitoare la posibilitatea ca

acolo să existe ființe inteligente. Cercetările întreprinse de nave spațiale robot (precum cele trimise în 1975, Viking I și Viking II) par să contrazică aceste ipoteze.

Dar mai rămâne încă o întrebare: oare au putut apărea acolo, în urmă cu mii ori milioane de ani, ființe inteligente? Oare nu spun astronomii că Marte este o planetă bătrână? Un soi de replică a ceea ce este astăzi Pământul? Și că pe acea planetă au curs râuri bogate în ape, îndreptându-se spre oceane vaste, care nu erau cu nimic mai prejos decât cele pe care le brăzdăm pe Pământ cu ambarcațiunile noastre moderne? Este evident că în vremuri de demult planeta Marte a fost aidoma Pământului. Dar vor fi existat pe această planetă și ființe gânditoare?

Pentru moment, nu este cu putință să se dea un răspuns la această întrebare, dar unele descoperiri sunt încurajatoare. Mariner IX a fotografiat matca uscată a unor fluvii și albiile lipsite de apă ale unor mări și oceane, dovezi concludente ale epocilor când ploile și dezghețurile erau tot atât de obișnuite acolo ca și pe planeta locuită de noi. Chiar în octombrie 1976, fotografiile și datele spectrometrice colectate de sonda spațială Viking II au permis să se constate că întreaga calotă polară de nord a lui Marte este compusă din gheață

și nu din dioxid de carbon, cum se crezuse până atunci. Pământul și Marte au aceleași elemente constitutive și poate că din acest motiv la Polul Sud marțian se petrece ceva similar cu Antarctica pământeană. Este limpede, pe de altă parte, că până acum navele spațiale americane n-au găsit forme de viață, nici măcar microscopice ori fosile. Dar oare este aceasta o dovadă concludentă? Credem că nu. Faptul că o navă extraterestră ar ateriza în deșertul Sahara, departe de orice oază, ar trebui s-o facă să presupună că Pământul este o planetă neprimitoare, nelocuită aproape în întregime, sufocată de temperaturi ridicate? Firește că nu, fiindcă în asemenea situații generalizările pot duce la mari erori. Faptul că, până în prezent, numeroasele nave spațiale americane n-au găsit forme de viață nu spune absolut nimic despre întreaga suprafață marțiană. Și, dacă au existat vechi civilizații, ce putem afla despre ele? Cu siguranță că sunt îngropate adânc în praf și nisip. E probabil că peste decenii ori secole unui cercetător, care se vor numi *arheologii spațiului*, vor dezgropa uimitoare mărturii ale unui Marte locuit și plin de viață. Până atunci trebuie să așteptăm.

Numită Planeta Roșie, datorită culorii sale vizibile de pe Pământ, Marte este în Sistemul Solar a patra planetă de la Soare. Culoarea și strălucirea sa, uneori mai puternice decât cele ale stelelor de primă mână, au făcut ca în Antichitate să fie considerată cauza tuturor relelor care îi loveau pe oameni și să i se atribuie rolul de zeu (masculin) al războiului, simbol al distrugerii.

Marte are o atmosferă rarefiată care, lent dar inexorabil, părăsește planeta din cauze încă greu de explicat. Astronomii afirmă că faptul se datorează gravitației și magnetismului slabe de care dispune acest corp ceresc. Dar n-a fost, oare, gravitația planetei mereu aceeași încă de la constituirea sa ca parte a sistemului solar? De ce nu mai poate Marte să-și conserve atmosfera? Dincolo de toate acestea, laboratoarele meteorologice de pe Viking I și Viking II au găsit în compoziția aerului marțian urme de oxigen, azot și gaze rare; pe scurt, aceleași elemente ca și pe Pământ, dar în alte proporții. Nu există multă apă, așadar norii sunt rari și nu prea denși; dar faptul că ei mai există este un element pozitiv. Aceasta permite să se presupună că în unele zone ocrotite de lanțuri muntoase există umiditatea necesară pentru apariția

unor forme de viață similare celor de pe Pământ. Ele ar putea fi foarte rudimentare, probabil unicelulare, ori cel mult ciuperci, licheni și vegetale. Nimic mai mult.

Dar toți oamenii de știință sunt convinși că, într-un trecut îndepărtat, au existat pe Marte condiții suficiente pentru a putea găzdui forme de viață asemănătoare celor terestre și mult mai dezvoltate decât cele primitive pe care le-am pomenit. Faptul nu va putea fi, însă, dovedit în totalitate, până când misiunile unor nave cu echipaj nu vor permite realizarea de studii sistematice pe suprafața planetei.

În 1877, directorul Observatorului Brera din Milano, Italia, astronomul italian Giovanni Virginio Schiaparelli (1835-1910), a făcut un anunț ciudat: pe Planeta Roșie existau canale similare celor de pe Pământ, iar colegii lui, cercetători științifici, i-au interpretat vorbele în diferite feluri.

Așa a apărut iluzia existenței unor canale pentru transportarea apei, construite de ființe inteligente, care locuiau pe această planetă. Nici Schiaparelli, nici astronomul american Percival Lowell¹ n-au visat nicicând ceva asemănător. Voiseră pur și simplu să semnaleze o similitudine, deoarece liniile șerpuite pe care le observau prin puter-nicele lor telescoape erau foarte asemănătoare canalelor care se construiau pe Pământ. Era în zilele premergătoare Revoluției Industriale.

Schiaparelli a numit acele linii *canali*. Astfel, autorii de literatură științifico-fantastică și ignoranții în materie le-au considerat construcții durate de marțieni. Și toți au crezut în acea iluzie. Dar eroarea a constat în faptul că nu s-a ținut seama de lățimea lor reală. Aparatele astronomice folosite nu se puteau compara cu marele dispozitiv de la observatorul din Monte Palomar, SUA, construit la mijlocul secolului XX. Ca atare, toate acele *canali* pomenite de Schiaparelli, Percival Lowell și Camille Flammarion² aveau probabil sute de kilometri lățime, căci altfel nici n-ar fi putut fi zărite. Telescoapele cele mai puternice din prezent au confirmat că structurile canaliforme

¹ P. Lowell (1855-1916) a fost fondatorul Observatorului Lowell din Flagstaff, Arizona, SUA, pentru studierea planetei Marte.

² Celebru astronom francez (1842-1925).

sunt, în realitate, bizare și au legătură cu tectonica marțiană, cu unghiul sub care sunt privite și culoarea terenurilor. Mai târziu, modulele spațiale Mariner au infirmat existența canalelor. Pe de altă parte, ce sens ar fi avut construirea unor canale cu lățimi de sute de kilometri? Nici o planetă nu putea avea atâta apă. Și, dacă ar fi avut-o, apa ar fi acoperit întreaga suprafață. La ce-ar mai fi servit, atunci, canalele? Evident, ele erau o iluzie.

EXPLOZII ATOMICE PE MARTE?

De când a început urmărirea planetei Marte prin telescop, astronomii au observat că planeta nu era moartă. Cel puțin așa părea. În afara constantelor furtuni de praf, pe suprafața sa aveau loc unele fenomene ciudate. Multe dintre ele erau suficient de ciudate pentru ca unii astronomi să le califice drept *explozii atomice*. Știm că așa ceva ar putea suna a literatură științifico-fantastică, dar nu este. Există mărturii și probe ale acestui fenomen în multe observatoare prestigioase.

Atunci, ce se petrece pe Planeta Roșie? De ce să nu acceptăm că extra-terestrii efectuează experiențe și pe planeta vecină? Trebuie să admitem ipoteza, susținută de mulți, că pe Marte mai există încă ființe gânditoare? Și, dacă este așa, ce fel de ființe? Născute acolo, ori sosite din alte lumi, pentru a se instala pe suprafața ei roșiatică? Nu-i uit nici pe cei care susțin că, într-un trecut îndepărtat, Marte a trebuit să fie părăsit în grabă, după un război atomic ori un cataclism natural, care provocase schimbări profunde în ordinea normală a activităților ciclice de pe planetă (schimbarea poziției axei, o altă perioadă de rotație etc.). Aceste ființe, posesoare ale unei vaste culturi, au lăsat – se presupune – în funcțiune diverse aparate pe scoarta marțiană; din când în când, acestea, deși stricate, produc explozii detectate de observatoarele noastre. Evacuarea a fost atât de grăbită, că marțienii n-au avut vreme suficientă să distrugă toate instrumentele dispersate pe suprafața planetei.

E important să subliniem și că susținătorii acestei teorii afirmă că acei naufragiați spațiali au ajuns pe Pământ, cu intenția de a se stabili aici, tocmai datorită similitudinilor între planeta lor de baștină și a noastră.

Fapt din care deducem că unii dintre noi am putea avea un ascendent marțian. Imposibil? De ce?

DOVEZILE

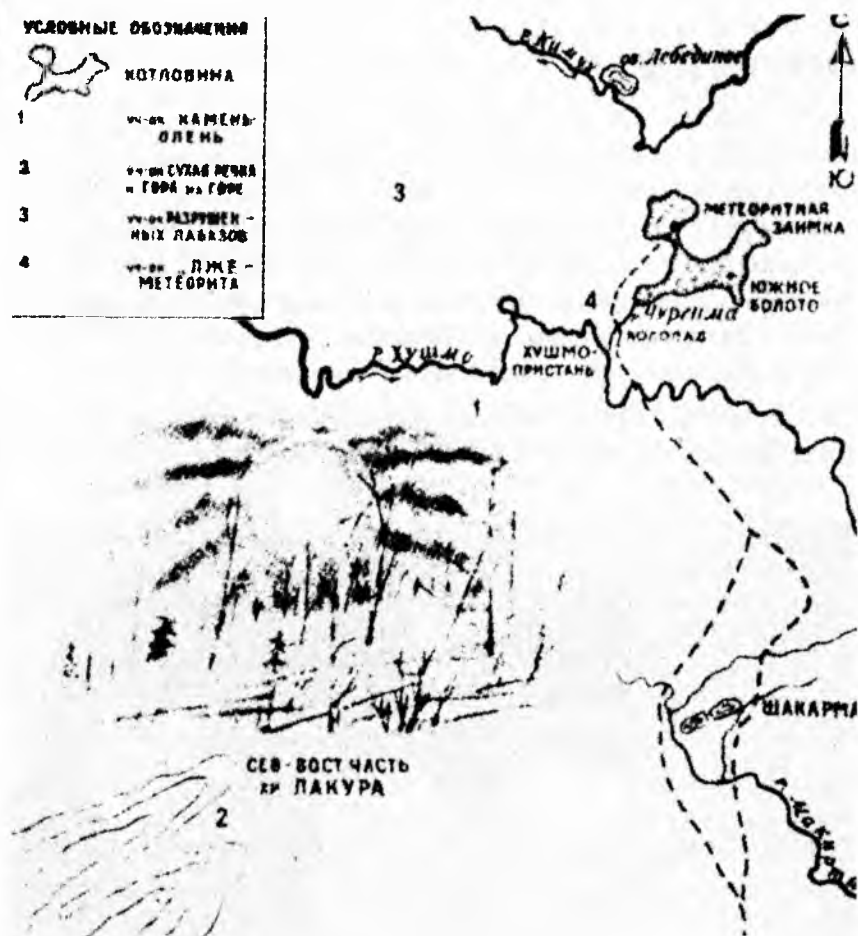
Într-o dimineață din 1910, astronomii de la cele mai importante observatoare de pe planetă au văzut că pe Marte se configura o ciudată literă M sau W (după cum i se alegea baza). Acea formațiune s-a putut vedea de pe Pământ timp de aproape o lună. Expertii n-au putut însă să explice fenomenul, dat fiind că precisele contururi ale figurii și durata ei n-au permis în nici un chip să se vorbească despre o furtună de nisip. Era un simbol inteligent? Un semn al extraterestrilor? Ce era pata albă care erupsesse lent în monotona panoramă marțiană?

La 9 decembrie 1949, pe suprafața Planetei Roșii a apărut un nou semn. Astronomul japonez Tsuneo Saheki, specialist în observarea

Știința s-a ocupat mereu de enigma din Tunguska. Astfel, de exemplu, Felix Ziegel (în fotografie, cu o bucată de trunchi de copac), profesor la Institutul de Aviație din Moscova, împreună cu alți experți în aerodinamică, au analizat toate datele disponibile, atât cele aduse de expediții, cât și poveștile spuse de martori oculari.

УСЛОВНЫЕ ОБОЗНАЧЕНИЯ	
1	КОТЛОВИНА
2	уч-ок КАМЕНЬ-ОПЕНЬ
3	уч-ок СУХАЯ РЕЧКА и ГОРА на ГОРЕ
3	уч-ок РАЗРУШЕН-НЫХ РАВНИН
4	уч-ок ЛЕЖЕ-МЕТЕОРИТА

Spre deosebire de concluziile la care au ajuns cercetătorii anteriori, Felix Ziegel și colegii săi, experți în zboruri spațiale, au fost de acord că OZN-ul și-a schimbat direcția, ca și cum ar fi „căutat” să producă explozia în izolată regiune Tunguska și nu într-o zonă mai populată. Oare conducerea inteligentă a vehiculului extraterestru a decis ca nava spațială avariată să-și găsească sfârșitul într-un loc unde practic n-ar fi provocat pierderi de vieți omenești? Este oare cu puțință? (Linia curbă indică limita până la care martorii oculari au văzut lumina ori au auzit sunetul.)

planetei Marte, a informat că, în jurul orei locale 6:00, a observat cu ajutorul unui telescop de mare putere o explozie ciudată. Omul de știință a mai adăugat că, în opinia sa, a fost vorba doar despre o explozie și nu despre altceva, cum ar fi un vulcan în erupție, un vârtej ori o furtună de praf.

Lumina foarte vie a apărut imediat, pe neprevăzute, și a durat câteva minute, în regiunea numită Tithonius Lacus. Un nor cenușiu, cu nuanțe ușor gălbui, foarte luminos, s-a ridicat până a atins o înălțime de 65 de kilometri, cu un diametru de o mie de kilometri, apoi a invadat vizorul telescopului astronomic. Din observatorul său din Osaka, savantul astronom a conchis că asistase la o uriașă explozie atomică. Celelalte explicații ori posibilități nu i se păreau convingătoare.

În acest caz, se pot analiza în principiu două ipoteze. Prima, că ființe venite dintr-o lume necunoscută au folosit planeta Marte drept scenă a unei experiențe nucleare. A doua, că o armă creată de vechii locuitori ai Planetei Roșii a încetat să mai funcționeze corect, provocând imediată sa distrugere sub forma unei teribile explozii, a cărei magnitudine a fost suficient de mare pentru a putea fi zărită de pe Pământ.

Este interesantă descrierea pe care a făcut-o astronomul Tsuneo Saheki despre ceea ce a văzut prin telescop, deoarece ea seamănă într-adevăr cu aceea pe care ar putea-o oferi un observator situat la mare înălțime față de locul unde a explodat o bombă nucleară. Ce altceva ar explica, dacă nu asta, norul care s-a ridicat repede în atmosfera planetei Marte? Ne aflăm din nou în fața unei declarații care coincide cu mărturiile obișnuite legate de detonările de acest fel. În mod logic, detaliile sunt minime, date fiind caracteristicile speciale ale observării, efectuată printr-un telescop astronomic și cu un loc de impact situat la o distanță de cel puțin 60 000 000 de kilometri.

Unii oameni de știință nu sunt de acord cu Saheki. Nu au văzut explozia, dar consideră că este imposibil ca pe suprafața marțiană să se fi petrecut așa ceva și spun că, în orice caz, trebuie să existe o explicație mai convingătoare. Ei conchid că, sub impresia exploziilor atomice care avuseseră loc cu doar patru ani înainte în propria sa țară, astronomului nipon i s-a părut că vedea una similară și pe altă planetă

a sistemului solar. Astfel, siguranța cu care făcea el acele afirmații devenea explicabilă, erau de părere criticii lui Saheki.

Nu sunt de acord cu această poziție științifică. Firește că nu putem nega posibilitatea ca japonezul să fi fost impresionat de miile și miile de morți provocate de exploziile de la Hiroshima și Nagasaki, dar de aici până la a începe să vadă explozii atomice cosmice e o distanță destul de mare. Ca și cum nu era destul, șapte ani mai târziu, un alt astronom a observat un fenomen similar, de la un observator astronomic din Europa (unde nu căzuseră bombe atomice).

În 1956, Observatorul Astronomic din Catania (Sicilia, Italia) a detectat pe neașteptate, în apropiere de Polul Sud al planetei Marte, o explozie ale cărei efecte au putut fi studiate aproape timp de o oră.

Altă piesă din mașinăria colosală dezintegrată acolo? O navă cosmică venită dintr-o lume necunoscută, care încercase să ajungă pe Marte cu consecințe catastrofice? O explozie atomică? Și, în acest caz, produsă de cine?

Știința nu are, pentru moment, capacitatea de a da un răspuns la aceste întrebări. Dar se poate aprecia cu ușurință că pe Planeta Roșie se petrec fapte greu de explicat, dacă le căutăm cauze logice.

În acest caz, nu mai este posibil să invocăm nervii sensibilizați ai astronomilor din Catania, care au observat cu uimire apariția unei ciuperci de nori, indiciu al straniei explozii. O explozie care s-a declanșat deodată, însă cu precizie și impact observabil. Iată două opinii despre același fapt. Separate în timp, deși de aceeași sorginte.

Explozii atomice pe Marte? Produse de aceleași ființe extraterestre care cercetează și Pământul, spunem noi. Deoarece călătorii din Cosmos nu se pot mulțumi să facă cercetări doar pe una dintre cele nouă planete care se rotesc în jurul Soarelui. Cum să explici o călătorie atât de lungă (dar cât de lungă?) de pe alte planete ori alte galaxii, pentru a te ocupa în chip meschin de o planetă atât de mică, Pământul, când ai de cercetat atâtea lucruri în sistemul solar? Nu. Ființele inteligente care sunt capabile să facă asemenea călătorii interplanetare sau, ar trebui spus, mai corect, interstelare, nu se interesează doar de planeta pe care locuim noi, ci de toate cele care există. Inclusiv de

Lună, unde chiar și Dr. Carl Sagan, directorul proiectelor Viking, bănuia că ele și-au construit baze proprii.

INCIDENTUL CIUDAT AL

SONDEI **MARINER IX**

Nu pot încheia aici referirile la faptele stranii de pe Marte legate, probabil, de prezențe inteligente, fără să menționez ciudatul incident al sondei spațiale americane Mariner IX, când a ajuns în misiunea sa principală aproape de obiectivul fixat – planeta Marte.

Viking I și Viking II n-ar fi putut ajunge niciodată pe suprafața roșiatică a acestei planete, dacă Mariner IX n-ar fi trimis, în prealabil, sute de fotografii și date precise despre compoziția ei. Eșecul primei misiuni presupunea că nici următoarele nu-și puteau atinge obiectivele.

La sfârșitul lui 1971 și începutul lui 1972, Mariner IX și navele sovietice Marte 2 și Marte 3 încercau să cerceteze natura misterioasă a Planetei Roșii. Pe 12 noiembrie, ziarele anunțau că, în timp ce o furtună de praf neobișnuită acoperea zone întinse de pe Marte, Mariner IX ajungea și începea să facă fotografii în zonă. Camerele au funcționat bine, dar rezultatele au prezentat imagini foarte slabe, difuze, fără valoare științifică, din cauza aceluși fenomen neașteptat. Chiar în acea zi a fost fotografiat Deimos, unul din cei doi sateliți ai lui Marte, iar în primele zile din decembrie presa a primit și a publicat una dintre imaginile, foarte șterse, ale lui Phobos, celălalt satelit marțian. În această ultimă imagine se vedea un crater mic, cu un diametru de șapte kilometri. Purtătorul de cuvânt din cadrul NASA, responsabil de programul Mariner, a informat, ulterior, că forma exactă a satelitului continua să rămână necunoscută. Misterul ei avea să fie dezvăluit numai de fotografiile trimise ulterior de modulele orbitale ale navelor Viking.

O zi mai târziu, pe 4 noiembrie, ziarele au anunțat că „*Mariner trimisese o fotografie cu detalii fantastice de pe Phobos*”.

„Cratere adânci, cu margini asemenea parapetelor și altele mai mici cu ghizduri netede, mari suprafețe pustii și semănând cu solul lunar“ erau detaliile cele mai importante, conchidea telegrama trimisă din Pasadena, California.

Aceste aprecieri au infirmat ipoteza schițată de cei care, grăbiți să explice originea lui Phobos și Deimos, considerau că acești sateliți erau artificiali, adică lansați în spațiu de marțieni, pe post de stații orbitale. Nimic din toate acestea nu este adevărat. În realitate, ei sunt, cum au descoperit Mariner IX și navele Viking, corpuri foarte mici (cu diametrul între zece și douăzeci de kilometri), alcătuite din lavă solidificată.

Un cercetător argentinian a afirmat că originea lor ar putea fi, în oarecare măsură artificială, în sensul că amândoi ar putea fi rodul erupțiilor unor cratere vulcanice enorme, care au fost detectate pe suprafața surorii noastre din Sistemul Solar. În regiunea Nix Olimpică, de pildă, se găsește un vulcan mare și stins, unde activitatea continuă totuși. Dovada acestui fapt este că temperatura măsurată în împrejurimile lui este sensibil mai ridicată decât în alte zone. După părerea astronomului argentinian, unul din acești vulcani, pentru moment stins, ar fi putut, într-un trecut îndepărtat, să cutremure întreaga planetă cu erupții monstruoase și greu imaginabile, în stare să lanseze pe orbită două bucăți de lavă incandescentă, care, mai târziu, s-au răcit treptat, învârtindu-se în jurul lui Marte. Trebuie să acceptăm că, ținând seama de forța de gravitație redusă și de densitatea scăzută a atmosferei de pe planetă, această ipoteză este probabilă, deși este mai simplu de acceptat că Phobos și Deimos sunt asteroizi din centura care, așa cum am spus, se află între orbita Planetei Roșii și Jupiter. La un moment dat, amândoi sateliții s-ar fi putut apropia suficient pentru ca Marte să-i poată atrage, în pofida forței sale de gravitație redusă, o forță care este, însă, mult mai puternică decât a celor două bucăți de stâncă, al căror diametru nu depășește 30 de kilometri.

Dar să continuăm cu cronologia zborului întreprins de sonda Mariner IX.

Când ea se pregătea să fotografieze planeta Marte, o uriașă furtună de praf s-a dezlănțuit cu mare putere și a acoperit planeta. Astronomii

au declarat: „*este una dintre cele mai violente pe care le-am detectat vreodată*“. Din întâmplare, se pare, furtuna a coincis cu sosirea sondei.

Nu cumva era un truc pus la punct de cineva sau ceva care nu dorea martori la anume *activități* de pe solul marțian?

Toată lumea științifică își făcea iluzii. Se va afla secretul? În acele zile, Dr. Carl Sagan a afirmat: „*Cred că avem un noroc fabulos. Consider că avem o ocazie excelentă să aflăm cauza acestor furtuni*“. Au trecut luni de zile și subiectul n-a mai fost abordat în mod public. Se pare că aceste furtuni continuă să facă parte din misterul care învăluie enigmatică planeta Marte.

La 16 noiembrie, când cea mai mare surpriză nu se produsese încă, se primeau primele date procesate de Mariner. Atunci s-a detectat întâia oară sursa de căldură internă existentă în zona Nix Olimpica, despre care am pomenit mai înainte.

Sonda spațială a demonstrat că atmosfera planetei era alcătuită din anhidridă carbonică, iar în straturile cele mai înalte existau urme de oxigen. (Toate acestea aveau să fie, peste ani, cercetate în detaliu de navele Viking).

La 17 noiembrie, pe măsură ce intensitatea furtunii slăbea, foarte lent, calota polară din sudul lui Marte începea să fie vizibilă. Stratul de gheață zgrunțuros și strălucitor a devenit vizibil pentru oamenii de știință, care au schimbat rapid unghiul camerelor fotografice, „observând că furtuna stranie își pierde din intensitate“. Să remarcăm, odată în plus, faptul că personalul misiunii a folosit sintagma „furtună stranie“, un calificativ aparent lipsit de sens, dacă ar fi vorba despre unul dintre fenomenele obișnuite care se produc îndeobște pe Marte.

Dar știm cu toții că nu este așa. Furtunile marțiene nu ajungeau nicicând să acopere *toată* planeta, iar aceasta făcuse tocmai așa. Cum se explică această întâmplare? Era întâia oară în mai bine de un secol de observație continuă. Iar acum, cu excepția câtorva fotografii care prezentau unele detalii de la Polul Sud, aproape întreaga planetă rămăsese acoperită de nori denși. Oare de ce?

Cu două zile înaintea celui mai straniu fenomen, a cărui protagonistă a fost chiar sonda Mariner IX, s-a aflat că pe Marte existau, fără nici

o urmă de îndoială, apă și vapori de apă. Într-o conferință de presă, care a avut loc pe 20 noiembrie, oamenii de știință au dezvăluit că „*exista apă sau vapori de apă pe emisfera sudică a lui Marte*“. Firește că apa n-a fost detectată cu ajutorul fotografiilor, ci cu aparatele care, trimițând semnale ori făcând măsurători din interiorul navei spațiale, au evaluat elementele existente la suprafața planetei, printre norii care nu îngăduiau să se vadă nimic.

Până la urmă, s-a petrecut ceva inimaginabil. Jurnalele de dimineață din principalele capitale ale lumii au anunțat la 24 noiembrie că *un obiect ciudat deviasse de pe orbita sa normală sonda Mariner IX. Ceva* (mereu acest *ceva*) extrem de strălucitor, care apăruse brusc în spațiu, *înselase* unul dintre aparatele direcționale de navigație ale sondei americane, obligând-o să adopte o poziție incorectă. Cercetătorii de la Pasadena au fost nevoiți să lucreze multă vreme pentru a prelua din nou controlul aparatului și a-l repositiona pe orbita stabilită.

Despre ciudatul vizitator s-a spus că era mai strălucitor decât steaua Canopus, pe care nava o folosea drept punct de referință în călătoria sa prin spațiu.

Calculule efectuate a doua zi după evenimente de oamenii de știință care se ocupau de acest proiect au scos la lumină faptul că obiectul cu pricina era de o sută de ori mai strălucitor decât Canopus. Cu toate acestea, nu există în spațiu nici un corp cunoscut cu aceste caracteristici, cu excepția Soarelui, din cauza apropierii lui. Dar, dacă ar fi fost vorba despre steaua-ghid, identificarea ar fi fost foarte simplă și ar fi însemnat că organizatorii proiectului au fost „păcăliți“, neprevăzând ceea ce se întâmplase pe Marte când Mariner adoptase o anumită poziție în spațiu. Ca atare, nu fusese vorba despre un obiect cunoscut. Și nici despre un astru.

A presupune, cum au încercat unele autorități, că nava deviasse pentru a urma unul dintre sateliții lui Marte ori planeta însăși, ar însemna să-ți bați joc de opinia publică. Hotărât lucru, Mariner IX s-a întâlnit cu o altă navă interstelară, construită și trimisă cu premeditare de o ființă gânditoare, cu siguranță pentru a studia îndeaproape mecanismele navei pământene și a obține date concrete privitoare la

scopurile voiajului său. Poate un vehicul extraterestru dirijat de aceleași inteligențe care produc explozii atomice pe Pământ și pe Marte.

Ajunși aici, este important să facem o comparație interesantă. O mulțime de martori au descris OZN-urile drept corpuri foarte luminoase, atât de luminoase, că transformă noaptea în zi. Descrierea coincide din întâmplare cu ceea ce s-a spus despre tovarășul necunoscut și ocazional al sondei Mariner.

Câteva zile mai târziu, după ce spionul enigmatic descoperise telurile pasnice și științifice ale sondei spațiale, furtuna s-a risipit aproape total, iar la centrul de cercetări au început să sosească fotografii cu valoroase detalii de la suprafața lui Marte, utile pentru dezlegarea secretelor sale geologice.

Să analizăm atent întâmplarea. Un OZN se apropie, veghează mișcările sondei spațiale și, curând, dispare în furtună. Poate cineva să fie atât de încăpățânat, încât să susțină că au fost simple întâmplări? Câte întâmplări trebuie să aibă loc pentru a putea fi admise ca fapte certe? Nu este cumva la mijloc o încăpățânare similară celei care l-a făcut pe Lavoisier să susțină că meteorii nu au cum exista? Planeta Roșie devenea obiectul unui nou mister. Nu degeaba s-au scris atâtea povești cu marțieni și navele lor zburătoare!

Începea să se presupună că pe Marte avuseseră loc procese vulcanice similare celor de pe Pământ și se menționa amănuntul că unele fotografii arătau un canion urias, pe marginile căruia se zăreau aparente sisteme fluviale, tocmai când sovieticii ieșiseră din binecunoscuta lor muțenie, pentru a dezvălui soarta vehiculelor lor, Marte 2 și Marte 3.

„Solul marțian nu este bun conducător de căldură. Măsurătorile au demonstrat că, la o adâncime de câțiva centimetri de suprafață, temperatura practic nu variază de la zi la noapte. La această adâncime, schimbările de la un anotimp la altul sunt mult mai mici decât cele înregistrate la suprafața solului”, conchidea știrea difuzată de agenția sovietică de știri TASS.

Foarte laconică, agenția afirma despre nava spațială:

„Marte 2 a ajuns pe orbita martiană la 27 noiembrie, iar Marte 3 la 2 decembrie. Din prima navă a coborât o capsulă în care se afla steagul cu secera și ciocanul.

Din cealaltă s-a desprins și a ieșit la suprafață un pachet cu instrumente științifice, iar acestea au încetat să mai funcționeze la 20 de secunde după ce trasmiseseră imaginile nu prea clare ale unei furtuni de praf.

Nimeni n-a dat prea mare atenție acestei știri scurte, în care se află semnificative ambiguități, cum ar fi acel *ceva* care s-a străduit să-l împiedice pe cel care nu era *special autorizat* să spioneze pe suprafața marțiană.

Este, de asemenea, de remarcat că Marte 3 a intrat pe orbită la 3 decembrie, când furtuna de praf care a afectat toată suprafața planetei se risipise total. Dar, după puțină vreme, nava rusească lansează pe suprafața Planetei Roșii o mașină mică, dotată cu cameră foto, care abia dacă a putut capta „*câteva imagini nu prea clare*” ale unei noi „*furtuni de praf*”. Care furtună, dacă Mariner IX n-o detectează?

Iată că istoria se repetă. Dar mai este ceva.

Mașinăria a încetat să transmită la 20 de secunde după ce s-a desprins de nava purtătoare. Din ce cauză? Este de presupus că autorii ei au ținut seama de caracteristicile atmosferei marținene, astfel încât pachetul a fost corect echipat pentru a putea să evite inconvenientele așezării pe scoartă. Dar, cu toate că se luaseră toate măsurile de precauție necesare, instrumentele au dat greș fără motive aparente și au încetat să mai transmită. Au fost, oare, distruse, sechestrare ori blocate?

Să subliniem și faptul că totul se petrece la doar patru ani după ce sovieticii izbutiseră să coboare pe suprafața lui Venus. Un adevărat succes, fiindcă Venus este întotdeauna acoperită cu nori groși; de aceea, suprafața sa ne era până atunci necunoscută. Presiunea este de 100 de atmosfere, ceea ce arată că la suprafața planetei condițiile fizice sunt extreme. După câteva eșecuri, coborârea sondei se efectuează corect, astfel încât sonda Venera poate să transmită timp de 20 de minute, până ce este, în cele din urmă, distrusă.

Dar acestea nu se puteau întâmpla pe Marte. Îi cunoaștem suprafața. Atmosfera este rarefiată, incapabilă să provoace dificultăți, dacă sonda spațială este bine dotată. Și, dacă a făcut față călătoriei prin spațiu timp de câteva luni, trebuie să conchidem că așa și era. Cum să ne explicăm atunci că, la doar câteva secunde după ce a coborât, sonda

a încetat să transmită? O stricăciune neprevăzută? Posibil. Dar atunci n-au sens fotografiile care arată o furtună de praf. Totul se complică.

Mariner se pregătea să se plaseze pe orbita lui Marte pentru a fotografia planeta, dar suprafața marțiană a fost acoperită de o furtună stranie, care s-a risipit numai când alt aparat, necunoscut, s-a apropiat și a privit, convingându-se de scopurile pașnice ale obiectului venit de pe Pământ. Sondele Marte 2 și Marte 3 nu reprezentau un pericol prea mare; dacă ar fi avut aparate foto, ar fi captat aceleași imagini ca și Mariner. Să notăm faptul că acel *ceva* detectase deja că atât sonda americană, cât și cele rusești aveau origine și structuri similare și se putea deduce cu ușurință că misiunile lor erau similare, dacă nu identice.

Dar, dacă instrumentele de cercetare se apropie de sol, atunci lucrurile se schimbă. Una e să fotografiezi de la 1 400 de kilometri și alta e de la 500 de metri. Detaliile diferă. Și poate că existau lucruri pe care *nu trebuia să le vedem atunci*. Ori poate că s-au îndoit de adevărata natură a vehiculului. Au crezut că are intenții războinice? S-au întrebat de ce cobora? Sau, cel puțin, de ce încerca s-o facă?...

Furtuna de praf s-a declanșat tocmai când aparatul de fotografiat începea să înregistreze imagini ale solului. Condițiile atmosferice nu permit să se distingă cu precizie solul marțian. „Aceeși crimă, aceeași pedeapsă“, cum mi-a spus un prieten american care studia fenomene ciudate, când i-am povestit incidentul. Câteva secunde mai târziu, centrul de control din Rusia pierde în chip inexplicabil contactul cu sonda. Totul era corect, până când sonda a dispărut. O dispariție care dă un sprijin substanțial ipoteze noastre.

Ajunși în acest punct, trebuie să amintim că, pe când se roteau în jurul Pământului, unii sateliți artificiali au primit vizite stranii și au avut loc fenomene nu mai puțin bizare. Unii sateliți au dispărut zile la rând, fără a mai putea fi detectați, reapărând după aceea, la fel de inexplicabil. Alți sateliți și-au schimbat orbita fără cauze aparente. De asemenea, nu putem uita observațiile astronomice făcute de satelitul de comunicații Eco 1, care a avertizat că un corp straniu îl însoțea în drumul său stelar. Ca să nu mai vorbim despre mărturiile astronautilor: fotografii și filme demonstrează că, încă de la începuturile

zborurilor spațiale, călătorii noștri au văzut alunecarea tăcută în plin spațiu cosmic a unor aparate extraterestre care demonstraseră că erau dirijate de ceva inteligent. Cum să se mai îndoiască?

Alberto Romero, un argentinian rezident în Brazilia, președintele Grupului de Cercetări Aerospațiale Zenith, cu sediul în Bahía, spunea:

„Cum este posibil ca, dispunând de computere care veghează – zi și noapte – mișcarea a 2 500 de obiecte artificiale care se rotesc în jurul Pământului ori care se află în sistemul solar, trimise de mâna omului, nu s-a putut identifica obiectul care a deviat sonda Mariner IX, când încerca să facă fotografii?”

Dacă analizăm această problemă cu atenție, constatăm că fiecare dintre misiunile terestre trimise către Marte – inclusiv sondele Viking – au fost în miezul unui nou mister, însă au transmis foarte puține informații. Și acest mister n-are nici o legătură cu cel pe care îl așteptăm cu atâta nerăbdare – dovada definitivă. Există sau nu viață pe Marte? Poate că va trebui să mai treacă multă vreme până vom obține răspunsul.

Apendice I

O PLANETĂ DISTRUSĂ ÎN SISTEMUL SOLAR?

Am afirmat că între orbitele descrise de Marte și Jupiter în jurul Soarelui există o zonă unde se mișcă mulți vagabonzi spațiali: *asteroizii*. Primul dintre ei a fost descoperit de astronomul italian Giuseppe Piazzi de la Observatorul din Palermo (Sicilia, Italia), la 1 ianuarie 1801; i-a pus numele Ceres. Începând din acel moment, au fost descoperiți tot mai mulți asteroizi. De mare interes este cazul astronomului german Maximilian Franz Joseph Cornelius Wolf¹, care a descoperit nu mai puțin de 216.

Dimensiunile lor sunt reduse. Cel mai mare, Ceres, are un diametru de 780 de kilometri, iar lui îi urmează Pallas cu 490 de kilometri, Vesta cu 390 și Juno cu 190. Cu toate acestea, numărul corpurilor cu un diametru de peste 100 de kilometri este mic. Cei mai mulți nu au un diametru mai mare de cinci kilometri.

În baza numeroaselor calcule, s-a stabilit că numărul total al asteroizilor ar putea fi de circa 600 000. Oricum, ei au, în total, a suta parte din masa totală a planetei Mercur.

Originea asteroizilor a devenit subiect central de studiu imediat ce au fost descoperiți. De aceea, la începutul secolului XIX, astronomul Olberts a lansat ipoteza că ar fi vorba despre resturile rămase de la o planetă distrusă de violente cataclisme interioare. Dar, după calcule matematice, această probabilitate este greu de demonstrat. Cu trecerea timpului, s-a spus că presupusa planetă ar fi fost distrusă de o serie de explozii succesive. Dar problema originii asteroizilor continuă să-i frământa pe oamenii de știință.

Un lucru este limpede: aceste corpuri sunt rămășițele unei planete care a existat în Sistemul Solar într-un trecut foarte îndepărtat. Din ce pricină s-a dezintegrat? Nu știm.

¹ Max Wolf – cunoscut astronom (1863-1932), fondatorul și directorul Observatorului din Königstuhl, Heidelberg, Germania

Calculule dinamice făcute de vestitul om de știință M. W. Ovenden la jumătatea secolului trecut aduc date noi. După acesta, este dovedită existența în trecutul îndepărtat a unei planete cu o masă de 9 ori mai mare decât a Pământului.

Calculule lui Ovenden au fost ferm confirmate ceva mai târziu, când s-a descoperit că toate acele comete care au o orbită extrem de lungă (aparent) sunt resturile rezultate din dezintegrarea unei planete similare, care ocupa orbita actualului inel de asteroizi. Această dovadă se baza pe distribuția fiecărui element orbital al celor 60 de comete cu perioadă extrem de lungă, care au putut fi observate cu precizie și a căror luminozitate se intensifica, dacă efectele perturbațiilor din fluxul galactic se deplasau în timp până la epoca indicată pentru dezintegrare¹.

Cu toate acestea, nu cunoaștem motivul exact pentru care o planetă din Sistemul Solar s-a dezintegrat, risipindu-și numeroasele resturi de materie în spațiu. Perturbații geologice? O serie de erupții vulcanice dezlănțuite pe toată suprafața planetei? Un război nuclear dezlănțuit de ființe inteligente, dar iresponsabile, care ne depășeau prin vechime și tehnologie?

În domeniul ipotezelor totul este posibil.

Singurul fapt sigur este că în trecut a existat o planetă care nu se mai află în Sistemul Solar. Și încă de multă vreme!

¹ Concluzie preluată din *A Former Major Planet of the Solar System*, de Thomas C. van Flandern, U.S. Naval Observatory, Washington, 1976.

Apendice II

TEORII DESPRE ANTIMATERIE

S-au spus multe despre antimaterie: că există universuri alcătuite din acest soi de *antisubstanță* și că un bloc de antimaterie ar putea ajunge să se ciocnească cu Pământul. Pentru a lămuri aceste bănuieli și a oferi o imagine exactă a antimateriei, am să citez articolul semnat de Walter Sullivan într-un ziar de dimineață, *La Nación* din Buenos Aires, în ziua de 2 ianuarie 1975:

„NEW YORK. Existența unei „substanțe” cu viață scurtă, formată prin sinteza dintre un proton și particula sa atomică opusă, antiprotonul, pare să fie confirmată de experiențele făcute în Laboratorul National Brookhaven, de lângă Upton, Long Island.

Experiențele au fost realizate de Dr. T. E. Kalogeropoulos de la Universitatea din Syracuse și de colegii săi de acolo, dar și în centrul de cercetări nucleare Demokritos, din Atena. Dacă se confirmă, aceste concluzii tentante ar putea ajuta la identificarea formațiunilor de antimaterie din Cosmos.

O chestiune fundamentală în cosmologie este existența / inexistența de sisteme stelare întregi, ori galaxii, alcătuite din antimaterie.

Se știe de multă vreme că, rezultat al experiențelor de divizare a atomului, fiecărei particule de materie obișnuită, cum ar fi protonul, neutronul și electronul, îi corespunde o particulă „opusă” de antimaterie, ale cărei caracteristici corespund imaginii gemenei sale, reflectată într-o oglindă.

Astfel, când protonul are o încărcătură electrică pozitivă, antiprotonul are o încărcătură negativă.

Noile experimente despre care s-a vorbit în ediția de azi a Physical Review Letters se leagă doar indirect de descoperirea a două noi particule, descrisă în acea publicație la începutul lunii. Se crede că ultimele descoperiri vin în sprijinul ipotezei că protonii și antiprotonii pereche se mențin uniți prin forța nucleară.

Această forță menține unit și tandemul proton-neutron, formând deuteronul, care este nucleul hidrogenului «greu».

Se știe de foarte multă vreme că, atunci când două asemenea particule antitetice, cum sunt protonul și antiprotonul, se apropie una de alta, se anihilează reciproc, mistuindu-se în ploaia de particule cu viață scurtă și raze gamma.

Cu toate acestea, dr. Iosif Shapiro, de la Institutul de Fizică Teoretică și Experimentală din Moscova, argumentează de mulți ani că, înainte de a dispărea, aceste particule ar putea «forma o pereche» cu altele.

În asemenea circumstanțe, particulele ar involucra în urma unei succesiuni de stări de energie, emițând raze gamma cu lungimi de undă caracteristice, care ar marca fiecare etapă a dispariției lor. Acesta este procesul de involuție tipic al unui nucleu obișnuit.

Până acum, experimentele sugerează că razele gamma sunt emise într-o succesiune de lungimi de undă caracteristice, așa cum este de așteptat în această involuție. Dacă faptul se confirmă, căutarea trădătoarelor raze gamma în diferite locuri din Cosmos ar putea revela zone unde materia și antimateria luptă între ele.

Dr. Thomas Applequist de la Universitatea Harvard bănuiește că cele două noi particule a căror descoperire de luna trecută a făcut senzație printre fizicieni, sunt formate de un quark de tip *c* (denumit de fizicieni **charmed**) care face pereche cu antiparticula sa.

«Charm» este o proprietate ipotetică a unei particule subatomice, a cărei existență n-a fost confirmată încă.

Aceasta este explicația cea mai acceptată în prezent pentru particulele necunoscute, însă luna trecută s-au formulat și alte ipoteze.

Cei doi cercetători care au descoperit simultan aceste particule, amândoi din California, au numit noile particule PSI 3100, PSI 3700 și particule J.

Un grup de cercetători de la Universitatea Brown a emis teoria că PSI 3100 este perechea unei particule (Omega Minos, descoperită în 1964) și geamăna sa din antimaterie. PSI 3700 ar fi atunci starea cea mai înaltă de energie a aceleiași particule. O teorie similară a fost prezentată și la Brookhaven.

Autorii experimentelor luptă acum de o parte și de alta a Atlanticului pentru a ajunge să dea primii răspunsurile corecte“.

În 1978, a fost inaugurat Centrul European pentru Cercetări Nucleare (CERN) cu sediul în Geneva. Acolo a fost produs, chiar în anul înființării, antitritiul și, în 1981, s-a realizat contactul controlat între materie și antimaterie.

Ulterior, Stan Brodsky, profesor de fizică la Universitatea Stanford, și un inginer fizician chilian, Iván Schmidt, și-au unit forțele în 1992 și au formulat o metodă pentru producerea de antiatomi, descoperind modul de a uni antiprotoni și antielectroni. Pentru a experimenta rezultatele lor teoretice, celor doi li s-a alăturat Charles Munger, lucrând de la Chicago. Mai târziu, fizicienii europeni de la CERN

au dorit să participe și ei și astfel s-a format o echipă multinațională, în frunte cu Walter Delert, echipă al cărei obiectiv principal era să facă experimente în vederea creării unui antiatom.

La 4 ianuarie 1996, oamenii de știință de la CERN au anunțat că obținuseră cu succes, printr-o metodă experimentală, nouă antiatomi de hidrogen. Atomul de hidrogen a fost foarte important în studierea comportamentului materiei obișnuite, astfel încât producția de antihidrogen deschide ușa cercetării proprietăților antimateriei și posibilităților de a verifica unele principii fizice fundamentale.

Cât privește existența antimateriei în Univers, fizicienii au căzut de acord că, în teorie, în momentul Big Bang ar fi trebuit să existe cantități egale de materie și antimaterie și că antimateria a dispărut treptat, din cauza fenomenului pe care fizicianul Andrei Saharov, referindu-se la o mică asimetrie din legile fizicii, l-a numit în 1967 „violul CP”. Această asimetrie trebuie să fi apărut în prima secundă de după Big Bang. Conform Teoriei Unificate a Fizicii, forțele fizicii pe care le cunoaștem astăzi așa cum sunt erau contopite într-una singură, reprezentată în ceea ce se numește particula X. Mai târziu, când Universul s-a răcit și particulele X au involuat, unul dintre efecte a fost cel al asimetriei: numărul particulelor a crescut dramatic, în vreme ce acela al antiparticulelor a scăzut tot mai mult. Conform acestei teorii, particulele și antiparticulele s-ar fi amestecat, anihilându-se într-o explozie de raze gamma. Din acest motiv, fizicienii, printre ei și prestigiosul Stephen Hawking, consideră că Universul actual nu conține antimaterie. Și, mai mult, ei susțin că ipotetica existență a unor galaxii și antigalaxii, ori a unui univers și antiunivers intră în contradicție cu legile fizicii. Cu toate acestea, fizicienii suedezi H. Alfven și O. Klein sugerează că ar fi posibil, dar că, la nivelul cunoștințelor pe care le avem acum, această ipoteză este pur și simplu științifico-fantastică.

Pe această temă apar numeroase întrebări. De exemplu, este încă un mister faptul că universul nu a intrat în colaps, ținând seama că materia și antimateria se anulează de cum intră în contact. Cum de a supraviețuit materia acestui contact, pentru a forma Universul pe

care îl cunoaștem astăzi? De ce a fost și este condamnată antimateria să se stingă?

Cercetările au depistat antimaterie aproape de centrul galaxiei noastre. Este atât de departe, încât nu este posibil să fi ajuns vreodată până la Pământ, cel puțin așa cred cei mai importanți oameni de știință. Ei susțin, cum am făcut și eu mai sus, că, în presupusul ei itinerar spre Pământ, întâlnirea antimateriei cu praful cosmic constituit din materie ar distruge-o înainte de sosire.

Ceea ce se știe sigur este că nici pe Pământ, nici în restul sistemului solar, inclusiv pe Soare, nu există nici o sursă de antimaterie. Soarele trimite spre planeta noastră electroni și protoni care trec prin atmosferă și constituie particule de materie obișnuită. În plus, se știe că este foarte improbabil ca stelele și materia interstelară să conțină antimaterie, pentru că, dacă ar fi așa, am fi martorii unor intense radiații gamma, ca rezultat al impactului dintre antimaterie și materia cu care intră în coliziune. Dar acest lucru încă nu s-a întâmplat.

Epilog

72 DE IPOTEZE DESPRE EXPLOZIA DIN TUNGUSKA

Ipotezele pe care le prezentăm în această carte se adaugă lungii liste publicate de *Priroda*, revista oficială a prestigioasei și apreciatei Academii de Științe din Moscova. În continuare, reproducem această listă, ca și ipoteza deosebit de surprinzătoare a scriitorului francez Jacques Bergier.

A. IPOTEZE TEHNOLOGICE

1. Explozia atomică a unei nave spațiale venită de pe planeta Marte (1946).
2. Aterizarea unei nave spațiale dotată cu frâne cu reacție (1950).
3. Decolarea unei nave spațiale după o scurtă escală pe Pământ (1951).
4. Sosirea unei nave spațiale de pe Venus într-un moment favorabil (1958).
5. Navă spațială acoperită cu un strat de cupru (1958).
6. Aparat automat trimis într-o misiune de spionaj de pe Venus (1959).
7. Rachete prevăzute cu porți și fante, ceea ce explică forma găurii pe care au perforat-o (1960).
8. Explozie atomică, probabil cu uraniu, din cauze necunoscute (1961).
9. Cădere, aterizare ori dezintegrare a unei farfurii zburătoare (1961).
10. O rază de lumină foarte puternică, provenită de pe steaua 61, Lebăda (1964).
11. Nava care îl aduce pe Pământ pe „omul zăpezilor” (1965).

12. Navă spațială cu „timp negativ“ (1965).
13. Coliziune între două sau trei nave spațiale (1966).
14. Navă căzută accidental, în vreme ce survola Pământul (1967).

Dintre aceste ipoteze, cea mai veche este cea care presupune sosirea unor marțieni. Este susținută de scriitorul A. P. Kazanțev. Dar alți cercetători estimează că Pământul și Marte aveau, în 1908, poziții puțin favorabile unui zbor de acest tip.

S-a susținut ipoteza că membrii echipajelor de pe presupusele nave spațiale au supraviețuit și se ascund printre pământeni.

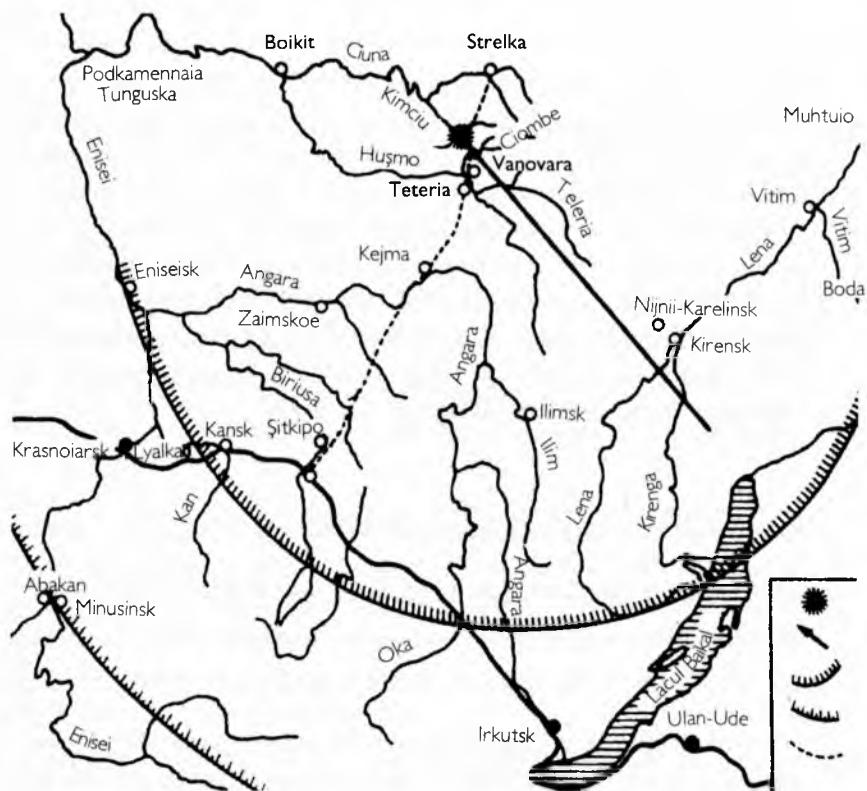
Supozițiile care se referă la sosirea mai multor nave, dintre care una care și-a schimbat ruta, sunt greu de acceptat din pricina dovezilor inconsistente culese la locul „prăbușirii“. Există, totuși, o încercare de a explica multe fenomene misterioase din secolul XX, care pleacă de la acest punct de vedere. Ipoteza 5 este falsă, fiindcă în bazinul râului Tunguska s-au descoperit deopotrivă cupru, lantanu, germaniu și iterbiu.

Esential în ipoteza 12 este fenomenul „timpului negativ“. Dar pare foarte greu de dat o explicație plauzibilă acestei curajoase teorii.

Ipoteza 10 este singura care nu se referă la nave spațiale. Ea invocă noi descoperiri științifice și tehnice.

B. IPOTEZE LEGATE DE „ANTIMATERIE“

15. Căderea pe Pământ a unei bucăți de antimaterie, un „antimeteorit“ (1947).
16. Distrugerea în atmosferă a unei mari cantități de antimaterie (1958).
17. Fenomen analog distrugerii presupusei planete Phaeton (1959).
18. Distrugerea unui „antimeteorit“, care ar explica prezența carbonului radioactiv (1965).

Hartă trasată de E. L. Krinov a regiunii situate între râul Tunguska şi Lacul Baikal, unde în a doua jumătate a secolului XX – în mod curios ori, poate, nu întâmplător – Uniunea Sovietică şi-a instalat una dintre cele mai importante baze de lansare a rachetelor de cercetare spaţială. Harta a fost trasată după expediţia din 1929-1930. Krinov a dedus că OZN-ul a avut o rută de zbor de la SE la NV. Semne pe hartă: 1. epicentrul exploziei; 2. traiectoria OZN; 3. limita până la care fenomenul a fost vizibil; 4. limita percepţiei auditive a exploziei; 5. ruta expediţiei din 1929-1930.

19. Fenomen static: probabilitate de 1/7 (1966).
20. Obiect stelar de materie „supercompactă“ (1966).
21. Meteorit obișnuit, însoțit de un mic satelit de antimaterie (1968).
22. Transformarea timpului, spațiului și a gravitației în energie (1968).

Sosirea din Cosmos a unui bloc mare de antimaterie este prima ipoteză din această serie. Antimateria ar fi putut cauza mari ravagii.

Dar absența unui crater în sol duce la presupunerea că distrugerea s-a produs înainte ca blocul de antimaterie să fi luat contact cu solul. S-a dovedit că se găsiseră izotopi de carbon 14 prea puțini în raport cu energia eliberată de explozie. Așa s-a ajuns la îndrăzneța ipoteză a celor doi meteoriti (21). Un fizician american a luat în considerare fenomenul nu ca pe o realitate fizică, ci ca pe o abstracțiune matematică cu o probabilitate de 1/7. Autorii mai experimentați consideră dificilă această critică, dacă își fundamentează ipotezele pe fenomene puțin explicate de știință (20 și 22).

C. IPOTEZE RELIGIOASE

23. Coborârea zeului Ogda. Ogda înseamnă Înger (1908).
24. Zborul unui dragon de foc numit Gornitci (1908).
25. Repetarea catastrofei de la Sodoma și Gomora (1950).

Ipotezele religioase se bazează frecvent pe existența unor forțe supranaturale și sunt, ca atare, cele mai greu de negat. Presupunerea legată de zeul Ogda, prima în ordine cronologică, a fost formulată de băștinași. Acest zeu are o imagine demonică de „pasăre de fier“ asemănătoare dragonului Gornici. Are, în plus, și particularitatea că zborul său provoacă furtuni. Ipoteza 24 compară fenomenul tungus cu celebrele episoade ale cărții *Les Êtres* (în trad. Creaturile) Se caută explicația în multe fenomene misterioase din Antichitate, cum ar fi, de pildă, frescele de la Tassili, terasa de la Baalbeq, construcțiile din jurul lacului Titicaca etc.

D. IPOTEZE GEOFIZICE

26. Explozia unui sau a mai multor fulgere în lanț (1908).
27. Cutremur care a provocat o vibrație a aerului (1908).
28. Începutul războiului împotriva japonezilor, semnalat de un tir de artilerie (1908).
29. Uragan obișnuit ori o tornadă urmată de un incendiu (1928).
30. Explozia unei fabrici unde se prelucrau diamante artificiale (1958).
31. Explozia unui nor de țântari cu dimensiunea de 5 kilometri pătrați.
32. Iradierea electrică a ionosferei, provocată de un meteorit (1962).
33. Formarea unui gaz explozibil la trecerea unui meteorit (1962).
34. Cataclism inexplicabil la antipozii globului terestru (1964).
35. Explozie de metan ori alt gaz în timpul formării unui fulger (1967).

Ipotezele 26, 29, 34 și 35 nu necesită comentarii. Pe când ipoteza 31, cu privire la explozia unui nor de țântari, aparține unei echipe de lucrători care au fost literalmente acoperiți de mușcăturile acelor insecte. Dar nu este posibil ca un nor de țântari de mare densitate să ia foc. Ipoteza 32 despre producerea unei descărcări electrice între ionosferă și pământ n-a fost respinsă.

În ceea ce privește ipoteza 34, explicația ei este următoarea: s-a produs o explozie de dimensiuni colosale în Strâmtoarea Drake, care separă Antarctica de Țara de Foc, dar care n-a fost văzută de nimeni. Perturbațiile aeriene și seismice au făcut ocolul Pământului și au provocat catastrofa din Tunguska.

În romanele fantastice găsim mereu ipoteze cosmogonice. Într-un roman pe această temă se afirmă că explozia s-a datorat instalațiilor de înaltă presiune folosite clandestin la fabricarea diamantelor sintetice.

Cercetătorul Alexei Zolotov (cu pălănie și barbă) alături de unul dintre colegii săi (neidentificat), colectând – în cursul unei expediții din 1960 – probe de teren, în timp ce observa că, după ce făcuse săpături de aproape jumătate de metru, încă se mai observau urmele unei deflagrații. Zolotov, cunoscut academician, era pe atunci directorul Institutului de Cercetări Geofizice din Uniunea Sovietică.

E. IPOTEZE CU METEORIȚI

36. Aerolit colosal care s-a descărcat electric (1908).
37. Căderea unui mare meteorit în bazinul Tunguskăi (1922).
38. Vârtej provocat de descompunerea în aer a unui meteorit (1925).
39. Meteorit care zbura tangent cu Pământul și și-a continuat zborul în Cosmos.
40. Coliziune între Pământ și un nor foarte dens de praf cosmic (1932).
41. Meteorit care a produs un crater, devenit ulterior o mlaștină (1959).
42. Catastrofă cauzată de unda de expansiune a unui meteorit zburător (1959).
43. Ploaie cu pietre meteoritice (1959).
44. Unda de expansiune a unui meteorit care a dispărut înainte de a atinge Pământul (1959).
45. Explozie termică după dispariția subită a unui meteorit de gheață (1960).
46. Meteorit cu o compoziție puțin obișnuită, de exemplu, gheață (1958)
47. Nor de praf cosmic condensat (1962).
48. Dispariția unui meteorit prin frecare cu aerul (1964).

E bis. – IPOTEZE CU METEORIȚI

(apocrife)

49. Bolid luminos care ar fi trecut pe deasupra Olandei (1908).
50. Meteorit de mari dimensiuni, care ar fi căzut în râul Ketty (1958).
51. Meteorit care a ricoșat pe pământ în direcția nord (1958).
52. Meteorit din fier, care a ars după ce a explodat în bucăți (1959).

53. Meteorit din piatră încă nedescoperit, care se găsește probabil în albia râului Ciurghim (1959).
54. Încărcătură electrostatică a unui meteorit care a provocat distrugerea taigalei (1959).
55. Coliziune a doi meteoriți în văzduh (1959).
56. Explozia unui meteorit în multe fragmente, care s-au ciocnit apoi între ele (1959).
57. Mic meteorit căzut deasupra unei păduri nepopulate (1960).
58. Meteorit din carbon, care a ars în contact cu oxigenul (1966).
59. Meteorit distrus de căldura rezultată din fricțiunea cu aerul (1967).
60. Meteorit cu o traiectorie dinspre apus care s-a prăbușit în bazinul Tunguskăi Inferioare (1968).

Oamenii de știință contemporani cred că fenomenul tungus a fost cauzat de căderea unor meteoriți. Cercetătorii de la Observatorul din Irkutsk cred că a fost o explozie în aer. Ipotezele 37, 39 și 42 îi aparțin lui L. A. Kulik. Ipoteza 41 este a astronautilor din anii '40.

Ipoteza 43 aparține unui geolog și explică formarea unui mare număr de găuri chiar în mijlocul craterului. Ipotezele 40 și 47, ale academicianului V. I. Vernadskii, lămuresc de ce sunt amurgurile atât de întunecoase după căderea meteoritului.

F. IPOTEZE CU COMETE

61. Căderea unei comete ori planete deasupra râului Angara (1908)
62. Coliziune între Pământ și o altă planetă importantă (1934).
63. Cometa Ainke, care se afla în 1908 aproape de Pământ (1958).
64. Descompunerea unor radicali liberi, explozie chimică (1960).
65. Explozia termică a nucleului unei comete de gheață și evaporarea (1960).
66. Aceeași cometă care a provocat dispariția Atlantidei (1963).

Cometa Halley, fotografiată în 1910 dintr-un observator astronomic. Printre ipotezele schițate pentru a lămuri cauzele enigmei Tunguska, unii au afirmat că fenomenul a fost produs de intrarea nucleului unei comete necunoscute în atmosfera terestră. O asemenea posibilitate este aproape total improbabilă, fiindcă în 1908 astronomia era suficient de dezvoltată pentru a putea prevedea cu multă vreme înainte trecerea unei comete prin sistemul solar.

67. Explozia mecanică a miezului cometei (1964).
68. Cometa 1874 II ar fi provocat la intrarea în atmosferă o undă de șoc (1965).
69. Disocierea apei într-o cometă și explozia gazului fulminant (1966).

Primul care a emis acest tip de ipoteze a fost un deținut politic al cărui nume este încă necunoscut. El a explicat că, înainte cu câteva minute de producerea catastrofei, văzuse o cometă. Dar această ipoteză nu mai revine în literatura științifică decât după 1934. Trebuie observat că, în conformitate cu ideile din acea perioadă, primul om de știință care a cercetat meteoritul tungus, Leonid A. Kulik, nu făcea o distincție clară între *cometă* și *planetă*.

Abia în 1960, mai mulți oameni de știință au putut demonstra că entitatea cosmică în chestiune zbura cu o viteză enormă înainte de a se ciocni de Pământ și că avea o compoziție friabilă, instabilă. În general, asemenea proprietăți au cometele compuse din atomi de gaz congelat. Ipotezele 65 și 68 încearcă, pur și simplu, să construiască un scenariu plauzibil pornind de la premisa instabilității entității cosmice. Alte ipoteze, ca de exemplu 66, sunt evident baroce. Ipotezele 64, 65, 67 și 68 vorbesc despre dezintegrarea atomilor unei comete și despre transformarea energiei sale chimice prin formarea unei unde. Ipoteza cea mai populară este cea a unei explozii mecanice, din cauza presiunii aerului.

G. IPOTEZE SINTETICE

70. Un meteorit de gheață care s-a disociat; arzând, ar fi provocat o reacție termonucleară (1961).
71. Zbor cosmic care a utilizat antimateria și configurația planetei drept camuflaj (1963).
72. Cometă din antimaterie care a traversat atmosfera (1965).

Există, firește multe alte ipoteze, dar ele nu sunt, în ultimă instanță, decât variante ale celor expuse aici.

IPOTEZELE LUI JACQUES BERGIER

Jacques Bergier s-a născut la Odesa, Ucraina în 1912; în 1920, Războiul Civil care a urmat Revoluției din Octombrie a obligat familia Bergier să emigreze la Krzemieniec, Polonia. Acolo, Jacques s-a dovedit a fi un copil supradotat. Înainte de a începe școala primară, a învățat engleza, franceza, germana, fizica și matematica de unul singur, la biblioteca locală.

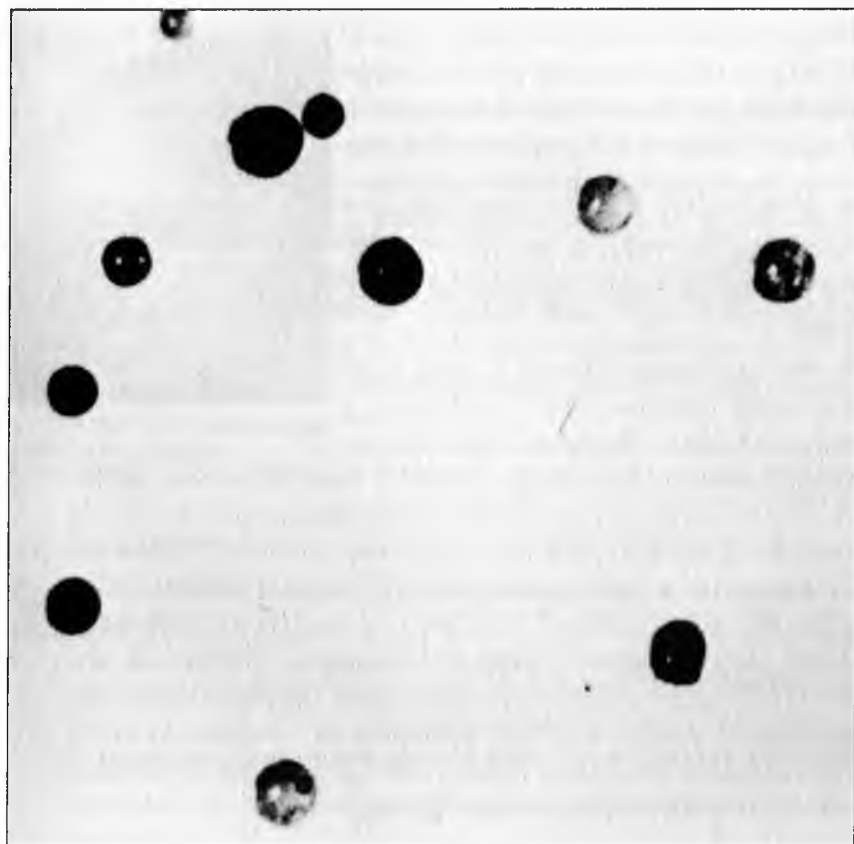
Jacques Bergier

În 1925, s-a mutat cu familia la Paris, unde s-a stabilit definitiv. După bacalaureat, a studiat la Sorbona, devenind inginer chimist.

Pe lângă știință (a lucrat alături de savantul André Helbronner, pionier al cercetării nucleare), a fost interesat de literatura științifico-fantastică americană și rusă și de Kabbala (a studiat alături de rabini). Helbronner i-a demonstrat că, pe lângă laboratoarele de chimie și fizică, mai exista și arta liberală a „alchimiei“, care „*era și ea purtătoare a adevărului*“. Astfel, Jacques Bergier a început să studieze în profunzime arta alchimiei, căreia i-a dedicat o parte din cartea *Dimineata vrăjitorilor*, înaintând o ipoteză despre cele întâmplate în Tunguska, pe care o voi transcrie în continuare, și care, venind de la un om de știință de talia lui, este dintre cele mai neliniștitoare.

„Pot exista alte opinii? Dacă nu este nici o cometă, nici o navă spațială, ce s-a întâmplat?

Mai rămân două ipoteze. Una, susținută de oamenii de știință americani și ruși. Cealaltă, a mea. Conform primilor, explozia din 1908 ar fi fost provocată de un fragment de antimaterie venit din alt univers. Experiențele de laborator au demonstrat că există altă materie, diferită de cea pe care o cunoaștem, cu nuclee negative înconjurate de electroni pozitivi. Această antimaterie se distruge în contact cu materia noastră. Ar fi un fragment din cel care a explodat în Siberia. O asemenea ipoteză este oarecum fantezistă. Cea pe care o propun eu și de care mă declar răspunzător e mai puțin fantezistă. Oamenii de știință trimiși în exil în Siberia se bucurau, după cum se știe, de o oarecare autonomie. Unii dintre ei se interesau cu pasiune de lucrările lui Curie cu privire la radioactivitate și de ale lui Einstein cu privire la echivalența masă-energie. Nu este, oare, posibil ca un grup de-al lor să fi descoperit o cale de a elibera energia atomică? Firește, pare contrar

O infinitate de mici sfere sau „lacrime” au fost adunate cu grebla pe tot perimetrul unde explozia a distrus pădurea, a nimicit case, a ucis animale și ființe umane. Unele conțin fier, altele sunt silicați. Dar trebuie subliniat că, încă de la primele explozii atomice experimentale realizate în deșertul Alamo Gordo din Statele Unite, se știe că asemenea particule sunt rodul reacțiilor atomice. Dovedește faptul acesta, oare, ipoteza lui Jacques Bergier, că în 1908 oameni de știință ruși exilați în Siberia au provocat o explozie nucleară?

Francezul Jacques Bergier (1912-1978) propune o ipoteză surprinzătoare pentru enigma tungusă: oameni de știință-deținuți politici produc – în secret – o bombă nucleară și o detonează. Bergier a fost coautor, împreună cu Louis Pauwells, al cărții *Dimineața vrăjitorilor*. Au fondat și condus împreună revista- carte „Planeta”, în care Bergier și-a expus pentru prima oară ipoteza sa despre cele petrecute în Tunguska. Este autorul, printre altele, al foarte cunoscutei lucrări *Război secret sub oceane, Extreterestrii în istorie, Omul etern, Cărți condamnate, Războiul secret al petrolului*.

oricărei logici faptul că în Siberia s-a putut face o experiență nucleară. Dar totul mă face să cred, ca și Fulcanelli, că nu este chiar imposibil să fabrici o bombă cu hidrogen într-un cuptor oarecare și că vechii alchimisti descoperiseră acest secret. Un secret pe care toți au știut să-l apere, dar care, într-o zi din 1908, a fost redescoperit de câțiva ocași geniali. Mă puteți acuza că delirez. Cei ce-o vor face vor dori, ca și mine, ca acest secret să rămână ascuns, până când oamenii vor învăța să trăiască în pace“.

Bibliografie

Anguita, Francisco, *Historia de Marte. Mito, exploración, futuro* (în tr. Istoria planetei Marte. Mit, explorări, viitor). Ed. Planeta, Barcelona, 1999.

Anonim, *Mahabharata*, Ed. Barcino, Barcelona, 1935.

Baxter, John și Thomas Arkins, *The Fire Came By: The Riddle of the Great Siberian Explosion* (în tr. Focul care a venit: Misterul marii explozii siberiene). Macdonald and Jane's, Londra, 1975.

Bergier, Jacques, *Los extraterres en la historia* (în tr. Extraterestrii în istorie), Plaza y Janés Editores, Barcelona, 1972.

Bronstein, V. A., *Meteoritul din Tunguska: istoria investigației* (din rusă), Ed. A. D. Seianov, Moscova, 2000.

Charroux, Robert, *Archivos de otros mundos* (în tr. Arhive din alte lumi), Plaza y Janés Editores, Barcelona, 1985.

Charroux, Robert, *Historia desconocida del hombre* (în tr. Istoria necunoscută a omului), Ed. Zig-Zag, Santiago de Chile, 1968.

Charroux, Robert, *Nuestros antepasados extraterrestres* (în tr. Strămoșii noștri extraterestri), Ed. Bruguera, Barcelona 1973.

Coleman, Peter, *Great Balls of Fire: a unified theory of ball lightning, ufos, Tunguska and other anomalous lights* (în tr. Marile sfere de foc: o teorie unificată a fulgerelor, OZN-urilor, enigmei tunguse și a altor anomalii luminoase), Lulu Press, California, 2004.

Danyans, Eugenio, *Platillos volantes en la Antigüedad* (în tr. Farfurii zburătoare în Antichitate), Ed. Pomaire, Barcelona, 1967.

Fort, Chales, *El libro de los condenados* (în tr. Cartea ocnașilor). Ed. Dronte, Buenos Aires, 3^a ed., 1976.

Fuentes, Yagüe, J.L. *Iniciación a la astronomía* (în tr. Introducere în Astronomie), Ed. Munidprensa, Madrid, 2000.

Furneaux, Rupert, *The Tungus Event* (în tr. Fenomenul tungus), Nordon Publications, New York, 1977.

Galliant, Roy A., *The Day the Sky Split Apart: Investigating a cosmic mystery* (în tr. Ziua când cerul s-a crăpat: Investigația unui mister cosmic), Atheneum Publisher, New York, 1995.

Hawking, Stephen, *Historia del tiempo* (în tr. Istoria timpului), Ed. Crítica, Barcelona, 1988.

Hawking, Stephen, *Brevísima historia del tiempo* (în tr. Scurtă istorie a timpului), Ed. Crítica, Barcelona, 2005.

Jessup, Morris K., *El caso de los ovnis* (în tr. Cazul OZN), Populibros „La Prensa“, México, 1955.

Junghanns, George, *The Interplanetary Impact Formula: Tunguska, Siberia 1908* (în tr. Formula impactului interplanetar : Tunguska, Siberia, 1908), Gauntlet Books, Franklin (Massachussets), 1998.

Juravlev, V. K., *Miracolul din Tunguska* (din rusă), Ed. Blasko, Ekaterinenburg, Rusia, 1998.

Kolosimo, Peter, *Sombras en las estrellas* (în tr. Umbre pe stele), Plaza y Janés Editores, Barcelona, 1974.

Kolosimo, Peter, *El planeta incógnito* (în tr. Planeta incognito), Plaza y Janés Editores, Barcelona, 1977.

Krinov, E.L., *Giant Meteorites* (în tr. Meteoriti gigantici), Pergamon Press, Oxford, 1966.

Las Heras, Antonio, *Verdad y leyenda de los grandes cometas* (în tr. Adevăr și legendă despre marile comete), Ed. Rodolfo Alonso, Buenos Aires, 1973.

Las Heras, Antonio, *Informe sobre los visitantes extraterrestres y sus naves voladoras* (în tr. Despre vizitatorii extraterestri și mașinile lor zburătoare), 2^a ed., ed. Rodolfo Alonso, Buenos Aires, 1976.

Las Heras, Antonio, *La clave de los OVNIS* (în tr. Cheia OZN), ed. Schapire, Buenos Aires, 1976.

Las Heras, Antonio, *OVNIS. Los documentos secretos de los astronautas* (în tr. Documentele secrete ale astronautilor), ed. Perfil, Nuenos Aires, 2001.

Las Heras, Antonio, *Parapsicología y OVNIS* (în tr. Parapsihologie și OZN) , Ed. Posada, México, 1977.

Las Heras, Antonio, *Presencia extraterrestre. De los OVNIS a las vacas mutiladas* (în tr. Prezențe extraterestre. De la OZN la vacile mutilate), Ed. Planeta, Buenos Aires, 2002.

Michel, Aimé, *Los misteriosos platillos volantes* (în tr. Misterioasele farfurii zburătoare), Ed. Pomaire, Barcelona, 1963.

Muzio, Andrew R., *Tunguska and TOR simulator developpment and upgrade* (în tr. Tunguska – dezvoltarea și îmbunătățirea simulatorului TOR), Georgia Institute of Technology, Georgia, 1995.

Oberg, James, *Russian reports add new twist to old Tunguska UFO myth* (Rapoartele rusești dau o nouă turnură vechilor mituri care leagă mitul OZN de Tunguska), The Comittee for the Scientific Investigation of Claim of the Paranormal (SCICOP), New York, 2004.

Pauwells, Louis și Jacques Bergier, *Dimineata vrăjitorilor* (din franceză), Plaza y Janés Editores, Barcelona, 1969.

Pauwells, Louis și Jacques Bergier, *La rebellón de los brujos* (în tr. Rebeliunea vrăjitorilor), Plaza y Janés Editores, Barcelona, 1971.

Plehanov, G. F., *Meteoritul tungus: memorii și meditații* (din rusă), Editura Universității, Tîmsk, Rusia, 2000.

Riccobono, Nanni, *Un'avventura nella taiga siberiana per risolvere il mistero dei corpi celesti che minacciano la terra* (în tr. O aventură în taigua siberiană pentru a lămuri misterul corpurilor cerești care amenință pământul), Ed. Rizzolo, Milano, 2000.

Ripoli, Andrés, *Una mirada al espacio* (în tr. O privire în Univers). Círculo de Lectores, Barcelona, 1998.

Saenz, Manuel și Willy Wolf, *Los sin nombre* (în tr. Cei fără nume) Joaquín Almendros Editor, Buenos Aires, 1968.

Sheaffer, Robert, *Tunguska 1, Roswell 0: an article from The Skeptical Inquirer*, The Committee for the scientific Investigation of Claims of the Paranormal (SCICOP), New York, 1977.

Stoneley, Jack, *Cauldron of Hell: Tunguska* (în tr. Cazanul iadului: Tunguska), Simon and Schuster, New York, 1977.

Tipler, P. și G. Mosca, *Física 2º – Para la ciencia y la tecnología – Electricidad y magnetismo* (Fizică, anul II – Pentru știință și tehnologie – Electricitate și magnetism), Ed. Reverte, Barcelona, 2005.

Valmiki, *Ramayana*, Ed. Porrúa, México, 2003.

Verma, Surendra, *The Tunguska Fireball: solving one of the great mysteries of the 20 Century* (în tr. Mingea de foc de la Tunguska: soluția unuia dintre marile mistere ale secolului XX), Gardners Books, Eastbourne, Anglia, 2005.